

11270

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11 } చెన్నపట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 2-5వ తేది బుధవారము } No. 275
సంపుటము ౧౧ } శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, శాల్వాణమాస శుద్ధ తృతీయ 3. } సంచిక 207

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచివందు

గొప్ప గొప్పవాడిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంపదాష చీటి చూచి కొనిన మోనముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పొట్టగొట్టును.
బొటముల భేదించును వాపుల గూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది!
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ఇనాం!

నగలక్యాటరాను

ఇనాం!!

నవరంబంగారుకు, సీమ వెండికి, మంచి పనితనమునకు, శ్రేష్ఠమైన మణులకు పూచీ యివ్వబడును

APPLY TO:-

KESHAVJEE DEVACHAND,

Manufacturing Jewellers, Gold and Silversmiths & Precious stone merchants,

1/233, China Bazar Road, Madras.

1951

కొలదివ్రతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరచూడు!

ఈసాము గాంధీ పూజానిధికి చేరును

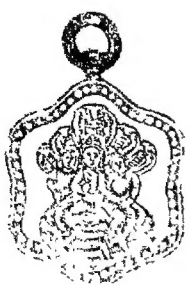
మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాతీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసోధనము

1890

(తెలుగున వ్రాయబడినది)

ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన ప్రాంతమున్నయు ఇంద్ర చక్కగా విమర్శించబడియున్నది.
ప్రతి యొక్కరినదర్శ ఒక కాపీ వుండితిరవలెను. కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరపడుట మంచిది.
ప్రతి 1 కి రు 0-8-0, 12 కి రు 4-8-0, 25 రు 7-13-0 ప్యాకెంట్ పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.
0-11-0 అణాలు స్థాంపులు పంపిన ఒక కాపీ రిజిస్టర్డ్ పోస్టుముద్రముగా పంపబడును.
కావలసినవారు, పోనెజరు, ఆంధ్రపత్రిక, 7 తంబుళెట్టి వీధి, మద్రాసు - ని వ్రాయవలెను.

నుండరమైన సనితరము! బహుమాన పతకములు, డాలర్లు వ్యయమెవరికి!!

ప్రతిదినము కొరవ ప్రతియొక్కరు రప్పక మా ప్రవర్తనకాలకు శాస్త్రాధిపతి. సీమవెండికి, సప్తమంబంగారు పూచీ.
యివ్వబడును. తృప్తికరముగా లేనిచో వాపును తీసుకొనవలెను. 172 పుటలుగల చిత్రమైన క్యాటరాను 1 కి రు. 1-0-0
మా వద్ద ఇవి అనేక సాగవైన మోస్తరులలో సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరువ్వని మీరు కొని కాలములోగా తయారు
చేసి యిచ్చెదము. తరుగు సహా మజూరి 1/2 సవరము 1/2 సలి రు 4, 1 సలి రు 5, 2 సలి రు 6. ఒక అక్షరమును
ఎన్ గ్రేవింగు చేయుటకు మజూరి రు 0-1-0. వివరములకు వ్రాసిన లేక వేరుగా నవ్వించు తెలుపుచును. (6)
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలకర్తలు, 25 చైన్వాటాను రోడ్డు, మద్రాసు.

వెల్లింగ్టన్ సి నీ మా

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు 953

21-2-25 శనివారమునుండి 27-2-25 శుక్రవారమువరకు
శని, ఆదివారములందు సభాసభ్యులు 1-15 గంటలకు
మాంటుగలదు.

యూనివర్సల్ క్వారంటైన్ నాలగవి కొత్తసీరిసు

ది తెదర్ పుష్కర్ను

ఆరుభాగములు

న్యూసు, కామిక్ కూడా చూపబడును.

“కంటిలోని నలుసు” అండ్
“వ్రాచినసాహిత్యము”

అచ్చగురున్నవి

కవిసార్వభౌమ దాక్షుని రచించినవాక్యభాగ్యం గారి సంక
భాషయందలి “కోలేర బాధ” “ప్రాచీనసాహిత్యము” లకు
వి. వి. సుబ్బారావు, బి. ఏ. ఎల్. టి. పండితజి. రామ
శర్మగారి లాన్సెట్ వ్యాఖ్యానములు మొదటిది సామాజిక
సమస్యలు. పాశ్చాత్యుల మత్యధ్యుత్తము. గంభీర భావగర్భితము.
మెరు 1-8-0. తెంపెనది ప్రాచీనసాహిత్య వివరణము. ఇట్టి
గ్రంథమంద్రమున నరిది; మెరు 1-0-0. 30-4-1925 లోగా
వార్షికపంపువారికి రు 1-2-0, రు 0-12-0 మాత్రమే. కనక
మి యార్డర్లకు త్వరగబంపును.

వి. వి. సుబ్బారావు, బి. ఏ. ఎల్. టి.

పత్రికొండ, కర్నూలుజిల్లా.

చెన్నపురి కార్పొరేషను నోటీసు

రూ 3,40,000 లు డిబెంచరు బుణము కార్పొరేషనువారు పుచ్చుకొనెను. 100 కి సం॥ రం 1 కి రూ 6 లు చొప్పున 6 నెలలకొకసారి నష్టి యివ్వబడును. 30 సం॥ రముల వాయిదాలోపల అసలుకు అసలు వాపసుచేయబడును. సదరు బుణము విషయమై మరత్తులు, పద్ధతులు పూర్తిగా వెలియగోరువారును, దరఖాస్తుపాఠము కావలసిన వారును తెవిన్యా ఆఫీసుగారికి వ్రాసిన పంపబడును.

1942

ఊండరులు ఎంత మొత్తమునకు సంపుటకు ఇష్టముగలదో వారు 100 కి రూ 5 లు చొప్పున డిపాజిట్టుతో సహా దరఖాస్తులను చెన్నపురి కార్పొరేషను కమీషనరుగారికి 2-3-1925 తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటలలోగా పంపుకొనవలెను.

నిర్ణయించబడు మొత్తమును పూర్తిగా 16-3-1925 తేదీలోగా చెల్లించవలెను.

చెన్నపురి కార్పొరేషను } జి. టి. బోగ్, కమీషనరు, చెన్నపురి కార్పొరేషను. 10-2-1925

ఏడుదినములలో వారకురువును తామరకురువును అత్యద్భుత పోషదము

1888

- (1) వారకురువులకు మొదటిరకం బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1.0-0
 - (2) తేలుమందు బుడ్డి 1 కి రూ 1.0-0
 - (3) వారకురువుల లోనికిపుచ్చుకొనుటకు 15 దినములు పోషదము ధర రూ 4.0-0
 - (4) తామరలెము బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1.0-0
 - (5) తామరకు లోనికి పుచ్చుకొనుటకు 8 దినముల పోషదము ధర రూ 2.0-0
- అన్ని పోషదములకు ప్యాకింగు తపాలఖర్చులు చేరు. ఉపయోగించువిధము పోషదములో పంపబడును. వీర కాలమునుండియున్న మొండివ్యాధులు కేరులో చూచి పునఃనిచ్చెదము.

ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషలోనే వ్రాయవలెను
A. A. AYYANGAR,
No. 1, Sunkuwar Street, Triplicane, Madras

ప్రకటన

1992

లేట్ రాజా వి. మధుకృష్ణయ్యచేంద్ర బహదర్ వారి యజ్ఞేటుకు సంబంధించియుండే వెల్లూరుతాలూకా కృష్ణాపట్నము గ్రామములోని యీక్రింద వివరించిన ఉప్పువాముల భూములు అనగా:—

సం 72 రు ఎక్స్ట్రా లై సెన్సు దాఖలా రీసర్వే సం. 126 A. యం. శెం 65. రీసర్వే సం 187 రు యం శెం 77 దొడ్డు యం శెం 4, కల్లు యం 2 శెం 45 లలో మూడింట రెండుపాళ్ళు దామాషావిస్తీర్ణము యం శెం 64.

సం 79 రు లై సెన్సు రీసర్వే సం 148 రు దొడ్డు సహా యం 1. శెం 48.

సం 181 రు లై సెన్సు రీసర్వే సం 881/A యం శెం 79.

కల్లు యం 3. శెం 91 విస్తీర్ణముగలవాములు విక్రయించబడును. కావున వలయువారలు వారి ఆఫర్లతోటి మాకు 10-3-1925 లోగా చేరులాగున దరఖాస్తులు పంపుకోవలయును.

ఎక్స్ట్రాక్టరు } లేట్ రాజా వి. మధుకృష్ణయ్య }
చెంకటగిరిపుత్ } 23-2-25 } చేంద్రబహదర్ వారియజ్ఞేటు.

నోటీసు

1971

ఇందుములముగా సమస్త మైనవారికి తెలియజేయునది ఏమనగా:—

ప్రస్తుతము కృష్ణాడ్విస్ట్రిక్టు బెజవాడతాలూకా రామవరప్పాడు కాపురస్తులు బొప్పన హరిశ్చంద్రయ్యగారికి స్త్రీ తాకట్టుపెట్టుకొని, వారి బుణముల తీర్మానం నిమిత్తమున్నూ, వారి వ్యాపారము నిమిత్తమున్నూ వారికి రూ 50,000 ల వరకు నేను బుణము ఇచ్చుటకు మాటలు జరుగుచున్నవి. వారు ఎవరికైనను సామ్ము. బాకీడిన్నయెడల నాకు గాని బెజవాడలోని నావకీలు గోపేటి లక్ష్మీనారాయణ బి. ఏ. బి. ఎల్. గారికిగాని యీనెలాఖరు లోగా తెలియబరచవలెను. లేనియెడల ఎట్టి జవాబుదారీనీ వుండు.

బెజవాడ } రాయసాహేబు హరిగోపాల్ దాస్ }
22-2-25 } రామలాల్ బ్యాంకర్.

విద్యార్థులు కావలెను.

వాలాజా రోడ్డులో శెం 57/58 రు గల మా నూతన, విశాలమైన కట్టడమునందు మోటారు సదుపాధమును, మెకానిజము సేర్వీకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను. 15000 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణముగల స్థలముగలదు. తక్షణమే తెలుగు, ఆంగ్ల ప్రాప్త్యైక్తమునకు వ్రాసిన పంపబడును.

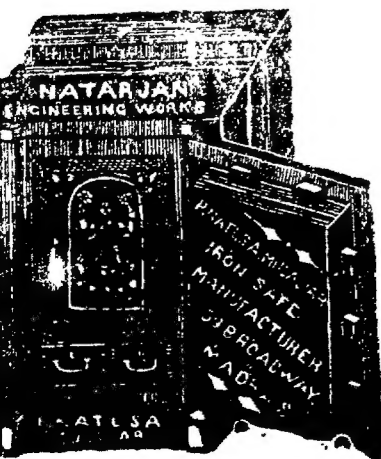
832

శ్రీనివాస్ } శ్రీరామ్ మోటారు స్కూలు, }
తంజిలిసము:—మోటోస్కూల్ } మద్రాసు. }
తెలిపాను:—నెం 1444 }

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

యిప్పటికే ప్రఖ్యాతమైన బాగుగా తయారచేయబడిన ఇనుపకెట్టెలు ఈవిధము లెవలదిన వారిద్ద అమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నవి. బాంతులు, కంపెనీలు, కార్పొరేషన్లు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

వి. న. శే. శ. మొదలియార్, ఇనుపకెట్టెలు చేయువారు,

ప్రొ. ప్రా. ప్రొ. 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు అయిర్ ఎంజనీలు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగునవి రీపేరు చేయుటయందు సమర్థులవారు. రైలుమిల్లుకు కావల్సిన సిలండర్లు, సాస్టింగు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. నువ్వురాయపల్లెశెట్టి, పెద్దగూడకొండపేట, మద్రాసు. మెషిన్లకు సంబంధించిన భాగములన్నియు, అభివృద్ధి, తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు (కానిక) చదులు వ్రాయబడును.

మద్రాసు క్రికెట్ క్లబ్

తెన్నిను పోటీపందెములు

23 వ తేదిన మద్రాసు క్రికెట్ క్లబ్ వారు జరుపు తెన్నిను పోటీపందెములలో పురుషులు (సింగిల్స్) నందు 5 ఆటలు, పురుషులు (డబుల్స్) నందు 4 ఆటలు, మిక్సెడు డబుల్స్ నందు 3 ఆటలు, స్త్రీల సింగిల్స్ నందు రెండు ఆటలు జరిగెను. ఒకటే సాయంకాలము 14 ఆటలు ఆడబడుటచే ఏ ఆట మాచేడమా అని ప్రేక్షకులు సంబోధించుచుండిరి. ముఖ్యముగ సి. రామస్వామి, హచిస్సు, నైగులుజోన్నగార్లు ఆడుచున్న ప్రదేశములందు ప్రేక్షకులసంఖ్య అధికముగ నుండెను. నిన్నటి ఆటలలో సార్యభూమరావుగారు సింగిరవేలును జయించి, ఆట విచ్ఛిన్నము (ప్ర సి థ్డు ల గు నై గు లు జో న్సు గా రి ని రెండు సెట్లలో నే గెలిచి ప్రేక్షకుల ఆభినందనములకు పాత్రులైరి. సార్యభూమరావు సింగిరవేలు అదీవారమునాడే కొంత ఆడిరి. మిగిలిన ఆట అసగా రెండు గేములు మాత్రమే నిన్నటిదినము ఆడవలసినవైనను, ఆరెండు గేములు సార్యభూమరావుగారు గెలిచిరి. ఈవిధమున కడచిన సవత్సరపు కప్ హోల్డరు అగు సింగిరంగారు అపజయము గాంచిరి.

ఈ ఆట ముగియగానే సార్యభూమరావుగారు నైగులు జోన్నతో ఆడిరి. సార్యభూమరావుగారు త్వరపడక ఆరిశాంతి ముగ నాడిరి. నైగులు జోన్నగారు మాడ చక్కగానే ఆడిరి గాని లాభములేకపోయెను. రావుగారి ఓర్పుకుదిశ విజయము గాంచెను. రెండు సెట్టులలో రావుగారు జోన్నగారిని గెలిచిరి. డబుల్స్ ఆటలలో చెంకటరామాంజులు రామస్వామి గార్లు కారకు నన్ను గార్లను అతిసులభముగ గెలిచిరి. రామస్వామిగారు గాంపర్జుణసతితో మిక్సెడు డబుల్స్ నందు హాఫులుసతి శ్రీమెగు గార్లను ఓడించిరి. స్కోరు వివరములు దిగువ ప్రకటింపబడినవి.

పురుషులు సింగిల్స్

- సార్యభూమరావు సింగిరవేలును ఓడించిరి. 2-5; 6-4; 6-2.
- సార్యభూమరావు నైగులు జోన్నను ఓడించిరి. 7-5; 6-3.
- సి. మార్కండేయులు విల్సనును ఓడించిరి. 6-1; 6-8.
- ఆర్. వి. రామరావు యల్. బి. బాంక్సును ఓడించిరి. 6-2; 6-3.
- జి. ఆస్టి, ఆర్. బి. కారిక్కును ఓడించిరి. 6-2; 6-2.

స్త్రీలు సింగిల్స్

- కర్కపాట్రీశసతి కొలముసరిని ఓడించిరి. 7-5; 6-4
- గడ్డ ప్రాండుసతి వాడింగులసుసరిని ఓడించిరి. 6-4; 6-3

పురుషులు-డబుల్స్

గెలిచినవారు	ఓడినవారు
రామస్వామి }
రామాంజులు }	6-8; 6-3. { కారిక్కు నన్ }
హచ్చిస్సు }
పర్మిస్సు }	6-2; 6-4 { రంగప్రసాదు వి. రామరావు }
ఆస్టి }
పిగ్గు }	6-8; 6-4 { నైగులు జోన్న కలనలు ఎర్రిస్సు }
విల్సను }
ప్రీమను }	7-5; 4-5; 6-1 { ఆర్. వి. రామరావు త్యాగరాయను }
మిక్సెడు డబుల్స్	
గాంపర్జుణ్ సతి }
రామస్వామి }	6-8; 6-4; { హచ్చిశక్త్య శ్రీమెను }
హుబ్లికన్య }
హచ్చిస్సు }	6-2; 6-8 { బర్మిక్త్య పర్మిస్సు }
గ్రాంటుసతి }
మార్కండేయులు }	2-6; 6-1; 3-8. { మార్కంజా దంపతులు }

క్రికెట్ క్లబ్ వారి సోట రుక్మిణమ్మ (కొట మునిరత్నం కెట్టిగారి సతి) గారి అంత్యక్రియలు ఈనెం 22, 23 వ తేదీన గాంపర్జుణ్ జరిగినవియు వ్రాస్వామిలకు అధికముల వాసము లియ్యబడెనవియు ఒకటి రోజు వ్రాయబడునాడు.

లోకసంచారము

కాళహస్తి శివరాత్రిత్వము

III

జనబంధి వింతలు, బంధుబంధుల మైమోగింపులు ప్రాయశః ముందే పిల్లనమ్మే శివరాత్రివచ్చినది. ఇంగునుగురించి ముందు ప్రాసే మరొకతూరి పై వాటినిగురించి (వాస్తవం. ఈశ్వరుని కటాక్షమున శనిఆదివారములు సెలవుగుటచే నాహంస కాళహస్తిపై వ్రాలబడినది. దానంతేసి కుక్రవారంరాత్రి బాంబాయిమొయిలలో మదరాసునుండి బయలుదేరితిని. నాటి రైలుప్రయాణము సౌకర్యముగానే యున్నది. రేణిగుంటనుండి కాళహస్తివరకువెళ్ళు రైళ్ళకు ఎక్కువబండ్లను తగిలించుచు రైల్వే శాఖవారు ప్రయాణికుల సౌకర్యమునకు తోడ్పడియున్నారు. యాత్రికులలో నామనూర్తి యొకరు చిన్ననాడుజడివిన కాళహస్తికేతకమును పరించుచు ముఖ్య భక్తిపారవశ్యం గావించుచుండెను. కవిభూష్టిని చలమకొంటూ కాళహస్తి కేరితిని. తెల్లవారిజామున 2 గంటలకు రైలుబండి కాళహస్తికేరను. ప్రజల హోరు భోరు కొల్యుమండెను. కష్టపరంపరమధ్య కించెత్తునుఖ మొక కుఖమా? నిశిత్రా ఎన్ని గ్యాసులైలున్నను వెన్నెలనుఖ నుబ్బునా? చీకటిలోబడి యాత్రికులు కొందరు నువ్వముఖి వైపునకు బోవుచుండిరి. కొందరు పారేక రైలు స్టేషనులోనే శయనించిరి. కొందరు చెట్లముగునను కొందరు గట్లపైని విహరించిరి. కొందరు పరుండుటకు తావులేక కూర్చుండి ఎప్పుడు తెల్లవారునాయని జపముచేయుచుండిరి. బండ్లవాండే సమయముని దురాశులొనై రేలు హెచ్చించుటచే నొకరును ఎక్కువారులేక విచారనిమగ్నులైరి. కొందరు తమకుగల స్నేహిత బాంధవ్యముల ననుసరించి తమతమవిడుదులకు జేరుకొనిరి. వీరిలకు శివరాత్రియైత్యాహమున నిద్దరబట్టెనో తదోగాని నేనుమాత్రము కాళహస్తిశ్వరుని కృపవలన రైలులోదొరికిన రబ్బరురైలు పాదరక్షలనే ఓడుగానిదుకొని నావిడిదిలో నుడిగిద్ర నేవించితిని. నిడించి ఒకజామైనగాకముందే "తెల్లవారినిది స్నానము స్నానమును "యాత్రికులు" కొడచెట్టులు విని, లేచి, కాలకృత్యముల దీర్చుకొని నువ్వముఖియందు ప్రసంగింప బయలుదేరితిని. దీనియందు నీరు మోకాటిలోతైన లేకున్నను దాని నిర్మాల్నిత్యముగాంచి మనమనుకున్నదైన యంత నిర్మాల్నిత్యము గాంచునాయని భావించితిని. ఇచటనే కాపురముండిన బాగుండునని ఎంచితిని. లోరుగానుండుటకై గొయ్యిలోని ఆందులో తొట్టిస్తానము చేయుమాదిరి పండుకొని సంకృష్టిగా స్నానము గావించితిని. నేను స్నానముచేసిన చోట పదిమందికంటె హెచ్చులేరుగాని నువ్వముఖియంత యు యాత్రికులలో నిండిపోయినది. ఎక్కడజాచినను చాకిరేపులే. బట్టలు ఆరవేయుటలే. శంఖారవములు చేగంటల ప్రాంతలు అన్నిటికీ మించి ఇంద్రుడవు చంద్రుడవను యాచకస్తవములు చెలరేగుచుండెను. కొందరు తర్కణములను విడచుచుండిరి. కొందరు పాత్రల నిచ్చుచుండిరి. కొందరు వీరులకు పులికాపు చేయుచుండిరి. వీరిల కృత్యములన్నియు గాంచి ప్రాత్రశ్రేణి విడిచిది కాళహస్తిశ్వరుని నేవంప బయలుదేరితిని. జనమీసాలున తక్కువవచ్చినయొ, ఇండ్లబాడుగలు చాలతక్కువయనియు గృహస్థులు గుండుచుండిరిగాని దేవాలయమున మధ్యాహ్నం 2 గంటలవరకు దేవుని దర్శనమే గాలేదు. పోలీసువారు మధ్యమధ్య తమపరిచయాలకు, స్నేహితులకు, అధికారులకు, వారి బంధువులపట్ల దేవతాదర్శన సంధర్భమున (క్రిస్మెస్ ను) పక్షపాతము జూపుచుండినను యాత్రికులు ఎక్కువగ నలిగిపోవడం అంచెలంచెలుగ నిలుపుచు దేవునిదర్శనము బహువాగ్రతగ చేయించిరి. పోలీసు ఆరేంజిమెంట్లు బహుశాసనీయముగ నున్నవి. దేవాలయమును పరిసరభీతిలోనున్నది. దేవాలయములో యాత్రికులెచ్చా భిక్ష గాండ్రచ్చా యను సంశయము నన్ను బాధించినది. సృష్టివైచిత్రియను శీవుల కర్మానుభవములును, హిందూదేశ దారిద్ర్యమును అచట నాకండ్ల గట్టి నట్టుండెను. దేశమున దైవభక్తి నశింపలేదని స్ఫురించినది. కాని అప్పుడప్పుడు అందరు భక్తులుగారనియు వేషగాండ్రు పలువురుగలరనియు తట్టినది. ఉదయము 11 గంటలవరకు దైవ దర్శనమునకై పెనుగులాడితిని. లాభములేకపోయెను. కడుపులో ఎలకలుప్రవేశించినందున భక్తి కుదురనిది భక్తి కుదరదనుకొని తమిళ అక్షరప్రాపుతై ప్రయత్నించితిని. వారి ప్రాభువు లోశేమి? ఎడతెగని పోవకులతో 5, 6 కాఫీహోటల్లకు కలకలలాడుచున్నది. శివరాత్రిపూటాయీ కుడిలేనా యనుకొని తుదకు ఆవుల ఆమ్మారుహాలలలో సాపడితిని. ఇచట తిన్న సంకటి అన్నము ఎవలేని తియ్యని కూష్మాంధుహార నా కెచ్చటలేని కేక్కిని గలిగించి భక్తిని చేపూర్చినది. అంతట దేవా

లయమునకుతోయి సందుజేసికొని ఎట్లనో అట్ల లోక ప్రవేశించి శివరాత్రినాడు శివలింగమును దర్శించి ధన్యుడనైతిని. ముక్కోటికి తిరువల్లి కేక్కిడి పార్థసారథి గుడిలోవలె ప్రాణము పోవునట్లు జనమును గంభీరములోనికి బోనివ్వక తడవరచును రేణి, శని మందల బాంబులు ఎక్కువ చేయించిన కాళహస్తి పోలీసువారిపద్ధతిని సర్వత్రా త్రములయందు ననుకరించిన, గూత్రులకు సదుపాయము గలిగించినట్లును. దైవదర్శనమునకు ప్రతిభదవ ప్రతియాత్రికునివద్ద 0-1-0 చొప్పున టిక్కెట్లుములముగ వసూలుపర్చబడెను. ఇచటను తనవాగ్రత మారబడెను. "వేదవానికి దేవుడు లేకుండాబోలు! శివరాత్రినాడు కాళహస్తి శ్వరుడు తెరలోని బొమ్మగా నుద్భవించెను గాబోలు! దేవునికి స్వేచ్ఛలేదు గాబోలు! శివరాత్రినాడు శ్వశానభూముల కేగకుండ గుడిలో భక్తులగుననుకొనక బాంబులు వేయక! ఎడతెగనివంప వలసినది వారసుభవింపక తప్పదుకొని శివుచాతుర్యముల గాంచుచు గుడి వద్దలి పట్టణసంచారము గావించ మొదలిడితిని. మున్నొకప్పుడు విఖ్యాతిగాంచిన సంస్థాన దుర్భిరికి వగచితిని. (ప్రభువగు వెంకటప్పనాయని ధర్మము, దైవభక్తిని గురించి విని యానందించితిని.

నాలుగువీధులు ద్రిమ్యుడిగిరి. మధ్యమధ్య తలబిచ్చిన స్నేహితులతో సరసపల్లంపము లాడిదీపములు పెట్టిన దేవుడెట్లు తెజరిల్లునో యని తిరిగి రాత్రి 8 గంటలవేళ దేశము ప్రవేశించి చూచితిని. దీపములూ దేవుని నెత్తిమీద అల్లలాడు (కాళహస్తి వాయులింగము గదా!) దీపమును జూచి పర్యత రాచుచంద్రారెడ్డిగారి కవీరువేషమును గాంచబోతిని. ఈలోగా పాకీథలు, భజనపాట్లీలు, పాటకచేరీలు, అన్నియు దాటి నాటకాల జేరుకొంటిని. నాటకాల రామచంద్రారెడ్డిగారి పాటకే నేలగులులగున్నది. రాములవారిని సహా భక్తకైచే మాయము చేయగలిగినవీరు నాటకాలను మీదపడ నిచ్చునాయని కూర్చుండి నాటకము జూచి శివరాత్రికాగర్గ. పూర్తిగా విందితిని మర్నాడు ఆదివార మొదయమున నా ఆత్మచారి గోత్రం భరద్వాజగోత్ర మగుటచే భరద్వాజ మహామునిమీది భక్తి ఎట్లున్నను ఆత్మచారిగోత్రమీది భక్తిచే భరద్వాజుని కోనేరు నీక్షించితిని. ఒక పుష్పము తక్కువకాగా తన శేత్రమును పుష్పముగ సమర్పించి శివుని పూజించిన భక్తుడగు కన్నప్ప నయ నా రు కు జో హారు లి డి సు వ ర్ణ ము ఖి ని గ్రుంకు లి డి, ఆ మా వా స్య తర్కణలను వదిలి, అచటనుండి విడిచినేరి భుజించి శయనించి మధ్యాహ్నం 3 గంటల తిరువల్లూరుముఖముపట్టి బయలుదేరితిని. నువ్వముఖికి, కాళహస్తిశ్వరునికి వీడ్కోలు నందవములవచ్చించి రైలుస్టేషన్వద్దనున్న కొన్నిగుడిసెలవద్దకు రాగానే "ఇదియే పానగల్లు ఎట్టేలు"ననే ప్రదేశముఅని వివరించినది. అయ్యో! నిదానించి ఎట్టేలుతప్పేలుగా చూడకపోతినేయని అనకొంటిని. ఇంతలో రైలుకూత వివరించినందున రైలుటిక్కెట్టు చిక్కదేమా ననుకొంటినిగాని రైలువారి ఆరేంజిమెంట్లు బాగుగా నుండుటచే టిక్కెట్టు ప్రయాసలేకును మధ్యవారి శ్రమియు సమర్పింపకుండగనే, చిక్కెడది. రైలు ఎక్కి రాత్రి 9 గంటలకు తిరువల్లూరు చేరితిని. చంద్రునిబండు హాయిని అనందమున కాళహస్తిశ్వరుని సన్నిధిని కనుగొనితినిగాని తిరువల్లూరు చేరగనే క్రొత్తలోకమున ప్రవేశించినట్లుండెను.

తిరువల్లూరు మాఘాత్వము

రైలు దిగగనే వీరరాఘవస్వామి దర్శనమునకై దేవాలయమున ప్రవేశించితిని. అప్పటికే తేవతియవాళ్ళయి ఉత్సాహంతయు ముగిసి నాకబలి తీర్చిపెట్టున్నది. 0-1-0 డబ్బులు డిబ్బెములోవేసి తలుపుకంతలగుండా పెరుమాళ్ళను నేవించి ఒక ప్లీడుగుారి యింటి మునుమీద శయనించితిని. డబ్బు తీసికొనిన వారుమర్నాడు రెండుజాములవరకుమరియేవిధమైనసొమ్ముచెల్లించకయే దేవుని దర్శింపవచ్చుననిరి. సొమ్ముకు టిక్కెట్టు ఇచ్చుటలేదనిరి. సరే ననుకొంటిని. మర్నాడుదయమున పాలు, రైలుంకోనేటిలో విసరివైచి నిన్నుధరించినరీతి విభూతిగాక నామములు ధరించి మదుతకుచ్చెట్లుపెట్టి బట్ట కట్టి తొంపరిచ్చిడియార్వారు వలె దేవమున ప్రవేశించితిని. విష్ణువు మహాభోగిగదా! వారి కొలువులోనుండువా రంతకన్న భోగిలు. ఉదయం 8 గంటలకు దయచేసి అగ్గుకస్టాయురైల్లో దేవముతల పులు తీసిరి. వారి దయకు వేదయండి లోన ప్రవేశింపబోనగా రాత్రి దుమ్ము ఆక్రమలేదని చెప్పినవాడు ముల దుమ్ముతెమ్మని అడ్డగించిరి. ఇచట నామముధరించిన ప్రతివాడును పెద్దలొక కన్పించినాను. వీరిక తినుదీ యుక్తప్రవర్తనచేసితిని ఈదేవాలయమునకు అధికారి ఆహా!బలమకమునకు చెంది యున్నాడట-ఈదేవాలయము నకు సరియైన మేనేజి మెంటుకలవా? ఉన్నట్టుండునా యని పించినది. గుడిచూతమా ఎచటచూచినను చెత్తతోనిండియున్న

ది. కాళహస్తిలోనున్న దేవాలయ పరిసరభూమి మేనేజి మెంటుకు ఇచట పరిశీలులకు హస్తమకాంతర తారతమ్యముగన్పించినది. ఇచట టిక్కెట్లు స్వాములను జూచి నేర్చుకొన్నది అట్టము. చూచినదేమా మదరాసుబట్టలదుకాణములయందుండు తెరలవలె ప్రతినిగ్రహముయందు తెరలుండుట. అంతట తిరిగి 0-1-0 యిచ్చి వీరరాఘవవివర్ణించి అటవస్తువులాగుండు (టాయ్) చిన్నరైలు నెక్కి తిరువల్లూరుస్టేషన్వేళ అచట నుండి మరొకరైలుమీద మదరాసుచేరితిని. కాళహస్తి, తిరువల్లూరువిశేషము లేననియు ఏమి తెచ్చితివనియు నాన్నేహితులు అడుగగా నేనతివాగ్రతతో పట్టుబట్టగా చుట్టిపెట్టెలోప దిలపగచి తెచ్చిన, నాకువోరకిన- రబ్బరురైలు పాదరక్షలను చూపితిని. తెచ్చినపుణ్యమిదేనంటిని. కొబ్బరిచిప్పయొకటి మిగులగా దాననకట్టి తలాయించుకొని పెట్టెట. కాళహస్తిలో శానిటరీ, పోలీసు, రైల్వే, దేవాలయ ఆరేంజిమెంట్లు బాగుగా నున్నవనియు, ఎచటజూచిన విభూతిమయమనియు అచట చిత్ర శాంతికలుభక్తి యేర్పడుననియు తిరువల్లూరులో ఎచటజూచినను నామమునట్లు మురికి, దేవాలయ ఆరేంజిమెంట్లపరిగా లేకుండుట, భక్తికీహారుగాలోకప్రసస్తి ఏర్పడుట యిదియే నే గ్రహించినవి శేషము లని తెలిపితిని. (లోకసంచారి)

కన్నాటు ప్రభుదంపతులు

మార్చి నెల 2-వ తేది చెన్నపురికి వచ్చెదరు

కానాట్రిన్య సతీసమేతులై నిబ్బందితో మార్చి నెల 2-వ తేది ఉదయం 10 గంటలకు మద్రాసుహార్బరు చేరెదరు. 5-వ తేది వరకు చెన్నపురియందు ఉండెదరు. 5-వ తేది మధ్యాహ్నము న్నెనులుబండిలో తెంకూరుకు వెళ్లెదరు. 4-వ తేదిన చిత్రకళల పాకళలకు, విజ్ఞోరయా టెక్నికలు ఇన్స్టిట్యూటుకు కన్నాటుప్రభువు చూచునని తెలియుచున్నది.

వెంట్లీ ప్రదర్శనము

వెంట్లీ ప్రదర్శనమువారు బర్మాకు 10,000 పౌనుల విరాళముసంగిరి. ఈ విరాళము ననుసరించి యిదివరకు ప్రదర్శనమందు పాల్గొనగూడదని జేసిన నిర్ణయమును మార్చుకొన నదిలేనది, కాననసభయందు చాలోచింపబడును.

రైలుప్రమాదము

కరాచి, ఫిబ్రవరి 28:—నార్త యాష్ట్రాక రైల్వే ప్యాసెంజరు సాయంత్రము 4 గంటలకు మోత్యాలకును, సమ సాతాకును మధ్య చాలప్రమాదమునంబడినది. భావల్పారు రాజాగారి మోటారుబండియొకటి పెట్రోలు నూనెదబ్బాలను వేసి కొనివెచ్చుచున్నది. రైలు, నడియు దీకొనెను. పెట్రోలుంటు కొనిమంట లాకసమంటలేచెను. దానివలన యంజనునడపునాడు ననిపోయెను. మరినలుగులకు గాఢమగు గాయములు తగిలెను. వెంటనే రైలులోనివా రందరను దిగి మంటలనార్పి, మరిత ప్రమాదము గలగకుండజేసిరి.

మిడివితమును 1919

భీమా చేయించుకొన గోరికచో బ్రటానియా రైఫ్ అస్సూరన్న కంపెనీ లిమిటెడ్

మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన భీమాపద్ధతులు, నరన మైనరేటు, భారాళమైన పాలసీపద్ధతులు, సామర్థ్యమైన నిర్వాహకము, ఆలశ్యములేకుండా సొమ్మును (క్లెయిము) చెల్లించుట మున్నగు సౌకర్యములు గలవు.

వివరములుగల నోటీసులు, ప్రాసెక్టును కావలసినవారు వ్రాసిన పంపబడును.

చిఫ్ ఎజెంటు:— జి. ఏ. ఎన్. రావు, బి. కామ్.

20, కచ్చారేశ్వర ఆగ్రహారం మద్రాసు.

నెల సినా 1-కి వేలకు మందు రు. 0.4-0

ఈనూనెను తలకురాచిన పేలు తడి నశించును. చర్మమును పెండుకులకు హాని యుండక పెండుకులకు మెరుగును.

అమృతాంజనముకిరీ, మునుగూడు, బొంబాయి

భారత శాసనసభ

రంగస్వామిఅయ్యంగారివ్రేళ్లు

సర్ బి. యన్. మిత్రగారిని చీకాకుపర్చుట

శ్రీశ్రీ, ఫిబ్రవరి 28:—ఈదిగవ వివరించి ప్రశ్నలను భారతశాసనసభయందు ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు సేతు చేసిరి:—

(ఎ) 1925 వ సంవత్సరము యేప్రిలు 1-వ తేదీ నుండి ముందుగా సామ్యుచ్చైయింపవలయు పంపబడు ప్రెస్సు తెలిగ్రాములపై నూటికి మూడురూపాయలు అదనముగ నమూనాచే యవలయునని ప్రభుత్వము నియమించిననుసంగతి నిజమా? నిజమనుచో, యేకాసమందే నిబంధనప్రకారముగా గాని యేకవ్యక్తేశును ప్రకారముగా గాని యాసామ్యునినూలు చేపబడుచున్నదో తెల్పదరా?

(బి) వరి యేడేశముందైనను యిట్టిసామ్యు నిమూనాచే యవలయునని తెల్పగలరా?

సర్ బి. యన్. మిత్రగారి సమాధానము

(ఎ) అవును, ముందుగా సామ్యుచ్చైయింపవలయు నీయబడు ప్రెస్సు తెలిగ్రాములకు లెక్కలను దయచేయుటకు ప్రభుత్వము వాచేయు అధికవ్యయమును నిలిపివేయును రాబట్టుటకు 1895వ సంవత్సరములోని ఇండియన్ తెలిగ్రాఫ్ అక్టోబరు 7వ తేదీన ప్రకారముగ నొసగబడిన అధికారము మూలమున యిది వనూలుచేయుచున్నది.

(బి) అవును, బ్రిటిష్ పాస్టాఫీసు నందు ఎ రంగస్వామి అయ్యంగారు:— ఈడేశముందు స్థాపించబడిన ప్రముఖశాఖలో యీపన్ను విధించుటకు పూర్వము ప్రభుత్వము సంప్రతించినదా?

సర్ మిత్రగారు:— లేదయ్యా.

రంగస్వామిఅయ్యంగారు— ఎందుచేత సంప్రతించలేదో నేను చెబుకొనవలసినదా?

సర్ బి. యన్. మిత్రగారు:— ఈపన్ను వ నూలులు చేయుటకు గల అధికారమును కారణములును యిదివరకు గౌరవనీయ సభ్యుల కెరిగించితిని.

శాసనసభాపూర్వ హున్నేను అతీగారు:—ఈపన్ను విధించుటకు పూర్వము తెలిగ్రాఫుశాఖ నప్తమువిధ నడుపబడుచున్నదను సమాచారము వాస్తవమైనదా?

సర్ మిత్రగారు:— బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టినపుడు గౌరవనీయ సభ్యులకు ఓపికపెట్టవలయునని నేను గొయచున్నాను. ఈసమయములో బడ్జెటు రహస్యములను నేను బయటపెట్టజాలను.

రంగస్వామి అయ్యంగారు:— ఈవిషయముతో సంబంధించిన ప్రెస్సుసంఘములతో ప్రభుత్వము సంప్రతించినదేమోయని నేను చెబుకొనవలసినదా?

బి. యన్. మిత్రగారు:— లేదయ్యా.

రామచంద్రారావుగారు:— నూటికి మూడురూపాయలు ప్రెస్సు తెలిగ్రాములపై నమూనాచేయుటచే నెంత అదనము వున్నదో తెల్పదరా?

సర్ భూపేంద్రనాథుడు:— ముందు చెల్వట్టుగా ప్రస్తుతము నేను బడ్జెటురహస్యములను వెల్లడిచేరజాలను.

రంగస్వామి అయ్యంగారు:— తేరింగు తెలిగ్రాముల విషయమై కొంతసామ్యు డిపోజిట్టులో నుంచుచున్నవని యిదివరకె ప్రెస్సుపై కేకవిధించలేదా? ఈనూతనపు అదనపు పన్నువిధించుటకు పూర్వము ప్రెస్సులవాటికి కారణములను ప్రభుత్వము చెల్పదా?

సర్ భూపేంద్రనాథుడు:— ఈ ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చుటకు కష్టకాలమును. బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టినవరకు ను ముద్రాళ్లు చేయుటచే గౌరవనీయ సభ్యుని గౌరవము న్నాను.

సీసా 1-కి
రూ 2-0-0.
యామందు గనేరియా అను సెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్ర ద్వారమునుండి వెలువడు ప్రాసమును మోత్రము విడుదలవచ్చుదు గలగు చురుకుపాటు, మైదలగు బాధలను, పెంటనే నిలిపివేయును. శ్రీమలగులగు యేవిధమయిన కుడుమవ్యాధులయిననూ ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును.
ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు. 246
1766 మదరాసు.

రైల్వే బడ్జెటుపై చర్చ

(నిన్నటి తరువాత)

ఫలహారానంతరము

బడ్జెటు పేదలవిషయము ఆలోచించుటలేదు

ఫలహారానంతరమున ఉపాధ్యక్షుడు రంగచారియగారు ఒక ఆరగంట సేపు ఆగ్రాసనాధిపత్యమునుసాించిరి. స్వరాజ్యవాదియగు రంగయ్యంగారు బడ్జెటు వీదలవిషయమును లెక్కగొనలేనని చెప్పిరి. బడ్జెటులో మూడవతరగతి ప్రయాణికుల రేట్లను తగ్గించువిషయమేలేదు. ఎంతసేపు ఒకటిరెండు తరగతుల ప్రయాణికుల సౌకర్యముల కేర్పాట్లను వారిరేట్లను తగ్గించుటయు జరుగుచున్నది. రైల్వేలను యింకను భారతాయత్త మొనర్చలేదు. ఇంగ్లీషుదర్శకులలో ఆంగ్లేయులకొరకు యిండియన్ రైల్వేలు నిరంకుశముగ పరిపాలింపబడుచున్నవి. సానభూతి యపన్యాసముతో పనిలేదు. అభివృద్ధి కనబడవలెను.

నియోగి

గారిట్లుచెప్పిరి. రైల్వేబోర్డులో సర్ చార్లస్ యిన్స్సు గారు మొదటకొని చాలమంది యాద్యోగిలందరూ యూరపియనులే. వీరిందరూ యిట్లు కాలము గడపుచు వచ్చినవారు గాని యిండియనుల తేనుము గొయవారుకాదు. కాబట్టి అధికారము చాలదూరమున నున్నదేమిటను పోవుచుండును. దీనిని కాపాడవలెను. మరియు ప్రభుత్వపుమేనేజిమెంటుకు రైల్వేయంద్యోగిలందరూ ఆంగ్లేయమును జూపుచున్నారు ఇదియెట్లు సాధ్యముకాకలదు. శాసనసభవారు తిన్నగా లోబరచుకొనుట అవశ్యకము. జోషీగారు రైల్వేవిధానము వ్యాపారపద్ధతులమీద నడుపబడిన ప్రైవేట్ అపజయము గాంచునని చెప్పియున్నారు. రైల్వేయంద్యోగిలకు లభ్యమైన రైల్వే పరిపాలనలో తిగిన ప్రాతినిధ్య మొంగవలెను. కాంట్రాక్టు ముగియగానే ప్రతిరైల్వే ప్రభుత్వమువారే తీసుకొనవలెను. ఎక్కువ చెల్లింపువారికి ఎక్కువసౌకర్యము గలిగించుట వ్యాపారములో ప్రథమ మూత్రము. మూడవ తరగతి ప్రయాణికుల విషయమునమూత్ర మట్లుగాదు. రాబడి తక్కువైన ఒకటిరెండుతరగతుల ప్రయాణికులకే ఎక్కువ బడ్లు నిర్మింపబడుచున్నవి. వాణిజ్యసభ్యుడు చెప్పినట్లుగాజన్మవల్లనే ఆంగ్లేయిండియనులకు రైల్వేసర్వీసులో యిచ్చుచున్నదని నేను ఒప్పుకొనును. భారతీయులకు గూడ పూర్తిగా సవకాశముల నొసంగవలెను.

జమ్నాదాసు మెహతాగారు

రైల్వేబడ్జెటును వేరుచేయుట రైల్వేచరిత్రలో ముఖ్యంశమని చెప్పిరి. వ్యాయాగ్వాంక్షలు లేకుండ 16 కోట్లు రైల్వే ఆదాయములక్రింద వ్రాయబడియున్నది. కావున రైల్వే రేట్లను తగ్గింపలేదన్నచో ఆశ్చర్యములేదు. శెనరలు వివిధాంశ 6 కోట్లకుపైగా చెల్లింపబడుచున్నది. ట్రాన్స్ పోర్టుమీద పన్నున్నదనియు హెచ్చురేట్లన్నవినియు చెప్పమంటేకేగని వరకమునకు ప్రయాణికులకు సౌకర్యములు కలిగించుటకు సభ్యులేమియుచేసియుండలేదు. చెద్దపెట్టుబడిక్రింద 150 కోట్లు కాంక్షను చేయబడినను యిచ్చుటలేక పరిశ్రమల ఆభివృద్ధినిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు ఆందులోనుండి సాధ్యమైనంతవరకు సాయముచేయలేదు. బడ్జెటు ఏవిధముగా నుండవలెనో తెలియజేసి వివరములతో సభ్యులనులేదనియు మొత్తమువిధ ఆర్థికవిధానమును పరిపాలనా విధానమును లోబరుచుకొనవలెననియు చెప్పిరి.

బి. సి. పాలుగారు

కొంతమందికి యిండియాలో రైల్వేలను ప్రవేశపెట్టుట యిచ్చుచులేననిరి. కాని ప్రవేశపెట్టబడినవిగావున క్రొత్తసార్దుములను నిర్మించుట అవసరము. కాని రైల్వేయభివృద్ధి పాఠశాలకాభివృద్ధిని మించరాదు. భారతాయత్త మొనర్చుచున్నది మీరహించువులనియు మహమ్మదీయులనియు మీ విభజించవలెను? నాకిదిగతే కావలసినన్ని భేద ములున్నవి. (నవ్వు) రైల్వే వడ్డీపావులలో ఇండియా ఇంజనీర్లను లెచూరుచేయులెను. సలహాసంఘములలో ప్రయాణికులసంగతి తెలిసినవారే సభ్యులుగా నుండవలెను. ప్లేటుమేనేజిమెంటు అపజయముందినట్లయిన రైల్వేబోర్డువారు బాధ్యతహింసపవలసి యుండునని యన్. సి. కె, ల్కారుగా రినిరి. భారతీయుల హస్తగతము గావింపుడని కె. యన్. కేగా రడిగిరి.

పండిత మాలవ్యా

బడ్జెటువిషయమున వాణిజ్యసభ్యుని అభివ్రంధింప జాలనని మాలవ్యాగారునిరి. రైల్వేపరిశ్రమయొక్క అభివృద్ధినిగాని భారతీయుల హస్తగత మొనర్చువిషయమునుగాని చూచినట్లయిన రైల్వేపరిపాలన అపజయముందినదనియే చెప్పవలెను. రైల్వేలకు ఖర్చులెక్కువగానున్నవి. మొత్తమురాబడిలో నూటికి 50 మాత్రమే ఖర్చులక్రింద వినియోగింపబడవలెను ఉద్యోగిలకు జీతములీవరకే హెచ్చింపబడియుండుటచే లోకమీషనువారు చెప్పినప్పు యితరసౌకర్యము లీయరాదు. నిశ్చయముగా చెద్దయంద్యోగిల జీతములను తగ్గించి తక్కువ జీతములమీద భారతీయులనే తీసికొనవలెను. బడ్జెటులో మిగులుకలదు. క్రొత్తగ హెచ్చుచేసినరేట్లు తగ్గింపబడువరకు నిజమైన మిగులుండదు. రేట్లసంఘ మేర్పడువరకు ఈవిషయ మాపివేయవచ్చును.

సర్ చార్లస్ యిన్స్సు

గారు వేరువేరువిషయములపై తగిన జవాబులుచెప్పి తన మాటను నిలుపుకొనిరి. రైల్వేబోర్డుపై యిండియా ఆఫీసు వారికిగల యధికారమును మార్చుచేయువిషయమున దొరతనము వారు యిండియా మంత్రిని అడుగు జోవుచున్నారు. ఇదివరలో కంటే పోయిన 5 సంవత్సరములలో 5 వ తరగతి ప్రయాణికుల సౌకర్యముల నిమిత్తమెంతయో చేయబడినది. రేట్లలో హెచ్చింపు ఆత్మవర్తుకమిట్టి వారివలన జరిగినది. మొట్టమొదట రిజిస్ట్రు ఏర్పరుపవలెను. మూడవతరగతి రేట్లను తగ్గించినట్లయిన యెంతయో నష్టము వచ్చును. ప్రయాణికులసంఖ్య హెచ్చితే మోసాని పోవుటకు పరికరములు లేవు. డిమాండుల గ్రాంటువిషయమువచ్చినప్పుడు రేట్లసంఘము జిల్లాబోర్డు రైల్వేమొదలగు విషయములు చర్చింపవచ్చును. సరియైన ఆంగ్లేయులవలె తానును రైల్వేబోర్డుసభ్యులను ప్లేటుమేనేజిమెంటును జయప్రదముగావింపుటకు ప్రయత్నింతుమనియు శాసనసభవారు మాత్రము విధానముతోతప్ప ఇతర విషయములలో జోక్యము కలిగించుకొనగూడదనియు చెప్పిరి.

హైకోర్టువార్తలు

మాననవృత్తి దావా

కడచిన ఏప్రిలు మాసమున పీడకుదరిక్షులు జరుగుచుండగ కొంతమంది విద్యార్థులకు పరీక్ష పక్షాలు ముందుగానే తెలిసియుండెనని హాలు నూపరింపెండెంబు అగు మీరు ఆమెకడగిగాకి తెలిసెను. విద్యార్థియగు ముకుందదాసుగారిపై కొంత సందేహము కలిగెను. పోలీసువారు రహస్యముగ విచారణ సలిపిరి. గవర్నమెంటు ప్రెస్సునందు ప్రాప్తరీడరు అగు వెంకటరావుగారు ప్రశ్నలకాకితమును 80 రూపాయలు పుచ్చుకొని ఇచ్చినట్లు ముకుందదాసు చెప్పిరట. గవర్నమెంటు ప్రెస్సు నూపరింపెండెంబు ముకుందదాసుగారిని రహస్యముగ పిలువఁపి విచారించెను. అందుపై వెంకటరావుగారు సస్పెండు చేయబడిరి.

ఇదంతయు అబద్ధమనియు తాను లంచము తీసికొని పరీక్ష కాగితముల నందియ్య లేదని వెంకటరావుగారు వాదించుచు ముకుందదాసుగారిపై 5000 రూప్యములకు మానవృత్తి కేసు తెచ్చెను.

ఈకేసు విచారణకై హైకోర్టున నిన్నటిదినము వ్యాయమూర్తి నాలగురూ పూనుకొనిరి. వాది వకీలు యస్. దొరస్వామిగారు. పోలీసువారి పక్షమున కలిముల్లాసా హెబుగారిని నూపరింపెండెంబు మీరు అమీరాద్వీషాగారిని పరీక్షింప అనుమతి యడిగిరి.

రహస్య పరిశీలనమున లేదన విషయములను బహిరంగ పరచుట ప్రభాషేమమున అనుగుణ్యముగ లేదని ప్రభుత్వము వారు తెలుపమన్నట్లుగ మీరు అమీరాద్వీషాగారు చెప్పిరి.

ఇది విచిత్రముగ నున్నదనియు వెంకటరావుగారు తమ సత్ప్రసంగమును రుజువు చేసికొనుటకు అనవశ్యకపోవుట తప్పని వకీలుచెప్పెను.

తాను నిజము తెలిసికొనుటకు రహస్యపరిశోధనము సలిపెననియు, అట్టి రహస్యములను దాచుటకు ప్రభుత్వమువారికి హక్కున్నదనియు కలిముల్లా సాహెబుగారు చెప్పిరి.

ఇది చిక్కు విషయమగుటచే ప్రభుత్వమువారికి నోటీసు ఇచ్చి వానినిగూడ విచారించుట అవసరమని వ్యాయమూర్తి నిర్ణయించి ప్రభుత్వమువారికి నోటీసు ఇచ్చుటకు ఉత్తరువు పంపెను.

డిసెంబరు వాయిదా నూలు లెక్క

భవిష్యత్తునకు కొన్ని సూచనలు

ఆంధ్రదేశము రెండవ స్థానము వహించుచున్నది

అఖిల భారత ఖద్దరు బోర్డు టెక్స్టిల్ కలెక్టరు మగన్మూల కే. గాంధీగారు డిసెంబరు వాయిదా నూలు లెక్కను యికరింద వివరించుచు నిట్లు వ్రాయుచున్నారు:

సంఖ్య.	రాష్ట్రములు.	కర్నూలు	కర్నూలు	కర్నూలు	కర్నూలు	కర్నూలు	కర్నూలు	కర్నూలు	కర్నూలు
1	అక్షరములు	1	4	5	9,000	1	లేదు	80	1 లక్ష
2	అక్షరములు	226	717	948	9 లక్షలు	202	20	480	76 లక్షలు
3	అక్షరములు	19	54	78	1 లక్ష	41	1	38	2,49,000
4	అక్షరములు	65	174	289	4 లక్షలు	2	4	815	28,70,000
5	అక్షరములు	118	469	587	12 లక్షలు	56	87	165	70 లక్షలు
6	అక్షరములు	5	25	30	1 లక్ష	6	లేదు	26	3 లక్షలు
7	అక్షరములు	28	97	120	3 లక్షలు	22	4	98	19 లక్షలు
8	అక్షరములు	1	46	47	1 లక్ష	10	లేదు	80	2,54,000
9	అక్షరములు	20	86	56	1 లక్ష	4	లేదు	76	7 7/8 లక్షలు
10	అక్షరములు	42	47	89	1 లక్షలు	17	8	55	8 1/2 లక్షలు
11	అక్షరములు	2	38	35	1 లక్ష	లేదు	లేదు	76	2,61,320
12	అక్షరములు	88	1167	1255	30 లక్షలు	185	5	112	160 లక్షలు
13	అక్షరములు	...	2	2	5,000	లేదు	లేదు	152	81,65,000
14	అక్షరములు	5	11	16	82,000	2	లేదు	58	4 5/8 లక్షలు
15	అక్షరములు	69	127	196	8 1/2 లక్షలు	29	2	46	24 1/2 లక్షలు
16	అక్షరములు	10	12	22	1 లక్ష	1	1	60	4 8/8 లక్షలు
17	అక్షరములు	36	49	85	1 1/2 లక్షలు	లేదు	లేదు	45	3 1/2 లక్షలు
18	అక్షరములు	71	484	555	11 1/2 లక్షలు	82	11	208	56 1/2 లక్షలు
19	అక్షరములు	69	65	134	2 లక్షలు	8	5	36	11 1/2 లక్షలు
20	అక్షరములు	25	30	55	1 1/2 లక్షలు	6	2	69	9910 లక్షలు
	మొత్తము	895	8,649	4,589	85,80,000	684	95		

1924 జూన్ లో అహమ్మదాబాదులో గావించబడిన తీర్మానానుసారము సభ్యుల అఖిల భారత ఖద్దరు కలెక్టరు పంపబడిన నూలుకట్టుములచివర లెక్క యియ్యది. ఇకముందు నూలుచందాసభ్యుల తీర్మానము ప్రకారము పంపునూలును ఆయా రాష్ట్రములకే పంపుచుండవలయును. అచటనే ఆపని యంతయు జరుగును.

1924 జూలై లెక్కలను జూచినయెడల నూలు వదులకలెక్టరు యొక్క నోకి-చెప్పినను కాంగ్రెసుసభ్యులందు కేంద్రముగ పనిచేసినట్లు గాన్పించెదరు. కాని అహమ్మదాబాదు తీర్మాన మైనపిదప మాత్రము చాలమంది సభ్యులు తప్పకుండాడవకుటలను ప్రారంభించిరి. కొందరు క్రొత్త రాజములనుగాని, మరికొందరు ప్రాంతరాజములను వైటికి దీని పోయినచోట మరమ్మతులచేయించిరి, ఇకను అప్పుడప్పుడు వదులకుచు మానుమండి నమాడవతరగతివారు నిత్యమును తప్పకుండా ఆపనిచేయుమొదలిడిరి. మొదటివాయిదాకు వచ్చిననూలు చాల అసహ్యముగ వదులక బడి కట్టులుగట్టుటలో నిర్లక్ష్యము గాన్పించెను. రాజము నుద్యమమును విమర్శించిన నేతనిపుణులకు తృప్తికరముగ నుండుటకు పంపజిక్కెడిదే. నూలును పంపువారిసంఖ్యగూడ యీఉద్యమ ప్రతికూలరసమృత్తుమనే సార్థకపరిచెడిది. రెండవవాయిదాలో వ్యవహారములు పెచ్చుపెరిగెను. నూలుబంపువా లెక్కువైరి. నూలునాణె మభివృద్ధి యయ్యెను. ఇదివరకున్న శ్రద్ధతో రాష్ట్రములందు నూలుపంపినవారి రిజిస్ట్రర్లను చక్కగ నుంచి కట్టులు బాగాకట్టి పంపుట జరుగుచుండెను. నూలుబంపినవారనేకులు తమనూలు గుణగణములగూర్చి వ్రాయుమని కోరుచు బోడ్డనకు తరములను వ్రాసిరి. కానుతీర్మానమువలన ప్రాంతాహమెక్కువైయే నిస్సంకోచముగ నూలులేఖలు నిచ్చి కాని నాణెమునుగు అంశములను దెలిసికొన గోరువచ్చుచుండెను. బోడ్డు వారు అందర ప్రశ్నలకును ప్రత్యేకముగ ప్రత్యుత్తర మియలేకపోయిరి. అయినను వచ్చిన నూలును పరీక్ష చేసి పరిశీలించి తగ్గనితమలను ప్రమరించుచుండిరి. నూలువదులవారుగూడ ఈపరీక్ష ఫలితములను గమనించుచు అనుసరించుచున్నట్లు తరువాత వచ్చిన నూలుకానుకలను జూచిన గాన్పించుచుండెను.

చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వపు నేతనిపుణు డగు అమల్ ను గారు చేసేతప్పకమును పొగడుచు తేలితో వడికిననూలునుగూర్చి 'చేమగ్గును నేత' అను కరపత్రమున ఖండించెను. అందు ఆయన నూలువదులకు విల్లులచరిత్రనుగూర్చి క్లుప్తముగ వివరించి 'ఎంగు ఇండియా'లో అప్పుడప్పుడు ప్రచురించుచుండిన చేతితో వడికిననూలులెక్కలను విల్లుల వదులకుటలో బోల్పిరి. చేతితో వడి

కిననూలువలన నేమియు ప్రయోజనము లేదనియు, కూలి గిట్టదనియు, ఆ నూలు తునకలైపోవును నెందునను పనికొరదనియు నిర్ధారించి ఆయన ప్రయత్నించెను. ఈకరపత్రము చేతితో నూలువదులకుటలనుగూర్చి బహుమానవ్యాసమును వ్రాయబూనిన వారికి ఉపయోగముగనుండగలదు. ఇందు దేబడినయంశములు కొన్నింటికి ప్రత్యుత్తరములు అమల్ ను గారి పరిశోధనల ప్రకటించినవృద్ధి ప్రకటించబడిన ఖాదీ పర్వటన నివేదికమునందు గాననగును. ఈకాఖు వచ్చిననూలునాణెమును నెమ్మదిగ జరుగుచున్న అభివృద్ధిని అమల్ ను గారు చూచినయెడల ఆయన చేసిన విమర్శనమునకు నెదుట ప్రత్యుత్తరము గాన్పించగలడు.

అఖిల భారత ఖద్దరుసంఘమునకు బంపినయిననూలు జూడ ఇప్పటికిని ముద్రపెట్టిగాంచిన డక్కామస్లినులవలె చక్కని పనిచేయవచ్చునని అతిగాన్పించుచున్నది. వచ్చినమధ్యరకం నూలుగూడ జూచినపుడు అయ్యది విల్లునూ లంతకట్టిగనుండదను నిందగూడ అబద్ధమనిలేదు. ఇంకనుకొంచెము కట్టుబాట్లతో ప్రయత్నముచేసినయెడల యీనూలు విల్లునూలుతో బాటువచ్చునని నిస్సంకోచముగ తెప్పవచ్చును. నిజముగా చేతితో వడికిననూలును కొంతపరీక్షించి చూడగా ఇండియాలో మంచివిల్లులో తయారైననూలుకంటె శ్రేష్ఠముగనున్నట్లు గాన్పించెను. నూడువదులకుటలో చాల అభివృద్ధియయ్యెను. కిదియే ముఖ్యము గు నిదర్శనము. ఇంకనుజరుగవలసినపని యెంతోయొన్నను రాష్ట్రములందు పనిచేసినవారలు పనిచేయుచు ప్రయత్నముల చేయునెడల విల్లునూలుతోనైనను సమానముగ నూలువదులక వచ్చునను నమ్మకము గలదు.

ఇందెముల కదురుమీద దీనిననూలుకట్టుల రెండు రాగా పరిక్షించినపుడు అదేనాణెపురాటపునూలుకట్టు నెక్కువ ఉపయోగముగ నున్నట్లు గాన్పించెను. అనగా, రాటపునూలు ఇందెముల కడుచునూలుకట్టు బాగుండదనికాదు. రాటముమీద వదులకుటలో ఎక్కువజాగ్రత్తగ మంచినూలుదీయు సంశయముల విచారించి పనిచేసినయెడల ఆనూలుగూడ ఇతర యేనూలుకట్టునైన బాగుండునని చెప్పవచ్చును.

నూలువదులకుటలో గల్గినవడినిగూర్చి గూడ చెప్పగలిగే యొన్నది. తక్కిమీద గంటకు 200 గజములు వడికినట్లు యీ భగ్య చెన్నపురిలో జరిగినపోటీలో దెలిసినపుడు నూలునాణెమెట్లుండునాయని అనుమానము గల్గెను. కాని ఆనూలుకట్టుకు పరీక్షించినపుడు ఆవడికితగినట్లు దారముగట్టిగను సాధ్యమగుండెను. నడుస్తుగూడ అట్టిదారమునంతవడిగా వదులకగల్గినపుడు దేశము

లో ప్రజ లింకను విదేశీవస్త్రములను ధరించుచుండుట ఆకర్షణీయముగనున్నది. రాటముమీద వడిగావదులకు చాలయొక్కువైనది. లెక్కాకాంగ్రెసులో జరిగిన పోటీఫలితము లద్భుతముగ నుండెను. పోటీ రెండురకములుగ నుండెను. ఒకటి ఒక గంటపాటి, రెండవది రోజుకు 5 గంటలపాటి. నూలుగూడ జరిగెను. 'పెద్దపోటీ'లో 10వ నెంబరునూలు గంటకు 500 గజములు దీనినట్లుల చేరెను. ఇంతవడిగా నూలుగూడ జరిగెను 5 గంటలపాటి. వడికి ఆధురుబాలురు పనిచేయగల్గిరి. అటగానికీచూచుట కానందముగ నుండగలదు. కొందరు మిగిలినకాలముందు తమప్ర త్ని తామే కొనుచుండిరి. ఒక గంటపాటి ఫలితములు మరలతెల్లర్యముగ నుండెను. వేరునెంబరుల నూలు వేరేర్యమంది వడికిరి. అది యెట్లుండెననగా:-

765 గజములు	10 నెంబరు
645 ,,	15 ,,
416 ,,	42 ,,
217 ,,	60 ,,
180 ,,	187 ,,

నూలు దీని ఆనుపోయ కాలమందు తేర్రలేదు. అట్టివరు, నవంబరు, డిసెంబరు నెలలలో వచ్చిన నూలులెక్కలను నెమ్మదిగ లెక్కలతో బోల్పిచూచిన నెమ్మదిగ తగ్గిపోవుచున్నట్లు గాన్పించును. ఇందులకు కారణము రాష్ట్రములందును జిల్లాలందును అట్టివరు నెలనుండియు ఎన్నికలు ప్రారంభమై నవంబరు డిసెంబరులలోగూడ జరుగుటయు కాంగ్రెసు సన్మానమును గావచ్చును. దీనినిబట్టి చూడ నెట్టి పరిస్థితులలో నైనను నూలువదులకుట నొకప్పు డొక నవంబరునందుల గానరాదు. నూలును వదులుచేసి పంపుటలోను నివేదికను పంపుటలోను రాష్ట్రమునకు కొంతకష్టముగల్గెను. ఈకాఖవారి యుత్తరువులను చారు ఆచరణలో తెట్టుటకు చాలకష్టపడిరియె చెప్పవలయును.

మాలానామహమ్మదల్ ప్రకటించిన బహుమానముతో కొన్ని రాష్ట్రములకు నూలు పంపుటలో నొక దాని కొక దానికి పోటీగల్గెను. గుజరాతును వింఛిపుటకు ఆంధ్రదేశము చాల కష్టపడెను. ఈపోటీ చాల చిత్రముగ నుండెను. చివరవరకును గుజరాతే నిలువగల్గెను. ఆరు నెలల మొత్తమును జూచినయెడల అన్ని రాష్ట్రములకన్న నెక్కువ నూలును బంపినదియు నెక్కువకట్టులను బంపినదియు గుజరాతే యని తెలియగలదు.

ఈ ఆరుమాసముల యనుభవములో ఒక్కవిషయమును ముఖ్యముగ గమనించినయెడల నూలువదులకుటయందు ప్రతికూలమున్నను నిమ్మకపాతియగువాడు నమ్మకటకు లెలుగనుండగలడు. 10-వ నెంబరు నూలును ఒక లక్ష గజములను ఒక్క నెలలో వడికినట్లుల లెంగాలునుండి యొకరును గుజరాతునుండి మరియొకరును బంపిరి. లెంగాలు నూలులంతయును సభ్యుల ఆశ్రమములో నేతకాఖయందు వదులబడెను. దానితో 86 అంగుళముల వెల్లుగుడ 88 1/2 గజములయ్యెను. ఒక్కమునుమ్మకు రెండు సంవత్సరములకు సరిపోవు గుడ్డను ఒక్క నెలలో వదులక గల్గినపుడు 24 కోట్లమంది వ్యాపినాయకులన్ను పుడు 2 నెలలనుండి ఆరు నెలలవరకు పనిచేసిన యెడల ఈదేశమున చేతితో వడికిన నూలుతో నేసినగుడ్డగాక వేరుగుడ్డ యేల అవసరమందునో దెలియదు. (భారతదేశమున ఒక్కొక్కరికి మొత్తము 17 గజములు పంలి మునకు కావలెనని లెక్క)

ఇక్కడికి వచ్చిననూలు నేమి చేసెదరని ప్రశ్నలు వచ్చుచున్నవి. నూలు పంపినవారి మాటల నడిగి తెలిసికొన కుతూహలపడుట సహజమే. గుజరాతులో 10వ నెంబరు నూలువరకు వదులబడుచున్నది. నమ్మకమైన కాంగ్రెసు ప్రచారకుల తనికీ నుంచి నాల్గువోట్ల నేతనెయించి చూడగా ఆవచ్చినకులలను జూడ జాగ్రత్తగ నేతనెయగలవారే యీనూలునుండి మంచి కద్దరును నేయగల్గినట్లుల దెలిసెను. ఈనూలు చాల అసహ్యముగనున్నది దానిని గుడ్డనేయటకు మంచినిపుణులకు నేతగాండ్రకే కేకవచ్చును. ఈనాల్గువోట్లలో రెండువోట్లకు 10వ నెంబరు నూలు మిగిలినదంతయు నీరుబడెను. ఒక నెలలో నేరుబడును. మంచిరకంనూలు కొంచెము చిత్తమండలములలో నాగలాపురమునకు బంప పడెను. అక్కడనుండి మాసరాతునుకలు వచ్చినపిదప 80వ నెంబరువరకును దోవకులు చీరలు నేయుటకచ్చటికి బంపబడును. ముతకకద్దరు నేతకు గజమునకు 160 పాసులకు 6 దమ్మిట్లు పుచ్చుకొనబడును. నాగలాపురములో 45 అంలి వెడల్పుకు గజమునకు 8 అణాలు పుచ్చుకొనునట్లుల దెలియుచున్నది.

ఇప్పటికి వచ్చిననూలు మొత్తము ఇట్లు గలదు.	
10వ నెంబరువరకు	500 పాసులు
10కి పైగా 16వరకు	968 పాసులు
16 పైగా 22 వరకు	670 ,,
22 పైగా 30 వరకు	416 పాసులు
30 పైక	250 పాసులు

మొత్తం 2798 పాసులు
ఒక్కడజను మాసరాలు చాలయొక్కువ నెంబరుల నూలు అద్దపు పెట్టెలో బోడ్డుకార్యాలయమున ప్రదర్శనోపయోగమునకై యంచబడినది.

నేటుకొన్నిలునభ

రైల్వేబడ్డెటు మొత్తపుటాదాయవ్యయపట్టినుండి విడదీసినందుల కభినందించుట

ఆదాయవ్యయపట్టిక లెక్కలకుసభ్యులమందానందము నొందుట

రైల్వేలయందు ప్రజలకెక్కుడు సౌకర్యములు గోరుట

హిందువులకుగూడ సమర్థతంబుగ గొప్పయ్యుద్యోగముల నీయఁగోరుట

దెల్పి, ఫిబ్రవరి 24:—నేటుకొన్నిలు సభ సేదగుగాడి రైల్వేయాదాయవ్యయపట్టిక జర్జించుటకు మొనరిడెను. సర్ ఛార్లెసు యిన్ని నుగా రవసరమునెడల చర్చకు వివరసమాధానముఁజేప్పటకయి సభాస్థలి నలంకరించిరి. అధ్యక్షుడు తొలుత రాజువ్రతనిధిగారి సంతకమును విన్నవించిరి. పిమ్మట బెల్లగారు (వంగవర్తకసంఘప్రతినిధి) చర్చ ప్రారంభించిరి.

బెల్లగారు

“రైల్వేజమాఖ్యలను, మొత్తపు టాదాయవ్యయపట్టికనుండి విడదీయుట చాలమంచిది. ఏలన రైల్వేలను వర్తకసరళిగా నడుపవచ్చును. ప్రోత్సహింపబడుటకుఁగూడఁగలదు. సర్వసాధారణతగినదనియు, ననే మొత్తము పెట్టుబడిఖర్చులందెక్కువ యయ్యెననియుఁజెలిపిరి. తద్విషయమై పూర్తియగు సంజాయిషీని గోరుచున్నాను. ఈఖర్చులపరిమితముగానున్నవి. దీనివిషయమయి పూర్తిగాఁజెలియఁబడవలెను. ఒకచోటునుండి మరొకచోటున కవసరముకొలది దీనిని కొనిపోయెడి సరకు (కోలింగస్టాక్)ను, యంత్రములు, సామాను నిలువఁజేయుదొడ్ల (వార్షిలింగయార్డు)నును ఖర్చుకొనుటకు సమర్థమే యంత్రాలయమును నిలువఁజేయు స్థలముల యభివృద్ధి బాగుగా కావలెను. దీనికి బొగ్గు సంఘమువారియెదుట వచ్చినసాక్ష్యములను బరిశీలించు. అట్టి యభివృద్ధిగలిగినచో ప్రజలకెక్కుడుసౌకర్యముగనుండును. బీహారుబిస్మిల్లులను మాత్రమాయభివృద్ధిగలగఁజేయునటుల ప్రభుత్వమువారు నూచింపవలెకొందఁగాఁ జెలిపించుటచి. అయినను రైల్వేపాలకసంఘమువారు, యి. వి. ఆర్. రైలుమార్గమున రెండువరుసలను బండ్లుపోవుమార్గ మేర్పఱచుటకును, హిందూదేశమునందం తటను రైల్వేయంత్రపరిశ్రమాలయముల (వర్కుషాపు) నభివృద్ధిజేయుటకును యేర్పాటులు గావించినందులకెంతయు సంతసింపచుంటిని. ఏలన సామానులుగాని మనుష్యులనుగాని స్థలారోహములకు నులువుగ దీనికొని పోవునట్టి ఈబండ్ల కేసైన మరమ్మతులు వలసినయెడల తొందఱలో, ధనవ్యయము లేకుండ జేయునట్టి పరిశ్రమాలయములుండిగాని, యభివృద్ధికి మార్గములేర్పడవు.

ప్రభుత్వమువారు కలకత్తాకును పరిసరములకును, నూతనమగురైల్వేరేవులచి రాకపోకలందు సౌకర్యముఁ గలిగించుటకుఁ బ్రయత్నించుచున్నందులకెంతయు సంతసము కాని ఒకప్పుడు భారతదేశమునకు ప్రధాననగరమయి విరాజిల్లెడు నాపట్టణము రాకపోకల సౌకర్యములందిత వెనుకఁ బడియుండుమాత్రము విచార్యము. హవ్రరావంతెన నిర్మించుటనుగూర్చి కలకత్తాపౌరులపై, హిందూగారి యభిప్రాయమునకు నేనొప్పను. పౌరులకు వారికేమి గావలయునో జెలియను. కాని దాదాభాయి వము బాధించుచున్నది. ఈసామ్రాజ్యమందు కలకత్తా గొప్పపట్టణములలో ద్వితీయస్థానము నహించుచున్నది.”

బెల్లగారు క్యామలదాసుగారు:—కాదు (సభలోనవు)

“హవ్రరావంతెన విషయము కలకత్తావాసులు కఠినమగు సమస్య నెదుర్కొనవలసి నచ్చుచున్నది. పౌరులు గోరువది మిసానుభూతిగాని నిర్దయాత్మకమును భండనము గాదు.”

పిమ్మట మెక్లీ దాదాభాయిగారు మాటలాడిరి.

దాదాభాయిగారు

“ప్రభుత్వమువారిని తమబుద్ధితోత నుపయోగించి యీయాదాయవ్యయపట్టికను విడదీసినందుల కభినందించుట పూర్వము, ప్రధానముగ మనస్సునకుఁ జేవలసిన విషయమొకటిగలదు. ఈసభవారి నడుగకుండ నట్టిముఖ్యముగ యేర్పాటు నెట్లుజేసిరి. భారతాసనసభ వారికొకరి యధీనముననేయున్న విషయ మగునెడల వారట్టి మార్పును జేసికొనినచో నేను దాని యర్థమును గ్రహించ గలుగుదును. ఇప్పుడు జరిగినదానికి నాకెట్టియభ్యంతరమునలేదు. కాని యీసభ వారి ప్రత్యేకసౌకర్యములను రక్షించుటయు, వాటికెట్టి యభ్యంతరము గలుగనీకుం

టయు, బ్రతిసభ్యునికి విధియైయున్నది. ఇప్పుడు మొత్తపు జమాఖర్చు నివేదికనుండి, రైల్వేది వెలుపలుపడెనది. అట్టి ప్రాముఖ్యమును విషయమున నీసభవారికి ముందుగా జెలుపనైన నులేదు. ఈసభవారిని, సభాధ్యక్షుని, ముఖ్యం దీయన్నత సభ యొక్క సౌకర్యముల కెట్టిభంగము వాటిల్లకుండఁ జూచుటకు గోరుచున్నాను. ఈవేటుపలుట వలన చాల లాభములున్నవి రైల్వేఖాఖ్యలందుమాత్ర మారితీ నుపయోగింపవలయుట తోచనీయును. ఏలన కాఖామార్గము లభివృద్ధిజొందుటకదియొక గొప్పయ్యుద్యోగము. ప్రజలట్టివాటిపై తమధనమును పెట్టుటకు పిలువలగదు. ఇదివిజయలో నీరైల్వేఖాఖామార్గములందు తమధనము నుంచుట తేనుకరమని యూహించెడువారు. ఇప్పుడట్టిదైర్ఘ్యము జక్కలేదు. రైల్వేలందు హిందువుల సెక్కులగా నియమించుట, రైల్వేలన్నిటిని యభివృద్ధిజేసి యొకతరహా (ప్రేండ్లరైల్వే)ను దీసికొనివచ్చుటను గూర్చియు గమనింపవలసియున్నది. హిందువులకెక్కువ యవకాశ మిచ్చుట చాల ముం దగ తి నహించియున్నది; గాని సమర్థతగూడ యలోచింపవలసిన విషయముగాన మందగతి కంతగా చింతింపవలసిన బనిలేదు. ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారి శక్తియు గుర్తింపవలయును. ఆంగ్లోహిందూవుల సలక్ష్యమునేయగూడదు. కాని శుభములగు హిందువులకు పెద్దయ్యుద్యోగములిచ్చుటయం దెట్టియభ్యంతరమునుగలగఁజేయగూడదు. ఈ సంవత్సరముపట్టిక పురోభివృద్ధి నూచకముగ నేయున్నది. చార్లెసుయిన్ని నుగారు హిందూగారి క్రమపడి యిటుల నెఱవేర్చినందులకెంతయు బ్రశంసనీయును.

పిమ్మట బెల్లగారు క్యామలదాసుగారు మాట్లాడుచు పట్టికనొప్పకొనిరి. దాదాభాయిగారు నూచించినట్లే యీసభవారి సలహా లేక రెండుపట్టికలను విడదీసినందుల కాక్షేపించిరి.

“ప్రభుత్వమువారిసభ నికముండిటుల లక్ష్యముగ జూచినచోముఖ్య వచ్చుయొన్నికలలో నీసభ కన్నకొనబడుటకు సభ్యులలో కొంతమంది యిచ్చుగింపరు. ప్రభుత్వమువారి విషయమును గమనింతుమగా! ఈసభవారి సెక్కు క్రెడ్టా భక్తులతో జూతురుగాత! రైల్వేలను వర్తక సరళి నేనడుపఁజూచినచో ప్రభుత్వమువారు నూటికి రూపాయికంపై సెక్కుల లాభములలో బాల్గానగూడదు. నష్టమువచ్చిన సంవత్సరములందు సరళముగ నడచుటకు, లాభముతో గొంతభాగము వేరవేయవలయును. చందాసాపద్ధి పాకాలను స్థాపించుట బ్రశంసనీయుమే. కాని హిందువుల సెక్కులకు యుద్యోగములందుంచుట మందగతి నొందుట విచారింపదగిన విషయము. మరమ్మతులు జేయుటకు, కొత్తవాటిని ప్రాతవాటి స్థానమందుంచినందులకు తరుగుదలకు, నగు వ్యయమునకు వడ్డీ రావలయును. విద్యుద్దాములగు రైల్వేను స్థాపించి యభివృద్ధి సౌకర్యములు గలుగఁజేయుటకు రైల్వేకంపెనీవారికిని, విద్యుత్సంఘమువారికిని యన్యోన్యము ప్రబలముగ నుండవలయును. రైల్వేపాలకసంఘమునందొక హిందువునులేదు. రాయబహదురు లాలారావు ఛీఫ్ యింజనీరు కంటి ప్రభుత్వమువారిచేతనే యంగీకరింపఁబడిన బుద్ధిమంతులందఱుగ నేల నియమింపఁగూడదు? రైల్వేలలో మూడవ తరగతివారు వేచియుండుటకు పరిశుద్ధమగు స్థలములు [మొటింగుపెచ్చు], రైల్వారు వేతికలు [మొటుఫారము] మొదలగువాటియందు ప్రస్తుత మెట్టి సౌకర్యములును లేవు. ప్రత్యేక సంఘములకు బండ్లను ప్రత్యేకించుట మనవేయబడవలయును. కొత్తగా నిర్మింపఁజూపున వన్నియు విశాలముగ గట్టుదురని నూచించుట సంతోషదాయకమే. రైల్వేయందు నేరములు తగ్గునటుల రక్షకభటుల సెక్కులగా నియమింపవలయును. రైల్వే పరిపాలనలోని ప్రతి నూత్యోగమును కనుగొనుటకు సభ్యులలోగల కుతూహలమును ప్రభుత్వమువారినిచ్చించుటలేదు. అది మంచిగాదు. సభ్యు లాకారభ్యాస

యై యభివృద్ధికొలఁత యటులఁ జేయుదురు. హిందువులను కొన్ని రైల్వే కంపెనీలయందు కెక్కువగా నియమించుట జరుగుటలేదు సరిగదా నార్డువెట్టు రైల్వేకంపెనీ మొదలగువాటిలో హిందువుల కుద్యోగాభివృద్ధి యంగిపోయినట్లులే యగుపడుచున్నది.”

రామశరణ దాసుగారు

“నీసంఘమువారు నూచించినటుల రైల్వే యుద్యోగి యులకు 25 లక్షలు విరాళము లభించునపుడు, బాతిభేదముఁ జూడగూడదు. వర్తకపుపద్ధతిని నడచు రైల్వేయొక్క యుద్యోగియుల కేల ప్రభుత్వమువారు విరాళములనీయవలెనో జెలియవలెను. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిన నూతన విధానము, కాఖామార్గములందు సరిగా నడువనిచో, మఱల నా విషయమును పునర్విమర్శింపవలయును.

సర్ ఆర్థరు ప్రాముగారు

రైల్వే నభివృద్ధిజేసి యొకతరహా (ప్రేండ్లరైల్వే) జేవను. దెచ్చు ప్రయత్నములందు సామర్థ్యమున కెట్టిలోటును గలుగుటలేదనియు, యంత్రపరిశ్రమ, యంత్రములను ఖాయదాజేయుటకు స్థలములు పిటితోబాటు ప్రేండ్లరైల్వేనుగూడ యవసరమనియు, రైల్వే పాలనావిధానమందు, కంపెనీల యధికారుల (యేజెంటు, మేనేజరు) కన్నవ యధికారములు రైల్వే పాలకసంఘమువారు గలుగఁజేయవలె ననియు, లేనియెడల సామర్థ్య పటుత్వమందు లోటుగలుగుననియు, పట్టికను బాగుగా సమర్థతో దయారజేసిరినియుఁ జెలిపిరి.

సర్ దేవప్రసాదు సర్వాధికారిగారు

“రైల్వేసభ్యుడు, కమిషనరుగలనీ జమాఖర్చు నివేదికను దయారజేయుటయందు మంచికాళిల్యముఁ జూపిరి. రైల్వేపట్టికను విడదీయుట బుద్ధిశుకలతఁ జూపుచున్నదిగాని, భారతాసన సభ సర్వాధికారముఁ దీసికొనుటమాత్రము గర్హము. ప్రభుత్వమువారి సభ వారితో నాలోచింపక జేయుట యెంతయు నాక్షేపణీయము. సంస్కరణ విచారణసంఘ నియామకమునుగూర్చియైన నీసంఘమున దెలుపలేదు. ప్రభుత్వమున కెల్లసమయములందు చేయూతనొసఁగుచున్న యీసభను సరకునేయవలయుట యెంతయు విషాదకరమ [సభలోనవు] నిజెలిపిరి. మూడవతరగతి వారి కెక్కువ సౌకర్యములు గలిగించవలసినది. కాఖామార్గములను నిర్మించుటలో నూతనవిధానము విషయమై పూర్వపుసభ్యులు జెప్పినదానిని యనువదించిరి. హవ్రరావంతెన విషయమును చూపుటయ కలకత్తా పౌరులవద్ద ధనము లేదని జెలిపిరి. వంగరాష్ట్రప్రభుత్వమువారుగూడ నావని జేయలేనియెడల, రైల్వేకంపెనీనా రెవరైనను వచ్చి, హవ్రరా, నీల్జా మధ్య వంతెన నిర్మించుకొనవచ్చు ననిరి.

జి. ఏ. నరేశంగారు

చాలాకాలము క్రిందటనే పూర్తి కాబడవలసిన మదరాసు రాజధానిలోని లోటులును, నేటికైనను గుర్తించి యవి సాగునటుల పట్టికలో నూచించి కిన్ని నుగారి నభినందించిరి. వచ్చేదివత్సరమందు మరి 300 మైళ్ల నూతనమార్గ మేర్పడుచున్నందులకెంతయు సంతోష మునిరి. జొంబాయిలో విద్యుత్ మార్గము లప్పుడే నెలకొలుపఁబడి, పూనా యిగుత్పూరులమధ్య వేయుటకు సిద్ధముగా బడియుండగా, మదరాసున కట్టిభాగ్యోదయ మింకను గలుగనందులకు విచారమును నెలిబుచ్చిరి. చెన్నపట్టణములో నిరకటమెక్కుడుగా నున్నది. పరిసరములనున్న వారు సరియగువేళకు పట్టణము జేరలేకొన్నారు. మాంబరము, చెన్నపురుట మధ్య విద్యుద్దాములగు రైల్వేవేయుటకు ప్రణాళిక తయారుజేయబడినది. దానిగతి యేమయినది తెలియకున్నది. రైలుతోవుటకు పిలుగు రెండేసిమార్గములైన వేయవలెను. లేదా విద్యుద్దాములపైన వేయవలెను. లేనియెడల దినదిన ప్రవృద్ధమగు ప్రయాణికులకు చాలయిబుంది. మూడవతరగతివారి కష్టములను గుర్తించవలెను. చండేసిలో పాకాల స్థాపనము సమ్యక్మేయని జెలిపిరి. సభ భోజనాశంతరము కూడును.

బొంబాయి శాసనసభ

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 28:—ఆరిక సభ్యునిచే నూతనముగ పన్నులను వనూలుజేయుటకు గావించిన నూచనము నేటికాసనసభయందు ఆసభికారసభ్యులచే ప్రతిఘటింపబడెను. లాలాజీ నారాయణ్ కీ మొదలగు సభ్యులు చట్టమును ద్రోసిజేయవలసినదని సభ్యులను హెచ్చరించిరి. ప్రతికూల విమర్శనమునకు అభివృద్ధికాఖయ గురియ్యెను. రెవరైనను సభ నిర్వీణయబడెను. రేపు బడ్డెటుపై ఛార్జియగును. (ఆ. ప్రె)

మదరాసు వార్తలు

డాక్టరు పెరింటుగారి ఉపన్యాసము:—ఈ నెల 27 వ తేదీ సాయంకాలము 5.30 గంటలకు గోల్డెన్ హాల్లో భారతస్వరాజ్యవిధానము స్వరాజ్య ఉపసంఘమువారిని వేదికము అనువిషయమై ఉపన్యసించెదరు.

నగరఆరోగ్యము:—ఈనెల 21 వ తేదీతో అంత మొందినవారమున కలరా 7 మందికిపాకే నలుగురు మరణించిరి. 94 రుతు మహుచికము సోకెను. 24 రు మరణించిరి.

పిన్నయెంబాలల ఒకరు ఇతరజ్వరములవల్ల 46 గురు మరణించిరి కార్పొరేషను హెల్తుఅఫీసరుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

సామ్రాజ్యకుమార్తెగ నివారణసంఘము (మద్రాసు బ్రాంచి):—ఈ సంఘమునకు విజయనగరమురాజుగారు వెయ్యిరూపాయల విరాళ మొసగిరినియు ఇంతవరకు రూ. 13955/- విరాళము లివ్వబడెననియు కార్యనిర్వాహక సంఘపు కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నారు.

ఆయుర్వేదకళాశాల విద్యార్థులసంఘము:—పై సంఘమువారి యాజమాన్యమున ఆయుర్వేదకళాశాల భవనమున (కోమలేశ్వరంపేట చంద్రభానుపీఠి 22 వ గృహమున) ఈనెల 27 వ తేదీ శుక్రవారం సాయంకాలం 6-15 గంటలకు “భారతదేశపు భావిఆరోగ్యాధికారి” అనువిషయమై మాజీకులందర సహాయముతో ఉపన్యసించెదరు.

రాకపోకలు:—రావుబహదరు యస్. గోపాలస్వామిఅయ్యగారు నిన్నరాత్రి చెన్నపురినుండి పొట్టులు వెళ్లిరి. యస్. సత్యమూర్తిగారు నిన్నరాత్రి కారకుడి చెళ్లిరి. పోస్టు కంట్రోలరు యస్. డి. గుప్తగారు నిన్నరాత్రి మానూరుచెళ్లిరి. విద్యాశాఖమంత్రియగు సర్ పాట్రోగారు, యం. యస్. యం. రైల్వే ఏజెంటు సర్ చార్లెసు మాగ్నయ్యగారు నేటి దినము ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

ఒకపోస్టాఫీసు ఉద్యోగిమరణము:—28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము, ఎగ్మూరులో యం. కృష్ణస్వామినాయుడుగారు మరణించిరిని తెలుపుటకు చింతింపబడుచున్నది. వీరు చెన్నపురి యందలి డిజిటల్ అఫీసు మానేజరుగ నుండిరి. 35 సంవత్సరములు పోస్టుబడిపాట్ల మెంటునందు పనిచేసియుండిరి. 10 సంవత్సరములనుండి పెన్షను అనుభవించుచుండిరి. వీరి కుమారులగు యం. శ్రీరామరావు గారికి మాసానుభూతి నందచేయుచున్నాము.

రాంజమండ్రీలో మోటారుప్రమాదము

18 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు రాంజమండ్రీలో భారతదేశీయ ప్రాంతీయగారి మోటారుకారు సదరు గ్రామ కాపురమున వరదా రామమూర్తిగారిమేనల్లుడు రిసెంట్లరుల పిల్లవాడిమీదనుండి వెళ్లిపోయెను. చాలాప్రమాదమైనగాయములు తగిలెను. ఆపిల్లవాడు వెంటనే మ్యూనిసిపల్ అసుపత్రికి తీసికొనిపోబడెను. ఇంకనుపిల్లవాడు అసుపత్రిలోనే ఉన్నాడు. పై వాసుగ్రహములన్ని ప్రాణనష్టము రాలేదు.

(ఒకవిలేఖరి)

నూతన నాణ్యనిర్మాణము

ఆగ్రహప్రభుత్వపు తీర్మానములు

ప్రాతనాణ్యములు ప్రభుత్వము కరంగించును
పిసావరు, ఫిబ్రవరి 24—మార్చి 21 వ తేదీనుండి ఆగ్రహ ప్రభుత్వము నూతన నాణ్యములకు ప్రవేశపెట్టుచున్నదని కాబోలువార్తలు దెలుపుచున్నవి. నూతననాణ్యము అమీరుగార్లైన ఆమనుల్లాగారి చేరనఅనునాయా అని లిఖించెను. కాబూలు రూపాయతో సమానముగ యీనూతన నెండినాణ్యము విలగలదిగ నుండును. అరఅనునాయా నికలునాణ్యములు తయారుకాబడును. నాణ్యములను తయారు చేయుటకు ఒకోపాదేశము నుండి దిమ్మలు లేవడెను. వలయునెండి హిందూదేశమందుండియు, నికలు యిబులీదేశముల ద్వారాను గొనబడెను. ప్రాతనాణ్యములు ప్రభుత్వము దీసికొని కరిగించుచున్నది.

మిషనరీ పెండిమోసము

ఎగ్మూరు పోలీసుకోర్టులో చిత్రమైనకేసు

తిరువళ్ళీకోర్టులో మేరిఅమ్మలను అను పేరుగల 22 సంవత్సరముల వయసుగల ఒక కొమను కాలతలిమయవతి యున్నది. ఆమెకును బాప్టిస్టు మిషనరీయగు రెవరెండు చార్లెసు వేదాంతాచారి డి. ఎ. బి. హెచ్. పి. గారికి ఈపెను 7 సంవత్సరముల నుండి పరిచయముండెను. వేదాంతాచారిగారి సోదరీమణులు మేరి అమ్మలు ఒక పేపరకాలయందు చదువుకొనుచుండిరి. అందుచే మేరిఅమ్మలకు వేదాంతాచారికి పరిచయము కలిగెను. వేదాంతాచారిగారు పిల్లలందరిగారినియూ అతనికుమార్తెపై తనకు అధికమగు ప్రేమగలదనియు తానిచ్చు బహుమానములను అంగీకరించుటకు ఆత్మేచ్ఛించుకూడదనియు కోరెను. వీరిరువురుకు స్నేహము అధికమయ్యెను. చెన్నపురియందైనను లేక తిరువాన్కూరు నందైనను తప్పక వివాహము చేసికొనెవరని వేదాంతాచారిగారు మేరిఅమ్మలకు వాగ్దానము జేసిరి గాని వివాహము జరుగలేదు. పరిచయము అధికమయ్యెను. 1919 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీన ఆపెకొక బాలుడుపుట్టెను. అప్పుడు తనూపణ కోరుచు వేదాంతాచారిగారు బిడ్డతల్లికిని ఆపెతండ్రికిని ఉత్తరములుప్రాసెను. “నిన్ను విడనాడనని” లైలిని నెత్తినపెట్టుకొని మేరిఅమ్మలకు వేదాంతాచారి ప్రమాణమొనర్చి తనూపణ కోరుచు ప్రాసినబాలును మంచిమాటలుచెప్పి మరల తీసికొనెను. మరల కొంతకాలమునకు గర్భమునచ్చెనట. వేదాంతాచారిగారు గర్భముపోవుటకు మాత్రలుపంపెను గాని వాటిని మేరిఅమ్మలకు పుచ్చుకొనలేదు. 1922 సంవత్సరము మరయొకశిశువు పుట్టెను. కాని 1924 జూలైలో ఆబిడ్డ మరణించెను. ఎన్నిపర్యాయములు నిర్బంధించి అడిగినను వేదాంతాచారిగారు పెండ్లాడక కడకు ఇటీవల తిరువాన్కూరులో ఒకపిల్లను పెండ్లియాడిరి.

6 సంవత్సరముల వయసుగల తనకుమారునకు వేదాంతాచారిగారు తండ్రియనియు, వానినిసంరక్షించుట తండ్రిభారమనియు మేరిఅమ్మలకు గారు వేదాంతాచారిగారిపై కేసుతెచ్చెను. పైస వ్రాయబడిన వివరములతో స్టేటుమెంటు నిచ్చెను. ఎగ్మూరు పోలీసుకోర్టులో నిన్నసాయంకాలము ఈ కేసు విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. డి. కులందే, బి. టి. నుండరాజును యస్. పి. అయ్యచాల ముదలిగార్లు మేరిఅమ్మలకు పక్షపు వకీళ్లుగను న్యాయజేటుగ్రాంటు, ఇ. యల్. అయ్యరు కె. జనంవియారుగార్లు వేదాంతాచారిపక్షపు వకీళ్లుగ నుండిరి.

క్రానుపరీక్షయందు తాను వ్యభిచరించలేదనియు పడుపుగృహములందుండలేదనియు మేరిఅమ్మలకు గారు చెప్పిరి.

ఇరువురుసాక్షులు విచారించబడిరి. మార్చి 7 వ తేదీకి కేసు వాయిదా వేయబడెను.

బొంబాయి శాసనసభ

నూతన పన్నులచట్టము

అనధికారసభ్యుల ప్రతిరోధము

విద్యాంగమంత్రి చికాకు పర్చబడుట

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 24:—బడ్జెటుపై చర్చ నేడు తిరిగి ప్రారంభింపబడెను. అనధికారసభ్యులు నూతన పన్నుల చట్టముయొడ అసమ్మతిని వెలియిచ్చిరి. సభవారికోరిక ప్రకారము ప్రసంగించుటకు కాలవ్యవధి బాప్టిస్టాగారికి హెచ్చుగ అభ్యర్థించి నీయబడెను. బాప్టిస్టాగారు నూతన పన్నుచట్టమును తీవ్రముగ ప్రతిఘటించి కార్యనిర్వహణవర్గముయొక్క బాధ్యతారాహిత్యము మితిమీరుచున్నదని చెప్పిరి. బ్రాహ్మణేతరులయొడ ప్రభుత్వము జూపిన అవరణమునకు ఎ. యస్. కుర్చీగారు పంతులించిరి. లీ కమిషను మాచులు బడ్జెటునందు డుప్పిచ్చే యితర సభ్యులు ప్రభుత్వమును గట్టిగ విమర్శించెను.

ప్రభుత్వముయొక్క ఎక్సైజు విధానమును స్పష్టముగ వివరించి, విషయముపై ప్రభుత్వము గావించిన తీర్మానమును సభ్యులకు ఎక్సైజు మంత్రి జ్ఞాపకమునకు చెప్పెను. వారి అధీనమందుగల విద్యాశాఖయొక్క అభివృద్ధిని గురించి నక్కాచీంది, స్టాంపు సవరణ చట్టమును అంగీకరించినచో సంపన్నులకు మాత్రమే సంబంధించునగాని నీడలకు కష్టమును గల్గించజాలదని విద్యాంగమంత్రి బాధవగానునడిచి, చట్టమును అంగీకరింపవలయుననిగోరిరి.

[అ. పె.]

స్టేటుకౌన్సిలు ఎన్నిక

వే. రామదాసు పంతులుగారి నిజయము

స్టేటుకౌన్సిలుసభకు మదరాసు రాష్ట్రము నుండి జరిగిన యెన్నికలందు వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు నిజయ మందినటు లీదినమున ప్రకటించబడెను.

వోట్ల వివరము

వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు	685	వోట్లు
ముప్పిలి నాయుడుగారు	399	
కేశవంకరముప్పిలిగారు	100	

రైల్వేబడ్జెటు నిరాకరణము

నెహ్రూగారి తీర్మాన మోడిపోయినది

డెల్లీ, ఫిబ్రవరి 25:—రైల్వేపాలకసంఘము యొక్క డిమాండును ద్రోసివేయుటకు బెట్టినతీర్మానము 41 వోట్లనుకూలముగను, 61 వోట్లు బ్రతికూలముగను వచ్చుటచే వీగిపోయినది. అధికారసభ్యులును, స్వతంత్రులు నమందానందమును జూపిరి. స్వరాజ్యవాదులు “సిగ్గు, సిగ్గు” యటచిరి.

బెంగాలు శాసనసభ

ప్రభుత్వముయొక్క రిజర్వుకౌఖి డిమాండ్లు

డిమాండ్లు ద్రోసివేయుటకును తగ్గించుటకు తీర్మానములు

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 24:—గురువారమునాడు బడ్జెటును జర్పించుటకు బెంగాలు శాసనసభ సమావేశమగుచున్నది. మాడుదినములవరకు నూతన బడ్జెటుపై జరుగును. బడ్జెటుపై చర్చజరిగిన పిమ్మట రిజర్వుకౌఖియందడనముగ వెచ్చింపబడుటకు ప్రభుత్వము డిమాండుచేయును. ఈ డిమాండు మొత్తము 7 లక్షల 80 వేలు. అధికముగ బడ్జెటుల నిర్మింపకును, పంచెలను నిర్మింపకును గావలసిన 5 వేల లక్షలు యీ డిమాండునందుగలసియున్నది. డిమాండును ద్రోసివేయుటకు కొన్ని, తగ్గించుటకు గొన్నియు తీర్మానము ప్రకటించబడును. [అ. పె.]

బెంగాలు గవర్నరు పర్యటనము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 24:—బెంగాలు గవర్నరునైన లిట్టనుప్రభువు నేడు ఆసన్ సాలునకు బయలుదేరి పోయిరి. అచ్చటినుండి బొంబాయి వెడలిసరిని యింగ్లాండునకు బంపెదరు. [అ. పె.]

చర్చివిద్యారమితి

వార్షిక సమావేశము

సాంఘిక సేవ

లిట్టను ప్రభువుయొక్క నిజాభిప్రాయము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 28:—నేటి సాయంకాలముందు జరుపబడిన చర్చివిద్యారమితి వార్షికసమావేశమందు, సాంఘిక సేవవిషయమున వారు దెల్పినకొన్ని అభిప్రాయములను లిట్టను ప్రభువుగారు నిరసించిరి. భారతదేశమందు సాంఘిక సేవ లేదని వారు బెల్లలేదట ప్రభుత్వమువారి ఎల్లదనులను గావించవలయునని యీ దేశమందుగల అలవాటునుబట్టి, ప్రభుత్వము గావించజాలని బెక్కుపనులుయెవ్వరును గావించ బూనుకొనుట లేదనియు, ప్రభుత్వము సహాయము చేయజాలని అవసరకార్యములు అట్లే నిర్వహించుచున్నవనియువారి అభిప్రాయముని లిట్టను గారు చెప్పిరి. ఇది అభిప్రాయము గాదనియు, నిజమగుదానిని వారు దెల్పిన సంగతినయిన బెల్లబడెను. [అ. పె.]

భారత స్వరాజ్యవిధానము

సర్వసత్తా మహాసభ ఉపసంఘము నివేదికము

సత్యమూర్తిగారి ప్రత్యేక భిన్నాభిప్రాయము

డాక్టరు ఆనిబెంటు అధ్యక్షులను సర్వసత్తా మహాసభ నియమించిన ఉపసంఘము నివేదించిన స్వరాజ్యవిధానమును మొన్న ప్రచురించినట్టిది. అందులకు కొన్ని విషయములందు భిన్నాభిప్రాయములను వెల్లెచు తమపంపు ఘట్టములలో నొకరగు యన్. సత్యమూర్తిగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:--

నివేదికయందు 4 వ పార్వరాలో నియోజకాధికారమును గూర్చి (ఇ) క్లాజులోను, (బి) క్లాజులోను చెల్లిన యంతములు నాకేమియు నిష్పత్తియు లేవు. ఒక సంవత్సరమునకు సభ్యుడుగ నెన్నుకొనబడినపుడు అందుచేత పై సంవత్సరము నియోజకాధికార ముండరాదు. ప్రతిసంవత్సరము యెన్నుకొనుటకు ప్రత్యేకమును నియోజకాధికార ముండవలయును.

ఇకను రెవ పార్వరాలో చెల్లించుట ప్రస్తుతపరిస్థితులలో భారతదేశమునకు రెండవసభయందుట నాకష్టము లేదు. క్రింది గట్టలలో పనియంతయు ముగిసినపిదప తుదకు పైసభకు సంపూర్ణాధికారమైన నుండవలెను లేదా అసలేలేకుండ నుండవలెను. లేకుండవలెను అట్టి రెండవసభయందుట దేశముయొక్క కాలమును, శక్తిని, డబ్బును వృథాజేయుటయగును. దానికాధికారమే యందునెడల ప్రతిష్ఠాభము లేకున్నై ప్రభుత్వము సమరసముగ జరుగుట కష్టమగును. క్రిందిసభకును పైసభకును తేర్చియ విధముల నియోజకాధికారములను నిర్ణయించుచు ప్రజాసామ్య ప్రభుత్వముండుట యేమాత్రమును సాధ్యముగాదనియే చెప్పవలయును. ఇందు నూచించబడిన నియోజకాధికారములను ప్రజాసామ్య విధ్యమును బూటకముగ గానించుచున్నది. రెండవసభ గానుండ సంస్కరణసభ యొక్కటుండినపుడు, కాసనము గావించుటకు మందు ప్రజాభిప్రాయ మెట్లున్నదో కనుగొనుటకు గడువిచ్చినవలెను. కొన్నివిధముల కాసనము జేయుటకు మందు విచారణకు అవకాశముజేసి నిబంధన లేర్పరచినయెడల యెక్కువ సుకరముగనుండును. అనగా మతవిషయమైన కాసనమైనపుడు మధ్య ఎన్నికలు జరిగి రెండుసార్లు అంగీకరింపబడిన గాని కాసనము గానూడదు.

లేజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీలో 800 మంది సభ్యు లేమాత్రమును జాలరు. ఆసంఖ్య 600 ఉండవలెను. అసెంబ్లీ సభ్యత్వమునకు యంత వయస్సుండవలెనని నిశ్చయించుట నాకష్టము లేదు. కనీసము 21 యుండినవలెను. అసెంబ్లీకి పోకోత్తు పు యెన్నిక లేమియు నాకష్టములేదు. ఇతర సంస్థలయందు సభ్యులగునట్లు లేకున్నను కొన్ని మరతులు సమకూడినయెడల పాటులందరకును సభ్యత్వార్హత నొసంగుట నాకష్టమే. అసెంబ్లీకి యిప్పుడున్న నియోజకాధికారములే యుంచెదమగాని కొంచెము తగ్గించెదను. ప్రత్యేక నియోజక వర్గములను బోలికలేకుండ తీసివేసెదను. అసెంబ్లీలో జాతిప్రాతి నిర్ణయించుట నాకష్టమే లేదు.

భారత కాసనసభాధికారముల కెట్టి నిరోధముల గల్గించుట నాకు సంపదము. సైనిక, నౌకా, వైమానికశక్తులపై వెంటనే లేజిస్లేటివ్, పార్లమెంటరీ అధికారములను వినియోగించుట కెట్టి అంకము గలదో నాకు గానించుటలేదు. సైన్యములందు భారతీయుల నెక్కువజేయుటను గూర్చి బ్రిటను, ఇండియా ప్రతిపత్తి జేసికొని కుదుర్చుకొనవచ్చును.

ప్రభుత్వ నిర్మాణమునజేయు డిల్లీలో స్థానిక స్వపరిపాలనమును గూర్చి నిబంధనజేయుట నాకష్టము లేదు.

చైలెట్లిన విషయములందు దప్ప నివేదికయందలి మిగిలిన యంతములన్నిటిలోను నే నేకీభవించెదను. కాని 1919 భారత ప్రభుత్వకాసనముతో సంబంధములేకుండ క్రొత్తదిల్లను నేకినగాని తియ్యారచేయుట నామూర్తిగా యిష్టములేదు. దాని నేమూలాధారముగ నుంచుకొని యీనూచనలను దానికి సవరణలుగ జేర్చవలయును.

వంగదేశపు మంత్రివర్గము

కలె. త్తా, ఫిబ్రవరి 28:-- వంగదేశమునలో మహామృత్యుంజయలో బాబు మంత్రిల తీర్మానమునకు కేయూతనోస గిన హిందువు లెట్లని మహామృత్యుంజయ నిర్దేశ హిందువులను మంత్రులుగ నుండునట్లు నిశ్చయమునకు జచ్చిరి.

కార్యరేషను ఆయవ్యయపట్టికపై

చర్చ

ఆరోగ్య-ఆర్థిక స్థాయిసంఘములకు వివాదము

సంయుక్త సమావేశమును నిర్ణయించుట

నూతనవర్తన ఆయవ్యయపట్టికను చర్చించుటగా నేర్పరచబడిన చెన్నపురి కార్యరేషనుయొక్క విశేషిత్వసమావేశము తిరిగి నిన్న సాయంత్రము 4. బ. ఉస్మాన్ సాహెబు బహద్రుగారి యధ్యక్షతకొండ జరిగినప్పుడు, కార్యరేషను ఎస్టాబ్లిషమెంటు వేతనములయందు మార్పులను నూచించు ఆరోగ్యకాళి స్థాయిసంఘమువారు గావించిన ప్రతిపాదనలను నిరాకరించుచు ఆర్థికస్థాయిసంఘమువారు గావించిననూచనలు క్రమములై నా ఆక్రమములైనవా యనువిషయముపై దీర్ఘమగుచర్చ జరిగినపిదప వివాదాంశముల చర్చించుటకు పై రెండు సంఘముల యొక్క సంయుక్త సమావేశము నేర్పరచవలెనని తీర్మానింపబడెను.

సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభించుటకు మొదట; డా. విజయరాఘవులుగారు, సభవారియెదుట నుంచబడిన పనుల-ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారి నూచనలు క్రమభంగమైనవని చెబుచు అధ్యక్షుని నిర్ణయమును చెబువలసినదిగా గోరుచు మిట్లు నుడివిరి. ఆరోగ్య-పనుల స్థాయిసంఘమువారు కార్యరేషనుద్యోగులలో కొందరి వేతనముల స్వేచ్ఛలను హెచ్చించుచు మరికొన్ని పదవుల తొలగించుచు కార్యరేషను ఎస్టాబ్లిషమెంటు పెహ్యాలనుండు కొన్ని నూచనలనొనర్చిరి. ఈనూచనలలో కొన్నిటిని పన్నుల ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారు నిరాకరించిరి. ఇందువలన ఆరోగ్యస్థాయిసంఘమువారి నూచనలు ఈసభ వారియెదుటకు వచ్చుటకు వీలులేకుండ నొనర్పబడెను. ఆర్థికస్థాయిసంఘము ఎట్టిదో ఆరోగ్యస్థాయిసంఘముగూడ నట్టిదియేగాని రెండవదానికంటె ఎక్కువదిగాదు. అందుచేత స్థాయిసంఘమువారి నూచనలను నిరాకరించి త్రోసివేయుటకు ఆర్థికస్థాయిసంఘమువారికెట్టి అధికారములేదు. ఇరుసంఘములకు నీయభిప్రాయభేదము తలస్థించునపుడు సంయుక్త సమావేశము నేర్పరచి అవిషయమునుచర్చించి కార్యరేషనువారియెదుట నుంచవలెనని 91వ కెక్షనుండు విధింపబడెను. ప్రస్తుతసంధ్యమున నట్టిచేదియు జరుపకయే ఆర్థికసంఘమువారు ఆరోగ్యసంఘమువారి నూచనలను అవమానకరముగ సమాధి యొనర్చిరి. ఆరోగ్యసంఘమువారు గావించిన నూచనలు స్వల్పమాత్రములైనవిగావు. వానిపై తత్పర్యాప్యముల వ్యయమాధారపడియున్నది. ఆనూచనల నార్థిక సంఘమువారు సరిగ్గా చర్చింపలేదు. ఆరోగ్యసంఘమువారి నూచనలులేకుండ, ఆయవ్యయపట్టిక సీసభవారు పూర్తిగా చర్చింపజాలరు. అందుచే ఆయవ్యయపట్టికలోని ఎస్టాబ్లిషమెంటు వ్యయముల పెహ్యాలను ఆరోగ్య ఆర్థికస్థాయిసంఘముల సంయుక్త సమావేశమునకు తిరిగి పంపవలెను.

మదనగోపాలునాయుడుగారు:--విజయరాఘవులుగారి ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, ఎస్టాబ్లిషమెంటు పెహ్యాలను గురించి రెండుస్థాయి సంఘములకు అభిప్రాయభేదములు జనించెనుగాన నా విషయమునకు అట్టి కేండు సంఘముల సంయుక్త సమావేశము నేర్పరచుట కాస్త్రీయమార్గమని నుడివిరి.

అధ్య:--ఈయభిప్రాయము, గత సమావేశమున నూచింపబడెను. కాని అప్పుడు సభ వారూ నూచనలను త్రోసివేసి ఆయవ్యయపట్టికనంతను ఆర్థికస్థాయి సంఘమువారి పునర్విమర్శకు పంపవలెనని తీర్మానించిరి. ఆతీర్మానము సారము ఆర్థిక సంఘమువారు పునర్విమర్శగావించి, వారి నూచనల నొనర్చిరి. అందుచే నీచర్చ యకాస్త్రీయము గాజాలదు.

మదనగోపాలునాయుడుగారు:-- తీర్మానము గావించుట నంతమాత్రమున ఆకాస్త్రీయముగ చర్చ కాస్త్రీయముగాజాలదు. నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగ తీర్మానము కాస్త్రీయమైనది గాజాలదు.

జి. నారాయణస్వామిచెట్టిగారు:-- ఆయవ్యయపట్టికను తిరిగి సంయుక్త సమావేశమున కంపుట అనవునరమనియు, ఆరోగ్యసంఘమువారి నూచనలను, ఆయవ్యయపట్టికకు సవరణలుగా జేవచ్చుననియు నుడివిరి.

సామి నెంకటాచలంశెట్టిగారు:-- కార్యరేషను సభ వారు ఆయవ్యయపట్టికను అప్పుడు ఆర్థికస్థాయిసంఘమునకు మాత్రమే పునర్విమర్శకు పంపగలరు. అంతవరకు ఆర్థికసంఘము

వారి నూచనలకు అనుకూలముగనున్నది ప్రతికూలముగనున్నదియు చెల్లించును. ప్రతికూలముగ నున్నప్పుడు మాత్రమే సంయుక్త సమావేశము జరగవలెను. ప్రతికూలముగ నుండినట్లు లిప్పడు చెల్లి నెనుగాన-సంయుక్త సమావేశము నేర్పరచవలెనని ఇప్పుడుగోరుటకును-చెనుకటి తీర్మానమునను వైరుధ్యములేదు.

సి. చక్రరాయుచెట్టిగారు:-- కార్యరేషనుసభవారే ర్పరచిన నిబంధనలు సంయుక్త సమావేశము నుద్దేశించుచున్నవి. ఆర్థికస్థాయిసంఘమునకు-ఇతర స్థాయిసంఘముల నూచనల త్రోసివేయుటకు ఆధికారము లేదు. అందుచే-కొంతవరకు కష్టమైనను - నిబంధనల ననుసరించియే నడువవలెనుగాని వానికి వ్యతిరేకముగ నడువగూడదు.

కె. వ్యాసరావుగారు:-- మదరాసు పురపాలకసంఘ కాసనము 1922 సం॥న నమలులోనికి వచ్చినను ప్రాతకమిషనరేషనును ఎస్టాబ్లిషమెంటు పెహ్యాలను, ఆయవ్యయపట్టిక యందుజేర్చి సభవారియెదుట పెట్టలేదు. అట్లుజేయుటకిదియే ప్రథమము. 91 కెక్షను ప్రకారము ఆయవ్యయపట్టికలోని విషయములను, ఆమోదించుటగాని, నిరాకరించుటగాని, సవరించుటగాని- స్థాయిసంఘమునకు అధికారముగలదు. స్థాయిసంఘ మనగా ఆర్థికసంఘమనియే యుద్దేశింపబడెను. సభ వారా పెహ్యాలనిప్పుడు చర్చించి ఆమోదించవచ్చును. తరువాత యందెట్టి మార్పులైన యెనర్పవలసినట్లు దోచినచో అట్టిమార్పుల నొనర్పవచ్చును.

రా|| బి|| బి. తణికాచలంశెట్టిగారు:-- కార్యరేషను నందున్న నాలుగుస్థాయిసంఘములతోను సంయుక్త సమావేశముల జరిపి చర్చించినపిదపనే పెహ్యాలను సభవారి యెదుటకు దేవలెనను నెడలచాల కాలవారణము, చిక్కులును సభ విండును. 91 కెక్షను ప్రకారము సంయుక్త సమావేశముల జరుపవలెననియున్నను; ఆయవ్యయపట్టికను సభవారి యెదుటకు జెచ్చునది ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారు. అందుచే నాసంఘమువారు ఆమోదించిన విషయములు మాత్రమే పట్టిక యందుండగలవు. అందుచే సంయుక్త సమావేశములను నుపయోగముగూడ నుండజాలదు. 185 కెక్షను ప్రకారము ఆర్థికసంఘమువారి చర్చ సక్రమముగజేయున్నది.

రా|| బి|| టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు:-- 20 కె|| 4, రి రిగ్యరేషనులు పెహ్యాలనుండు అవలంభింపవలసిన పద్ధతిని చెబుచు - రెండు స్థాయి సంఘములకు భేదాభిప్రాయములు గలిగినపుడు పెహ్యాల సంయుక్త సమావేశము యెదుటకు బోవలెనని స్పష్టపరచబడెను. 85 కెక్షనుండు చెల్లిన పద్ధతి సామాన్యముగ నవలంభింపవలసినది. పెహ్యాల సంధర్భమున నవలంభింపవలసిన పద్ధతి 4, రి రిగ్యరేషనులందు ప్రత్యేకముగ వివరింపబడెను. అందుచే నీ ప్రత్యేకపద్ధతినే అవలంభింపవలెను.

రా. బి. బి. త. చెట్టిగారు:-- నిబంధనలలో వివరింపబడిన పద్ధతి నవలంభించునెడల ప్రతిష్ఠాభములు తలస్థించి పనినిలచిపోవును. సంయుక్త సమావేశమువారి నిర్ణయములు ఆర్థికస్థాయిసంఘ నూచనలను చెబుచుట వీలులేదు. అందుచే వారు సంయుక్త సమావేశ నూచనలను సభవారి యెదుటకు దెచ్చుటకు నిరాకరింపవచ్చును.

చక్రరాయుచెట్టిగారు:-- నిబంధనలలోని పద్ధతి నవలంభించుచో ప్రతిష్ఠాభములు గలుగుననియెందుటకెట్టి యవకాశమును లేదు. 18వ నిబంధనయందు- సంయుక్త సమావేశముల నిర్ణయములకు కమిషనరు సభవారియెదుటకు దెచ్చునని విధింపబడెను.

డా. సి. నళేశేమెదలియూరుగారు నిబంధనల సవరించువరకు వాని ననుసరింపవలసియుండునని నుడివిరి.

మరియొక ప్రతిపాదన

కె. వ్యాసరావుగారు ఆయవ్యయపట్టికను చర్చన సాగింపవలెననియు ఎస్టాబ్లిషమెంటు పెహ్యాలను ఆయవ్యయపట్టికలో భాగముగ తరిగింపవలెననియు ప్రతిపాదించిరి.

కుమారస్వామిచెట్టిగారు రెండవ ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

వ్యాసరావుగారి ప్రతిపాదనపై పోలుదీసికొనగా 18 గురు అనుకూలముగను 21 మంది ప్రతికూలముగను సమ్మతులనొసగుటచే నిరాకరింపబడెనని ప్రకటింపబడెను. తరువాత డా|| విజయరాఘవులుగారి ప్రతిపాదనను పోలునకుబెట్టుగా సభ వారిచేసంగీకరింపబడినట్లు ప్రకటింపబడెను.

బొంబాయి శాసనసభ

బొంబాయి శాసనసభ గూడెను. ఆధ్యక్షుడగు సర్ యిబ్రహీము రహింతుల్లాగారిని ప్రభువు యన యభినందించిరి. దానికి వారికృత్య తుల్యులైన పిమ్మట నివర్తయగారు సభను దానియచిన్నయువనాసనుగా గావించిరి. ప్రజాశక్తిశాఖలలో పరిశోధన, ప్రభుత్వపాలితశాఖలందు గూడ ఖర్చు పెంపుచేయవలసిన యవసరముగలిగినదనియు, దానియందుగల ప్రాముఖ్యతను గమనించుటకుగోరిరి. ప్రతిగ్రామమున పాఠశాలలను స్థాపించుట విధియేగాని యంతకంటె ముందు, బాలురుపోవురోడ్లు వొంగల భయములేకుండ తేనుముగనుంచుట జరుగవలెను. ఇట్టి యుదాహరణలను మనస్ఫులించుకొని వాటి ప్రాముఖ్యత గూడ గ్రహింపగోరిరి.

పిమ్మట ప్రభుత్వశాఖలచే నాదాయ వ్యయపట్టిక సభ యందుంచబడెను. 1925-26 లకు రాబడి మొత్తము 1568 లక్షలును ఖర్చు 1509 లక్షలును నూచింపబడినది. ఎక్కువఖర్చును సర్దుటకు 18 లక్షలు న్యాయాలయరనుము పెంపుచేసియు, 18 లక్షలు ఆస్తులను పరగతము చేయునట్టివాటిపై పన్నులు పెంపుచేసియు మొదలగునూచనలు జేయబడినవి. ఈపట్టికపై విమర్శన సోమవారమునాడు ముఖ్య సభగూడెనపుడు జరుగును.

బొంబాయి పురపాలకసంఘము

బొంబాయి పురపాలకసంఘమువారు, మాతృసహాయ దాన చట్టమున, ప్రభుత్వమువారు నూచించినటు లంగీకరించిరి.

బిచ్చగాండ్రు

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు పట్టణమందు బిచ్చగాండ్రు ప్రాబల్యమును దగ్గించుట కాలోచించుచున్నారు. పనిజేయగల సమర్థతయున్న బిచ్చగాండ్రు కొకగృహమును నిర్మించుట కాలోచించుచున్నారు.

వ్యవసాయ పరిశ్రమ సలహాలనిచ్చు యువ్యోగిశాస్త్రజ్ఞులగు వ్యవసాయవారుల యవగర మెక్కుడుగ నున్నదనియు, ప్రతిపంట యభివృద్ధి నొందవలయుననియు, తదభివృద్ధికి చాల పరిశోధనలు జరుగవలయుననియు, సట్టిజానపంతులకు (జోత్సాహ) మొసంగవలయుననియు చెలిపెను.

బాడుగుల చట్ట మునుబోసుంచుటవలన చాల నష్టములు కలుగగాన, రద్దుజేయవలెనని గృహమంత్రిగారు కోరిరి.

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ఎక్స్ ప్రెస్ జాపన్నులు స్థానిక సంస్థల యనుమతి ను తమ ననుసరించి చేయునటు లిచ్చిన సలహా నంగీకరింపలేదు.

బొంబాయి వర్తకసంఘము

పై సంఘమువారు సర్వత్రాలాగారి యధ్యక్షతలక్రింద గూడిరి. సాంఘికసేవకే నంగీకరించుట కధ్యక్షుడగుగోరుచు, నీ సంవత్సరము మొత్తముమీద వర్తక మభివృద్ధిజేయునటులే ప్రపంచక వ్యవహారములు నూచించుచున్నవని చెలిపిరి. హిందూదేశమందలి యంత్రపరిశ్రమనుకూర్చి ముచ్చటించుచు పన్నుల భార మీ వర్తకముయొక్క యభివృద్ధిని భయపెట్టుచున్నదనియు, ప్రతి పరిశ్రమపై ఎక్స్ ప్రెస్ పన్ను దీసివేయవలయుననియు, నేటివఱకు ప్రభుత్వమువారి పన్నువిషయమై వెలిబుచ్చిన సూత్రములన్నియు నిష్ప్రయోజనములయినవనియు, ఇకముందైన నీ పన్నును దీసివేయవలయుననియు, గోరిరి. హిందూదేశమునందలి యా యాదోశము లంకామైన వర్తకులపై నాడిగొంతు, గాదనియు, జపానువారి దేశమునుండి ప్రతినిగిని, నూలుగాదయూరజేసి, నూటి కయిదురూపాయల వొప్పన పన్నునిచ్చుకొనుచు హిందూదేశములో, వ్యవేశ్య రతులకంటె తక్కువధరల కిచ్చుచున్నారనియు, వాటితోపోటీ జేయుట కట్టికోరిక జేయులసియున్నదనియు చెలిపిరి.

పిమ్మట వాడియాగారు, కేగారు నివేదిక నంగీకరించుచు యధ్యక్షుని వాక్యముల ననువదించిరి. నివేదిక యంగీకరింపబడెను. సభాకార్యక్రమమును ముగించి సభను ప్రస్తుతమున కాపురజేసిరి.

గొప్ప యగ్నిప్రమాదము

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 28:— నాలుగంత్రుల మేడలో నిప్పంటుకొనినది. పై యంత్రులందు జనులు కాపురముండిరి. క్రిందిభాగమున చికాగో టెలిఫోను కంపెనీవారి సామానులున్నవి. బ్రేగేడు సహాయమువలన మహమ్మదు రక్షింపబడిరి. నుమా రొక లక్షరూపాయల నష్ట మూపింపబడుచున్నది.

ఆచార్యగిద్వానీగారి విడుదల

22 వ తేదీ ఉదయమున వదలిరి

అహమదాబాదు ఘోర్జురజాతీయకళాశాల 24 వ తేదీని మూయబడెను

విడుదలవార్త నిన్న 24 వ తేదీ ఉదయముననే మహమ్మదునకు తెలిసెను

ఆచార్యగిద్వానీగారిని యానెల 22 వ తేదీ ఉదయమున నాభా చెరసాలనుండి వదలెనని నిన్న 24 వ తేదీ ఉదయమున మహమ్మదునకు తెలిసినట్లు వచ్చెను. సంతోషచూచుచుగా నిన్న అహమదాబాదు ఘోర్జురజాతీయకళాశాల మూయబడెను. గిద్వానీగారి రాకకాలము ప్రసిద్ధిగాను జాతీయవిశ్వవిద్యాలయమునకు చైరమాన్యగుగాను ఉచ్చాసము. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీయుత ఆచార్య గిద్వానీగారు

పంజాబు గవర్నరు పర్యటనము

మొహోరియలుహాలు దర్బారు

సాంఘికపోరాటములను నిరసించుట

కార్నాటక, ఫిబ్రవరి 24:—నిన్న నిచ్చుటకు పంజాబు గవర్నరుగారైన సర్ మాలాకామహెయిలీగారు దయచేసి మొహోరియలు హాలునందు దర్బారు గావించిరి. గవర్నరుగారికి స్థానిక సంస్థలు స్వాగతపత్రము లప్పించెను. స్థానికసంస్థలర్పించిన పత్రములకు సంయుక్తముగ సమాధానము గవర్నరుగారిచ్చిరి. ఇట్టిపల వరదలచే జిల్లాయందు నష్టమువాటిల్లుటకు విచారమును చెల్పి, కాంతిని గాఢపెట్టెను. ప్రభుత్వసోభివృద్ధియు గావించుటకు అంజుమాను యిద్దారు యా సంఘమువారు గావించిన ఆభయమునకు గవర్నరుగారు సంతసించిరి. వారిసంఘమునకే గాక యితరసంఘములకును సాంఘికపోరాటములచే వాటిల్లుచున్న నష్టములను గురింపవలసినదని గవర్నరుగారు మందలించిరి. “సలానావారు యాపోరాటములకు త్రవ్వదలచినగాని తప్పు మీదియని గాని వాడియని గాని నేను చెప్పుటలేదు. భావిని గురించి నేను ఆలోచించుచున్నాను. మిమ్ములగుడ ఆలోచించుకోరుచున్నారు. బాధ్యతలేని సంఘములు యితర సంఘములతో లేనిపోని పోరాటములు నెట్లుండ భాధ్యులకు మిమ్ములను జూడవలయునని గోరుచున్నాను. హిందూభవారీని యా యుద్ధోధ్యయే గావించి తిరిగి పోరాటములు సంభవించకుండ కాపాడవలసినదని” గవర్నరుగారు గోరిరి. (ఆ. ప్రె.)

అకాలీ సాయకుల కేసు

ఎనమందుగుని వదలిరి

లాహోరులో విచారణమగుచున్న అకాలీసాయకుల కేసులో మేజిస్ట్రేటు సర్దారు మొహిమ్మింగు సర్దారు జవాదరు గారిచైనను మరి రిరి గుర్తింపబడు శిక్షాపనచేసెను. ఎనిమిదిమందిని విడుదలచేయుటకు తీర్పుయొసగెను. (ఆ. ప్రె.)

కెనడా పాపిదీపిత

జయిటోలో లెచ్చెనుచేసిరి

కెనడా పాపిదీపితగారు 40 మందియును జయిటోచేరిరి. హంతకాగునుండి కొంతమంది అకాలీలున్న 24 వ తేదీ ఉదయమునకు అవ్యతసను చేరిరి. మీగుడ జయిటోకు వెళ్లెదరు. (ఆ. ప్రె.)

దయానంద శతాబ్దిత్సవము

దివ్యమగు యేర్పాట్లు

ప్రత్యేక సమావేశములు

ధిల్లీ, ఫిబ్రవరి 25:—గతవాసంతు జనుప్రదనంగ దయానందశతాబ్దిత్సవము జరుపబడెను. ఈ ప్రాంతమున దిల్లీ ఉత్సవము జరుపుట కిదియే ప్రథమము. ప్రజలు తండ్రిపకం డములగ నధుబోవుగుండుటచే అదనముగ రైలుబండ్లు వేయబడెను. 125,000 మంది ప్రేక్షకులు దయానంద శతాబ్దిత్సవమును జూచుటకు వచ్చిరట్లుగ వధుర రైల్వేస్టేషనునందు విచారణ చేయగ దెలియుచున్నది. వధుర రైల్వేస్టేషనునకు నుమా రొక మైలుదూరమున బృందావనునకు బోవురోడ్డుప్రక్కను పందిరొలును, పాకలను ప్రేక్షకుల సౌకర్యము నిమిత్తము వేయబడెను. కాంపునకు సమీపమునందు రెండు బజారులు నిర్మింపబడెను. వేదోక్తముగహోమము చేసబడుటతో కలవాన్ని కోల్పోవము ప్రారంభమయ్యెను. పట్టణమందు దంతియు నగరకీర్తనము గావించబడెను. స్వామీ దయానందుని జీవితచరిత్రయు, సిద్ధాంతములును, సంకేతమును పట్టణమందు నగరకీర్తన యందు సంగ్రహముగ వివరింపబడెను.

ప్రత్యేక సమావేశములు

ప్రత్యేక సమావేశము, నిమ్నబాత్మధర్మము కొరకు శుద్ధియుద్ధమును, గోరక్షణము, విభవావివాహము మొదలగు విషయములను గురించి ప్రత్యేకముగ సమావేశములు జరిగెను. ఆర్యమతవ్యాపనము గావించుటకు 5 లక్షలు గానలయు నని నిగోరతతుల మే 2 కల లక్ష రూపాయలు వసూలయ్యెను. ప్రేక్షకులందు, ముఖ్యముగ వారి మణులందధికమున ఆవేశము జనించెను. ప్రేక్షకుల సౌకర్యముల కొరకు మునిసిపలుసంఘము, రైల్వేకంపెనీ, పోలీసుబాటు ముం చికట్టుబాట్లు గావించిరి. (ఆ. ప్రె.)

న ప్రమాంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్య సమ్మేళనము - చెర్చు పరి

అధ్యక్షులు - వైద్యరాజు - దంటు సుబ్బావ థానులుగారు

బ్రహ్మశ్రీ నోరి రామశాస్త్రిగారు 20 వ తేదీ ఆంధ్ర పత్రికలో “న ప్రమాంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము”ను గూర్చి ప్రచురించినవిషయమును నేను మాచియున్నాను. “న ప్రమాంధ్రరాష్ట్ర భారతవైద్యసమ్మేళనము” అను పేరు ఈ సమ్మేళనము కుండిన నెక్కువయొక్క ముగా నుండునని కొందరు అవ్యాససంఘసభ్యులు నూచించియుండిరిగాని తీర్మానమేమియు కాలేదు.

“ఆయుర్వేద” అనుపదమునకు “భారతవైద్య” అను పదమును నూచించు ఆభిప్రాయము ఎట్టి సందర్భమున కలిగినదనగా:—

ఆయుర్వేదమునందు యానానీవైద్యముకూడా చేయు న్నదనియు, ఇంతకుముందు ఈసమ్మేళనమున ఆయుర్వేదయు నానీ సమ్మేళనము అనుపేరు వాడుమండిననియు కొందరు చెప్పిరి.

మరికొందరు సిద్ధవైద్యము గూడా ప్రత్యేకపద్ధతి అనియు, ఆంధ్రదేశములో సిద్ధవైద్యముయొక్క వ్యాప్తి ఉన్నదనియు, అందుచే సిద్ధవైద్యముయొక్క పేరుకూడా చెర్చమనియు వాదించిరి.

ఈసమ్మేళనమును ఆయుర్వేద యానానీసిద్ధ వైద్యసమ్మేళన మనుటకంటె భారతవైద్యసమ్మేళన మనిన బాగుండునని తుదకు అనేకులు ఆభిప్రాయపడిరి.

ఈవిషయము రాగల సమ్మేళనములో మహాజనులు చర్చించి యుక్తమగురీతిని తీర్మానింపవలసినదేగాని అవ్యాససంఘమునకు పేరుమార్పుల కధికారము లేదని కొందరు మాచించుటచే అప్పటికే చర్చనిజపబడి భమ్మేళనమునందు తీర్మానించుట కేర్పరుపబడెను.

ఆంధ్రవైద్యులెల్లరును సమ్మేళనమునకు దయచేసి పైని వయసుగూర్చి తీర్మానించుచును గాక యని ప్రార్థించుచున్నాను,

అచంట లక్ష్మీపతి

కార్యదర్శి,

19 హోస్ రోడ్ - మాంటూరోడ్ - భువరాను.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1925-వ సం॥ ఫిబ్రవరినెల 25-వ తేది
బుధవారము

ఫసిఫిక్ సముద్రోపద్రవము

కొలదికాలములో ఫసిఫిక్ మహాసముద్రము నందు కలవరమేర్పడెడి సూచనలు పొడగట్టుచున్నవి. ఇంతవరకు ఆంగ్లో జపాను ఒడంబడిక అమలులో నుండుటచే, కడచిన ఘోరసంగ్రామ సమయమందు ఫసిఫిక్ సముద్రమున కదలిక లేకపోయెను. హిందూదేశమునకు నౌకాదండయాత్రాభయము కలుగదయ్యెను. ఎట్లెను జేసిన కొంత తనము దప్ప మరియొకటి నష్టము గలుగదయ్యెను. హిందూదేశమునకు జపాను సఖ్యమెంతయు తోడ్పడెను. అంతర్జాతీయ సఖ్యము నేడు బెరిగియుండుటచే ను వాషింగ్టను సమావేశమునందు నౌకాదళములను తగ్గించి ప్రపంచశాంతిని చేకూర్చునలయుచని తీర్మానించుట చేతను, ఇదివరకున్న భయము కూడ తొలగునని యూహించితిమి, కాని సమావేశముల దారి సమావేశములదే యగుచున్నది. తీర్మానములకును ఆచరణకును చేరిక గలుగకున్నది. ఫసిఫిక్ యుద్ధవమునకు, సింగపూరు నౌకాశయ నిర్మాణము తోడ్పడుచున్నదని, దూరదృష్టి గలవారంగీకరించుచున్నారు. సింగపూరునందు నౌకాశయము గట్టుటవలన, జపానునందు యనుమానమును భీతియు బాడముట సహజము. జపాను భయపడవలసిన యగత్యములేదని బాల్బువినుగారు పార్లమెంటునభలో దెలుపుచున్నారు.

కాని మానవస్వభావమును వీరు గుర్తించుటలేదు. యుద్ధవరకము లధికమగు కొలదియు, కలహభీజములు విస్తరించుననియు, సంఘర్షణ కారణములు ప్రబలుననియు, గత సంగ్రామము ఋజువుచేసెను. జర్మనీ తయారుజేసిన మితిలేని యుద్ధసామగ్రియే, యూరపు శాంతి కుప్రద్రవమయ్యెను. ఆయుధ సామగ్రిని సంపాదించుటకు ఒకజాతి వేరొకజాతితో పోటీపడుకొలదియు, వాని నుపయోగించుటకు గూడ పోటీ గలుగకమానదు. కావునమద్యపానపేదమువలెనే, ఆయుధపేదము గూడ ప్రతిదేశమునం దమలులోనికి వచ్చినగాని, మానవకోటి తరింపజాలదు. పశుబల ప్రాముఖ్యమవుడు దగ్గి, ప్రేమయు సఖ్యమును ప్రసరిల్ల గలవు. ఒకరినొక రనుమానముతో జూచుచు, ఎప్పుటి కప్పుడు సంగ్రామ సంసిద్ధతను జూపుచో, ప్రపంచము మరియొకమారు ఘోరదావాగ్ని పాలగుట సహజము. ఈసందర్భముల నన్నిటి నాలోచించియే తెబరుప్రభుత్వమువారు సింగపూరు, నౌకాశయ నిర్మాణము నాపివైచిరి. పిమ్మట వచ్చిన కన్వేంట్ ట్రిపు ప్రభుత్వము వీరి మార్గము ననుసరించి ప్రపంచ శాంతికి తోడ్పడుటకు మారుగ, మరల తమ ప్రాంతస్వాటను బ్రేకిదీసిరి. మరల నౌకాశయ నిర్మాణమును ప్రోత్సహించిరి. ఇటీవల రుష్యాతో జపాను సంధి జసికొనుటయగాక, అన్యోన్యరక్ష

ణకై ఒకరి కొక రండగ నిలచుటకు గూడ సమ్మతించినటులు ప్రకటించబడెను.

ఆంగ్లోజపాను ఒడంబడిక అంతరించుటయు, రుష్యా జపాను ఒడంబడిక దానిస్థానము నాక్రమించుటయుబట్టి, ఫసిఫిక్ సంద్రమునందు విషమస్థితి జనించినది. జపానుముందుగ రుష్యాతోను, పిమ్మట జర్మనీతోను సఖ్యపడుచో, తను ప్రాబల్యమును గంటునేమోనని ప్రాన్సుగూడ భయపడుచున్నది. జపాను రుష్యాలకలయిక నెదుర్కొనుటకు, ఆంగ్లేయులును ఫ్రెంచివారును ఏకమై పనిజేయవలయునని, ఫ్రెంచి ప్రముఖులగు బోర్డో, సారంటు గార్లు హెచ్చరించుచున్నారు. ఇందువలన గలిగెడి లాభములను వీరు వివరించిరి. బాల్బివిస్తు యుద్ధప్రవమునుండి హిందూదేశమును కాపాడుటకు, ఇంగ్లండు ప్రాన్సులసఖ్య మవసరమట. ఈజిప్టులో నింగ్లీషువారికి ఫ్రెంచివారు తోడ్పడుచో, సూర్యజకాలువ కెట్టి యిబ్బందియుగలుగదట. ఆసియాఖండమునందేమి, అమెరికాయందేమి, ప్రాన్సు ఇంగ్లండుల తేమలాభములు అన్యోన్యాయముగ నున్నవని, వీరు సూచించుచున్నారు. జపానుదేశమును రుష్యాజర్మనీలకలయికనుండి మరల్చుటకు ఇంగ్లండు ప్రాన్సుతోకలిసి బనిచేయుట యత్యవసరమని వీరి యుద్దేశ్యము. మున్నందు ప్రపంచవ్యవహారము లెటుల పరిణమించునో యూహింపవీలులేదు. ఆయుధముల దగ్గించునిమిత్తమై మరియొక సమావేశమును కూర్చుటకు శ్రీధారికా తుపెట్టుచున్నది. ఈమారు జరిగెడి సభవలన వెనుకటికన్న నెక్కుడు లాభముండునాయని యూహింపవలసియున్నది. అన్నిజాతులును గలిసి కలహభీజముల నంతరింపజేసి యుద్ధముల నాటంకపరచుటకు బదులు, మరల వెనుకటివలె ప్రత్యేక కూటములక్రింద నేర్పడి, కలహ కారణములను బెంచుటవలన, శాంతికి తీరని భంగము వాటిల్లుచున్నది. హృదయపరివర్తన మింకను కలుగకున్నది. స్వలాభరక్షణకై శాశ్వతలాభమును మరచుచున్నారు. భావి పరిణామ మేమాత్రము ప్రోత్సహకరముగ గమనింపదు.

సైన్యవ్యయము

సైన్యవ్యయమును తగ్గించుటకు, ఇంగ్లండులో ప్రబల ప్రయత్నములు గావింపబడుచున్నవి. ఇంగ్లండు కనేక చిక్కులున్నను, కన్వేంట్ ట్రిపు ప్రభుత్వము పరిపాలనాధికారము వహించుచున్నను, సైన్యవ్యయమును తగ్గింపక వీలులేదు. ప్రజాభిప్రాయమున కెట్టి ప్రభుత్వమయినను లొంగకమానదు. లండను పైమ్మపత్రిక దెలిపిన సమాచారముబట్టి, సైన్యకులసంఖ్యయు, సైన్యవ్యయము గూడ తగ్గింపబడునట. సైన్యవ్యయమునందు ఏకొలదిమొత్తమునో తగ్గించిప్రజలనుసంతృప్తిపరుచుటలేదు. యుద్ధమునకు బూర్వమెంత వ్యయముండెనో, దాదాపుగ సంతకరకునుతగ్గింపబడెననితెలియుచున్నది. మూడుసంవత్సరములలో నూట ఎనుబదిలక్షల నవరసులు తగ్గింపబడెనట. ఇంగ్లండునందు సైన్యవ్యయ మిూతీని నానాటికి తగ్గి పోవుచుండ, హిందూదేశమునందటల జరుగుచున్నదా? లేదని దెలుపనక్కరలేదు. ఇట్టివిషయములలో ఇంగ్లండుమార్గమును, ఇండియా

ప్రభుత్వమువారేల యనుకరింపగూడదు? హిందూదేశమున కెట్టి యుద్ధవములేని సమయమున, ఇంత వ్యయమేల జరుగవలెను? హిందూదేశాభివృద్ధికి ధనమత్యవసరమై యుండగ, రాష్ట్రములు డబ్బులేక చిక్కులుపడుచుండగ, సైన్యవ్యయమును తగ్గించుట ధర్మముగాదా? ఈ వ్యయమును తగ్గింపజేయుటకు శాసనసభ కెట్టి యధికారమును గనుపింపదు. ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ నడుచుటకు వీలులేకుండుటచే, ఇంగ్లండునందు సైన్యవ్యయము తగ్గిపోవుచున్నది. హిందూదేశమునందు, ప్రజాభిప్రాయమున కెట్టి విలువయులేకుండుటచే, తగ్గుదలలేకయున్నది. రాబోవు స్వరాజ్య విధానమునందుగూడ, శాసన సభ వారి యాజమాన్యముక్రింద సైన్యశాఖను పరిపాలింపనియెడల నేమిలాభముండును? సైన్యశాఖను శాసనసభ పరిపాలింపజాలదని యూహించుట, అసభ్యము. సర్వపక్ష సమావేశపు సబ్ కమిటీవారు తయారుజేసిన స్వరాజ్యవిధానమునందు సైన్యమునకు సంబంధించిన భాగము చాల లోపభూయిష్టముగ నుండుటయగాక, భావ్యభివృద్ధిని కుంటుపడజేయగలదు. హిందూదేశమునందు సైన్యవ్యయమును తగ్గించుట కెట్టి ఏర్పాటులజేసిరని నిన్నటి దినము సామ్రాజ్య శాసనసభలో గోస్వామిగారడిగియుండిరి. అయ్యది సాధ్యపడలేదని, బర్లనుగారు బదులు జెప్పచున్నారు. బ్రిటీషుసైనికుల సంఖ్య యిదివరకే తగ్గియున్నదట. దాని నింకను తగ్గించిన, దేశమున కుప్రద్రవము గలుగునట. ఇప్పుడు వాయువిమాన శాఖగూడ బలమగుచున్నది. ఈ శాఖ క్రింద 1924-25 సంవత్సరమునందు 1,83,049500 రూపాయలు వ్యయమయ్యెనట. ఇంతవరకును భారతీయుల నెవ్వరిని యీ శాఖయందు జేర్చుకొనలేదు. ఇప్పటి కింకను హిందూదేశమునందు మిలిటరీ కళాశాలను స్థాపించుట కంగీకరింపకున్నారు. సర్వంగా సౌష్ఠ్యమగు స్వరాజ్యము లభించువరకు సైన్యపుఖర్చు ప్రజాభిప్రాయముననుసరించి నిర్ణయింపబడునని దోచదు.

సత్యమూర్తిగారు: స్వరాజ్యవిధానము

నూతన స్వరాజ్యవిధానమునకు, సత్యమూర్తిగారు భిన్నాభిప్రాయమును సూచించిరి. సభలన్నిటికిని ఎన్నికలు ప్రత్యక్షముగ నుండవలయునుగాని, పరోక్షముగ నుండరాదని వీరుదెలిపిరి. సత్యమూర్తిగారికి, అలంకారప్రాయమగు రెండవ శాసనసభ బంకిరాదు. సామ్రాజ్యశాసనసభ్యుల సంఖ్య కనీసము ఆరువందలయినను ఉండవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. ప్రత్యేకనియోజకవర్గములు బనికీరావని వీరు ఖండితముగ దెలుపుచున్నారు. సామ్రాజ్యశాసనసభలో సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మవసరమైతేదని వీరి యుద్దేశ్యము. సైన్యము నౌకాదళము మున్నగునవి సామ్రాజ్య శాసనసభ వశమునం దుండి తీరవలయునని వీరు ప్రతిపాదించుచున్నారు. స్వరాజ్య చట్టమునందు స్థానికస్వపరిపాలనమును చేర్చుట పాడిగాదనియు, ప్రత్యేకచట్టమును నిర్ణయించుటకన్నను మూంట్టఫర్లు చట్టమునందే యీ సూచనలను సవరణలుగ పొందుపరుపవలయుననియు, సత్యమూర్తిగారు గోరుచున్నారు. వీరు సూచించిన భిన్నాభిప్రాయ

ములు చాలనరకు సమంజసములుగనున్నను, కడ పటిసూచనమూత్రము భావ్యముగదోడదు. హిందూ దేశము తనకు గావలసిన స్వరాజ్యవిధానమును నిర్మించుకొనుచుండ, మరల దాని కిని వెనుకటి సంస్కరణ శాసనమునకును అతుకుబెట్టుట, వికారముగ నుండును. మాంటుఫర్డు విధానము ఆదర్శ ప్రాయమని ఎవరును అంగీకరించుటలేదు. అందలి మూలసూత్రము ప్రజల యసమర్థతపై యాధార పడియున్నది. ప్రజలు స్వపరిపాలనమును కొనసాగింపజాలరనియు, వారికి నిమిలునర్హిను వారు శిక్షణ గలుగవలయుననియు, ప్రజల యర్హతాస్పర్థతలను పరీక్షించుటకు పార్లమెంటుసభవారే సమర్థులనియు, పార్లమెంటుసభవారెట్ల నిర్ణయించినటుల తల యొగ్గవలయుననియు, మాంటుఫర్డుచట్టము విధించుచున్నది. నూతన స్వరాజ్యనిధాన మటులగాక, ప్రజలకు స్వయంనిర్ణయాధికార మొసగుచున్నది. అట్టితరీ, రెంటికిని సమన్వయ మెటులగుదురు? సత్యమూర్తిగా రింకను మాంటుఫర్డు చట్టమును విడువలేకుండుట, కడు వింతగనున్నది.

సందిగ్ధ సీతి
ఇంగ్లండునందు మరల సందిగ్ధసీతి జనించునని వోచునును. కన్సర్వేటివుసభ్యు లొకరు ట్రేడ్సు యూనియనుబిల్లునుక దానినికామన్సుసభలోప్రవేశ పెట్టెదరు. కాల్మిక్సంఘములకు జెందిన నిధులలో, రాజకీయనిధిని పారిశ్రామికనిధినుండి వేరుజేయ వలయునని, నూతనచట్టము గోరుచున్నది. కాల్మిక్ సంఘముల రాజకీయ ప్రాబల్యమును తగ్గించుట కీ చట్టము తోడ్పడును. లిబరలు లేబరుపక్షముల వారు యీ చట్టమును పూర్తి గని ర సించుచున్నారు. కన్సర్వేటివు లీ చట్టమును బలపరచుచున్నను, వీరిలో బర్క్లె హెడ్లు ప్రభువుబోలు నాయకులు కొందరు భీతిజూపుచున్నారు. ఈ సమయమున కన్సర్వేటివులు లేబరుపక్షమునో విరోధము బెట్టుకొనిన, దేశమంతయు లేబరు పక్షమునకు సుముఖముగావచ్చును. మరల పార్లమెంటరీ ఎన్నికలు జరుగవలసివచ్చును. ఎక్సెట్టలో తమసానమును నిలుపుకొని, కాలముగడుపుకొనుచున్న కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమునకు, యిబ్బందు లధికమగును. అందుచే కడుపులో చల్లగదలకండ కూర్చొనుటకుమారుగ లేనిపోని కలవరమునకు లోనుగానేలయని దూరదృష్టిగల కన్సర్వేటివులు తొందరు దలచుచున్నారు. మార్చి 1 వ తేదీన, పై చట్టము ప్రవేశపెట్టబడును. దేశమునందపుడే తీవ్ర చర్చలు బయలుదేరినటుల తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు దూరమాలోచించి, బిల్లును సాగకుండ జేసెదరో, లేక సందిగ్ధసీతిని దెచ్చిపెట్టెదరో, చూడవలయును.

“అబ్జర్వరు” సంపరము
హిందూదేశ పరిస్థితులు అబ్జర్వరు పత్రికకు సంతనము నింపుచున్నవి. శాసనసభలను సుపయోగించుటవలన ప్రయోజనములేకుండుటచే, దాసుగారి యనుచరులుగూడ మహాత్ముడు సూచించిన పన్నుల నిరాకరణము నవలంబించగోరుచున్నటుల, ఇండియా ఆఫీసుకు సమాచారము దెలిసెనట. కాని, పన్నుల నిరాకరణమైన, అబ్జర్వరుపత్రికకు మిగుల భీతి గలదు. కాని శాసనసభ ప్రతిష్ఠంభనపద్ధతి నెదుర్కొనినరీతినే, పన్నుల నిరాకరణమునుగూడ ప్రభు

త్వమువారెదుర్కొనగలరని, యీపత్రిక యభయ మొసగుచున్నది. గాంధీ దాను బడంబడిక త్వరలో సంతరించుననియు, బ్రాహ్మణేతరులును మహమ్మదీయులును కాంగ్రెసు నుండి బయల్పడెదరనియు, యీపత్రికకు దెలిసినది. అబ్జర్వరు యూహా తంతవరకు కొనసాగునో చూడవలయును. కాని, ఎట్టి సంకుచితాభిప్రాయముల నీపత్రికలు వెలిబుచ్చుచున్నవో గమనింపదగును. ప్రతిష్ఠంభనలుగాని, పన్నుల నిరాకరణపు టూహలుగాని, ఎందుకు జనించెనోగనుగొని, తత్కారణములను దొలగించుట భర్తము. స్వరాజ్యస్థాపనవలన, ప్రస్తుతపు టశాంతి తప్పక దొలగిపోవును. అందుకుమారుగ, ప్రజాశయములను నిరోధించుటయే పనిగ బెట్టుకొనుచో, కొంత కాల మిట్టి యాటలు సాగినను, స్వాతంత్ర్య మనోరథము ముందర నిరుపయోగములగునని, అబ్జర్వరుబోలు పత్రికలు గ్రహించుట మేలు.

ఆచార్య గిద్దానీగారి విడుదల
ఆచార్య గిద్దానీగారిని, నాభాజయిలు నుండి పదలి పెట్టిరని తెలిసికొనుట కెంతయు సంతసిం చెదము. వీరి విడుదలకై సంతనమును దెలుపుటకు గుజరాతు జాతీయ విద్యాలయమును నిన్నటిదినము మూసివైచిరి. గిద్దానీగారు, ఆకాలీ యూరేగింపులో పాల్గొనక పరిస్థితులను కనుగొనుటకై నాభాకు బోయియుండిరి. ఎట్టి కారణములేక, నాభా అధికారులు వీరిని నిర్బంధించి క్రూరముగ ప్రవర్తించిరి. గిద్దానీగారి విడుదలవలన, గుజరాతునందు జాతీయ విద్య కధిక ప్రోత్సాహము గలుగునని యూహింపవచ్చును. గిద్దానీ బోలు సుప్రసిద్ధనాయకులు, నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణమునకు దేశమున కిపుడు గావలసియున్నారు. గుజరాతు జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమునకు, గిద్దానీగారు మూలాధానిలు. వారి దీక్షవలననే, జాతీయ విద్యకు జీవకళ ఏర్పడెను. గిద్దానీగారు కేవల పండితులగును, బోధకులుగ మాత్రమేగాక, ధైర్యసాహస విజృంభణ మునందు గూడ ముందంజవైచిరి. ఇట్టి దేశారాని కుడు మరల తన యర్హతము నాక్రమించి, స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడి ధన్యత గాంచునని నమ్మదము

పరస్పరాభివందనము
లేబరుమంత్రియగు మాక్డ్దనాల్డుగారిని, బర్క్లె హెడ్లు ప్రభువుగారు మిగుల కొనియాడుచున్నారు. ఇండియా ఈజిప్టు విషయమై మాక్డ్దనాల్డుగారు జూపిన వైఖరి, కన్సర్వేటివులకు మిగుల సంతృప్తిని కలుగజేసెను. హిందూదేశమున నిర్బంధవిధానమున కంగీకారము జూపినది, లేబరు ప్రభుత్వము వారే. స్వయంనిర్ణయ సూత్రమును నిరాకరించినదియు వీరే. అందుచే మాక్డ్దనాల్డుగారిని, ప్రజాశయ ప్రతిపక్షు లభినందించుట వింతగాదు. మరియొక విశేషమేమన, మాక్డ్దనాల్డుగారి పద్ధతినే కన్సర్వేటివు మంత్రులును అనుసరించుచున్నారుట. నిర్బంధ ప్రయోగమునందు, లేబరుప్రభుత్వమువారిని మార్గదర్శకులుగ నూడ గైకొనుట ఎంత విచిత్రమో యూహింపవచ్చును. హిందూదేశమునకు సంబంధించినంతవరకు అన్ని పక్షములును ఒక్కత్రోవనే దొక్కుచున్నవి. వీరిపై నాధారపడుటవలన, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గలుగదని కరతలామలకమగును.

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయుర్వేద కళాశాల, బెజవాడ.

ఆయుర్వేదాభ్యుదయమునకు కీర్తిశేషులైన వైద్యరత్న పండిత గోపాలాచార్యులు గారు చేసిన కృషిని నిర్విఘ్నముగను సాధించుచున్న వారియందు ఆయుర్వేదభూషణ శ్రీయుత నోరి రామశాస్త్రి గారు పేర్కొనదగియున్నారు. రామశాస్త్రిగారు గోపాలాచార్యులవారి యాశయములను సంతోషించుటకు నిర్భయముగను బాటపడుచున్నారు. ఆయుర్వేదమాహాత్మ్యమును నేకముఖమునను లోకమునకు వెల్లడిచేసి ప్రజోపయోగకరముగను జేయుటకును భారతభూమికంతటికిని లక్ష్యలక్షణోపేతమైన శాస్త్ర నిర్ణయములను వైద్యవిధానమును నభివృద్ధిచేయుటకును గురువులైన గోపాలాచార్యులవారి మార్గమునె వారిప్రియశిష్యులు రామశాస్త్రిగారును నవలంబించుచు వారి యవ్యాజమైన వైద్యాభిమానమును విశదముచేయుచున్నారు. ఆంధ్రదేశము భారతవర్షమునందు వ్యక్తిత్వమును గలిగియున్నను భరతఖండంగముగనున్నదను తత్త్వార్థమును శాస్త్రవేత్తలును కళాభిజ్ఞులును దేశభిమానులును గ్రహింపవలసియుందురు. చిత్రకళయందువలె వైద్యవిధానమునందును స్థానిక పరిసరములు ప్రత్యేకలక్షణముల నాపాదించినను భారతముద్రాంకణము సకల సంస్థలకును బలవికాసగౌరవములకు గారణంబుగ నున్నది. ఈవిషయమునందు రామశాస్త్రిగారు రవలంబించిన మార్గము వారివిశాలదృష్టిని విశదము చేయుచున్నది. రామశాస్త్రిగారు కృష్ణామండలములోని పోరంకియందు విద్యవైద్యకుటుంబమునందు జననమునొందిరి. సంస్కృత విద్యాభ్యాసముచేసి పంశాగితంబైన యాయుర్వేదమున దభినివేశమును గడించిరి. వైద్యరత్న గోపాలాచార్యులవారి ఆయుర్వేదకళాశాలయందు నాలుగేండ్లు విద్యాభ్యాసము నుజేసి ప్రావీణ్యమును గడించిరి. తదనంతరము బెజవాడయందు ఆయుర్వేదనిలయమును స్థాపించి ప్రజలకు వైద్యోపచారమును జేయుచు గౌరవమును గడించిరి. ఆంధ్రాయుర్వేదవైద్యసమ్మేళనస్థాపనమునకు గారకులై ఆంధ్రాయుర్వేదమండలికి నాలుగేండ్లు కార్యదర్శిగ నుండిరి. చతుర్థాంధ్రాయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనమునకును ద్వితీయవైద్య సమ్మేళనమునకును అధ్యక్షపదవి నలంకరించిరి. రామశాస్త్రిగారికి వైద్య సిద్ధాంతములందును వైద్యవిధానమునందునుగల ప్రావీణ్యమువారి వైద్య నిలయమును వారు తయారు చేయుచున్న యాష ధములనువారు స్వయముగను స్థాపించి పోషించుచున్న శ్రీవెంకటేశ్వరాయుర్వేద కళాశాలను సందర్శించినవారొకరు నిరవమగుచున్నది.

“రామశాస్త్రిగారు బెజవాడయందు స్థాపించిన శ్రీవెంకటేశ్వర కళాశాలయందు ముప్పదు గురువిద్యార్థులు విద్యాభ్యాసమును జేయుచున్నారు. శాస్త్రిగారు స్వయముగను విద్యార్థులకు వైద్యశాస్త్రమును బోధించుచు ముదులను జెసెడివిషమును సయితము నేర్పుచున్నారు. ఆంగ్ల శారీరక శాస్త్రాంశములను సయితమునేర్పించుచు సమగ్రమైన విద్యను గలుపుచున్నారు. ఆయుర్వేదాభిమానులైన శ్రీముక్త్యురాజుగారు వైద్యకళాశాలకు 1116 లు పారితోషికము నొసంగుటయే

గాకను విద్యార్థులకు పవిత్రములనిచ్చి వైద్యవిద్యా దానమును జేయుచున్నారు. సోదరభర్తృనిధి నిర్వాహకులును విద్యార్థుల కుపవేతనములనిచ్చి వైద్య విద్యను జోషించుచున్నారు. విద్యార్థులకు భోజనాది సౌకర్యమును గలుగజేయుచు నుచితముగను విద్యను కేవల సామంతులైనను సాధ్యముగాని పనియొనర్చుచున్నది. రామశాస్త్రిగారు విశేషమైన వ్యయప్రయాసములకు లోనై నిర్వహించుచున్న వెంకటేశ్వరవైద్యకళాశాలవారికిగల యాయుర్వేద వైద్యాభిమానమును విశదము చేయుచున్నది. రామ శాస్త్రిగారి పాండిత్యము వైద్యశాస్త్రాభి నివేతము చిరకాలవైద్యానుభవము గాఢాభిమానము శాంత స్వభావము శ్రీవెంకటేశ్వరాయుర్వేద కళాశాలను నిర్వహించుటకు దగిన సామర్థ్యమును గలుగజేయుచున్నది. శ్రీరామశాస్త్రిగారి వైద్యమును వైద్య కళాశాలను బ్రశంసించుచు సదాశివయ్యగారు గణనాభసేనుగారు డాక్టరు చార్లెసుగారు మున్నగు మహాజనులు సదభిప్రాయమును తెలిపియున్నారు. వారివైద్యాలయమును వైద్యకళాశాలను సందర్శించినవారందరూను మహాజనులు తెలిపిన సదభిప్రాయములతో నేతీభవింపగలరు. వైద్యకళాశాలను చిరస్థాయినిగ జేయుటకు ఇటీవల దానిని చట్టము ప్రకారము రిజిస్టరు చేయించియుండిరి. ఆ వృత్తాంతమును జదివినవారలకు దాని ప్రయోజనము గాగలదు. ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిగారు చేయుచున్న మహాప్రయత్నములకు వైద్యవిద్యాభిమానులును ధర్మాత్ములును దోడ్పడి శాస్త్రిగారి సంకల్పము సఫలమగుటకు యథాశక్తిని దోడ్పడుటకు ప్రార్థితులు.

రైల్వే బడ్జెటు డిమాండ్సు జాతీయవాదుల వైఖరి

ప్రతిష్టంభము కనకాశములు లేవు

ధీర్ఘి, ఫిబ్రవరి 24:—రైల్వేబడ్జెటునందు మొదటి డిమాండు త్రోసి జేయవలయునని స్వరాజ్యవాదుల కోరిక, స్వతంత్రపక్షమువారి ఆమోదము నొందలేదనియు, అగ్రతనబట్టి యీ అంశముపై వోటుచేయబడుననియు, ప్రతిష్టంభము గావించుటకు అవకాశములు లేననియు తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

తమాషాలు

తండ్రి:—అమ్మాయి! నీగడిమార మేమైనది?
కొమారుడు:—ఇదిగో నాన్న గారూ!
తండ్రి:—ఏమిటిది! నేను ఈగడిమారము నీకు ఇచ్చినప్పుడు బంగారుమారతో యిచ్చినా? ఇప్పుడు వెండిమారయి న్నదేమి?
కొమారుడు:—అవును. నాన్న గారూ! విభిన్నతల ననుసరించి మారలు మారుచుండునా?
ఒక ఉపాధ్యాయుడు కొంత భూగోళవాతమును జెప్పుచు బాలురకు భూమి ఏమిటో నిందించుచున్నది ప్రపంచముని తెలిపెను. బాలుర జ్ఞాపక శక్తిని గురించి గమనించుటకు తిరిగి క్రిందివిషయము ప్రశ్నించెను.
ఉ:—భూమి నీరు కలిసిన నేమగును?
బాలుడు:—బురదయగును.

విదేశవార్తలు

మధ్య ప్రాచ్యదేశము

బాంబులను వేయుట

కామన్వెస్థలో ప్రశ్నలు

లండన్, ఫిబ్రవరి 23:—ఇరాకు ట్రాన్సు జార్జియా లలో 1924 జనవరి మొదటి తేదినండి బాంబులను విమానముల నుండి చాలవర్యాయములు వేయుటను. ఇండియాలో రెండు పర్యాయములు వేయబడెను. ఇరాకు ట్రాన్సు జార్జియా లలో విప్లవకారులను బాంబులకు ప్రయోగింపబడెను. బ్రిటిషు వారు 4 గురు చనిపోయిరి. ముగ్గురు తుతగాత్రులైరి. ఇంతవం దికి అపాయము గల్గెనని జెప్పటకు వీలులేదు. ఎంతఖర్చయినదీ సరిగా జెప్పటకు వీలులేదని కామన్వెస్థలో ల్యాన్సుబరీగారికి సర్ శ్యాముల్ హోయగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

సామ్రాజ్యము ప్రదర్శనము

ప్రభుత్వ ఆర్థికపరిస్థితులు

లండన్, ఫిబ్రవరి 23:—ప్రదర్శనమునకు 8900,000 పౌనులు ఖర్చు అయినవి. 21000000 పౌనుల ఆదాయము గల్గెను. లాయన్సు బ్యాంకువారు ప్రదర్శనాధికారులకు 1800000 పౌనులను పెట్టుబడిజెట్టిరి. ఇంకొక 150000 పౌనులను ఇవ్వ జరిగియున్నది ప్రదర్శనాధికారులు. ప్రదర్శనార్థము ఆర్థిక పరిస్థితులను మెచ్చుకేయుటకు ప్రభుత్వమువారిని గోరిరి. హైకోమిషనరు ఉత్తరువులేనిచే సామ్రాజ్యతీర్థములు ప్రదర్శనములో ఉపయోగించబడవు.

మత్తుపదార్థముల చెడుగు

లండన్, ఫిబ్రవరి 23:—తయారుచేయబడు మత్తుపదార్థములను పరిశీలించుటకు జనీవాలో చేయబడిన తీర్మానములు ఎంతయు లాభకరముగ నుండుననియు చీనా ఆమెరికా తొలసులు విచార కరమనియు మత్తుపదార్థములే విస్తారము దొంగతనముగ ఎగుమతి చేయబడుటచే ఈవిషయమై జాగ్రత్త జెట్టుటకు పూనుకొనుట చాలమంచిదని ట్రెయ్యురీ తరవాను చున్నది.

అల్తా కూరు ఓడ

లో 744 బేళ్ల ప్రతి చెడలేదనియు 750 బేళ్ల కొంచెము పాడైనదనియు ఈ ప్రతినింతయు అప్పగించినదియు సింగ పూనువార్తలు చెబుతున్నవి. ఇంకను 2500 బేళ్ల ప్రతిని (చెడినది) అందజేయవలెను. మరల 24 తేదీని పడవను సముద్రములో పయనమునకు ప్రయత్నించెదరట.

యుద్ధపరికరములను దగ్గించుట

జరుపనున్న మిత్రమండలి సమావేశము

భూనైన్యములు వైమానికదళము

లీస్టెల్, ఫిబ్ర 23:—అంతర్జాత్రమండలి సైనికపరిశీలన సంఘనివేదికమును ఆయా ప్రభుత్వములవారు పరిశీలించుచున్నారు. వెర్నెయిల్సు ఒడంబడిక సలహాసంఘమువారుగూడ ఆలోచించుచున్నారు. వెర్నెయిల్సు సంఘమువారు ఈవారము చిగుగున రాయబారుల సభవారికి అంద జేసెదరట. ఈనివేదికలో ఏమున్నదీ ప్యారీసులందఱుగూ రాయబారులు జరుగుటలేదు. ఇంత త్వరలో చాంబర్లెనుగారు ప్యారీసుకేగి మెరియటు గారితో ప్రస్తావించుననుటగూడ నిజముగాదు. ఈవిషయమై సభను జరుపుటకు ఒక్కగ్రేటుట్రిటను ప్రాంసుకే అధికారములేదు. మిత్రమండలి అందరూ కలిసిచేయువలెను. ప్రస్తుతమేదియు ఎప్పుడు జరుగనదీ ఎక్కడ జరుగనదీ నిశ్చయించలేదు. నాకాదళమును గూర్చి జరుపదలచునని విషయములో వైమానికభూనైన్యములను గూర్చి సభలో ఆలోచించెదరాయని కామన్వెస్థలో కెన్వర్తిగారు అడుగ అట్టి చర్యలను జరుపుటలేదనియు సాధారణవిషయములను గూర్చి టెల్లను గారితో ఆలోచించితి ననియు ప్రస్తుతము ఇంతకంటె జెప్పటకు వీలులేదనియు చాంబరేనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ఆంగ్లసర్దారు స్థాకుహత్య

హంతకులను గుర్తించుట

కయిరో, ఫిబ్రవరి 23:—ఈహంతకులే పూర్వమొకత్త పిరామిడ్సునగ్గర బాంబులను వేసినది తెలిసెను. ఇందులో ఒక్కరు ఆకస్మికముగ చనిపోయిరి. స్నేహితు లీతనిని ఎడారిలో పొలి బెట్టిరి. మృతునితెల్లికి గొప్పలంచమునిచ్చి ఊరకొనబెట్టిరి. కాని ఇప్పుడాయె ఆప్యతైంతమునంతను జెప్పెను. మృతునికరీరమునకై పోలీసువారు వెదకుచున్నారు.

ఈహత్యలో అనుమానించబడి ఆరస్తుజేయబడిన నోరా షీచే, జనులులు ప్రభుత్వమున దేశమునహాయము తిగనున్న ఆతనిని విడుదలజేసిరి.

మాస్కోలో బ్రిటిషు ప్రతినిధి

కామన్వెస్థలో ప్రశ్నలు

లీస్టెల్, ఫిబ్ర 23:—ప్రస్తుతసందర్భములో మాస్కోకు బ్రిటిషురాయబారిని బంపదలంచలేదని చాంబర్లెనుగారు తెలియజేసిరి. పరిస్థితు లన్నిటిని కనబెట్టి చూచుచుండమని ఇదివరలోనే జెప్పినది.

తర్కి - ఇంగ్లండు

ప్రతినిధిసమన్వయ

లీస్టెల్, ఫిబ్ర 23:—తర్కిలో నియమించబడు బ్రిటిషు ప్రతినిధిని రాయబారిని లేక మంత్రినా యని చర్చించుచు న్నారమునియు ప్రస్తుతమంతకంటె ఎక్కువగ జెప్పుటకు వీలులేదనియు ప్రధానామాత్యుడు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ బత్తుగారు చనిపోయిరి.

భారతదేశ వ్యవహారములు

కామన్వెస్థలో ప్రశ్నలు

భారతీయులను నైన్యములో జేర్చుకొనుట

లీస్టెల్, ఫిబ్ర 23:—ఇండియాలో నైన్యమును భారతీయులకు జేయువిషయమై ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశ్య మేమని కామన్వెస్థలో వార్తాపత్రికలలో ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ను మడిమను సంఘమువారి నివేదికమును గూర్చి ఆలోచించుచున్నారనియు ప్రస్తుత మేదియు జెప్పుటకు వీలులేదనియు లీకవిషయనిస్సాహసము అమలుజరుపుటకు శాసనము లనవసరమనియు దీనిని ఇండియా ప్రభుత్వపరిపాలనచట్టమును సవరించుటగా జేసెదమనియు వింటర్స్ ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

సార్వభౌముని ఆరోగ్యము

లీస్టెల్, ఫిబ్రవరి 23:—సార్వభౌముడు రాత్రి హాయిగ నిద్రపోయెను. క్రమేణ యభివృద్ధిని గాంచుచున్నాడు. ఆరోగ్యము పూర్తిగ నుదురుటకు కొన్ని వారములు దక్షిణయూరపులో సముద్రపయనమును గావించవలెనని వైద్యులు తెలియజేసిరి. ఒకపక్షములోజులలో రాజు బయలుదేరనచ్చును. ప్రభుత్వరీత్యా వినతిపత్రములను సమర్పించుటగాని, సత్కరించుటగాని ఏమియు జరుగవు. ఎవరికిని తెలియదో ఆసు నలుల భోయివచ్చెదరు. ఎవరును వీరినిజూడ వీలులేదు. సార్వభౌముని శిరోస్థాని మామూలు ఆరోగ్యవిధానమునకు విచ్చిరది. పగలు వేడితగ్గినది. రాత్రి మోచిన్నది. రాజు పయనమునకు ను యవరాజుపయనమునకు అడ్డురాదు.

సార్వభౌమునితో చక్రవర్తినిగూడ వెంటబెనును. మధ్యరా సముద్రమునందా సార్వభౌమచంపకుల పయనము గానవును.

రాజు లేనపుడు రాజ్యాంగవ్యవహారములకు నడుపుటకు ఒకసంఘమును నియమించెనను విషయమునుగూర్చి క్రిటిక్ ఫ్రన్సిస్ నిర్ణయించువరకు ఏమి జెప్పటకును వీలులేదనిరి.

సింగపూరు నౌకాశయము

జపానుకు భయములేదు

సింగపూరునుండి జపానుకు 2800 మైళ్ళదూరమున్నది. అందుచే జపాను భయపడవలసినదేము. వాషింగ్టన్ బంధించిడిక ప్రకారము జపాను, క్రేటులను కాంతిని స్థాపించుభాగ్యతను వహించినది. అందుచే జపాను దీనివలన భయపడనక్కరలేదని బాల్టిమోరు కమిషన్లలో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థిపటాలము

లో తరిఫీదునిమిత్తము భారతవిద్యార్థులనుగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చేసిన సిఫార్సును ఆలోచించెదమని వింటర్లనుప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ఎబర్టు అధ్యక్షుడు

'అప్పెండిక్సెటిస్' రోగమునకు శస్త్రచికిత్స

బెర్లిన్, ఫిబ్రవరి 28:—నేడుఎబర్టుఅధ్యక్షుడును అప్పెండిక్సెటిసుకు శస్త్రచికిత్సచేసిరి. ఈచికిత్స కాలములో చాక్లరు లూథరుగారు అధ్యక్షపదవిని జూచెదరు.

తర్కిలో బిట్టిషు ప్రతినిధి

లండన్, ఫిబ్రవరి 28:—తురుష్క ప్రభుత్వముతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపునకు తర్కిలో బిట్టిషు రాయబారిని ఏర్పరుచుటయొక్క మంత్రి సేర్పరుచుటయొక్క శిష్టాటకు విలులేదని చాంబర్లెనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

బొంబయిలో శిశుమరణము

భయంకరమగు సోఖ్య

నల్లమందు వేయుటయే కారణము

బొంబయిలో పారిశ్రామిక ప్రాంతములో పుట్టి పిల్లలకు నూటికి 98 మందికి నల్లమందు వేసెదననియు ఏడవకుండ పడుకొనుటకు నల్లమందు వేసెదననియు ఈ సమయమున తల్లులు కార్యాగారములందు పనిచేసికొనుటకు బోయెదననియు కామన్సుస్థలో జాప్త నుగారు తెలియజేసిరి.

బొంబయిలో వేయికి 666 పసిపిల్లలు చనిపోవుచున్నారు. లండనులో 1000 కి 80 మంది చనిపోవుచున్నారు.

ప్రభుత్వ లెక్కలప్రకారము 178.11 మంది చనిపోవుచున్నారనియు 660 మంది గాదనియు పిల్లలకు నల్లమందువేయు విషయమై బొంబయి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారనియు వింటర్లనుప్రభువు తెలియజేసెను.

సర్ వెస్లీవిల్కెగా రీసంఖ్యను దనకు తెలియజేసినది జాప్త నుగారు తెలియజేసిరి.

తనకు తెలిసినసంగతులు బొంబయి ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చిరిని వింటర్లనుప్రభువు తెలియజేసిరి.

వింటర్లనుప్రభువు ప్రత్యుత్తరము తృప్తికరముగ లేక పోవుటచే సాధ్యమైనంత త్వరలో పార్లమెంటు మరల సమావేశ మగునపుడు ఈవిషయమును అడిగెదనని జాప్త నుగారు తెలియజేసిరి.

ఆల్బేనియాచమురు సౌకర్యములు

విషయమై ఇటలీ ప్రభుత్వముతో రాయబారములు జరుగుచున్నవనియు వ్యవహారము అనుకూలముగనే ముగియవచ్చుననియు కామన్సుస్థలో చాంబర్లెనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ప్యారిసులో

బిట్టిషు కర్తాగారములు

ప్యారిసులో ప్రెంచి పనివాండ్రతో బిట్టిషు సైకిలు సామాను కంపెనీ నేర్పాటు చేయుటకు బర్లింగుహంకంపెనీవారు ఆలోచించుచున్నారని తెలియుచున్నది. మారకపుచిక్కులచే ఈనేర్పాటుచేయ నిశ్చయించిరట. ఇతరబిట్టిషుకంపెనీలుగూడ ఇటులనే చేసెదరట.

ఇండియను సైనికోద్యోగులు

జీతములను పించునలను తగ్గించువిషయము

లండన్, ఫిబ్రవరి 28:—ఇండియను ఆర్మీఆఫీసరుల (ఇండియా సైనికోద్యోగుల) జీతమును పించునలను తగ్గించువిషయమై తీర్మానమును జేసిరా యని కామన్సుస్థలో నడుగ దీనిని గురించి జెప్పటకు విలులేదనియు ఈవిషయమై బర్మిన్ హామ్ ప్రభునకు అంతయు తెలియుననియు త్వరలో పరిష్కారముచేయు అవసరము నెరుగుదురనియు క్రొత్తగ జేయబడిన ఇండియా రేట్లనుగూర్చి ఇంకను ఆలోచించుచున్నారనియు ఇవి ఎక్కువగనే యుండుననియు పించునలనుగూర్చి ప్రత్యేకముగ తీర్మానము జేయబడుననియు వింటర్లను ప్రభువు నుడిచెను.

డి. పి. హెచ్. పట్టమవసరమా

ఆరోగ్యాధికారి పదవికి?

లండన్, ఫిబ్రవరి 28:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆరోగ్యాధికారి పదవికి డి. పి. హెచ్. పట్టము జొందనివానిని నియమించిన సంగతిని గూర్చి విలియం గ్రాహాంగారు తెలియజేయ ఈ అధికారికి చాల అనుభవము ఆతనికిన్న గొప్ప అర్హతనుబట్టి ఇవ్వవలసినదనియు ఇతడు చేసిన సేవకు సంబంధించిన వివరములను వింటర్లను ప్రభువు తెలియజేసెను.

ఈ ఉద్యోగమునకు డి. పి. హెచ్. పట్టమున్న వారిని గాని ఇతరులెవరిని నియమించరానని ప్రత్యేకముగ ఉత్తరువున్నదట. 1918 లో ఈ ఉద్యోగముకు పున్నాబ్జేయవలసినపుడు భాషము జేయవలసినపుడు జేయలేదనియు ఇపు డెందులకు జేసినది యడుగ నై ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

తుర్కీ గ్రీకు తగవు

ప్రజలను మార్చుకొనుట

అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానపురీర్పు

గ్రీకు మతగురువును చెడలగొట్టుచున్నదనియు తమకు సంబంధించినది గాదుగాన ఆవిషయమై ప్రత్యుత్తరము నియదలచుకొన లేదనియు 1918 అక్టోబరు 30 లేదీ లోపుగ కాపైన్ టునోపిటలో కొన్ని ప్రజలనులందున్న గ్రీకులను మార్చుటకు విలులేదనియు అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానమువారు తీర్మానించిరి.

తర్కీ ఈతీర్మానమునకు అంగీకరించు ననుకొనుచున్నారట. గ్రీకుల కీతిర్పు తృప్తికరముగ నున్నది.

నగేలియనులో చమురుసౌకర్యములు

సింగ్ల రుకంట్లాక్సును రద్దుజేయవలెననుట

మాస్కో, ఫిబ్రవరి 28:—1922 లో ఉత్తరనగేలియనులో చమురుకంట్రాక్టు విషయమై జేసికొన్నవరతులను నెల జేర్చకపోవుటచే ఆకంట్రాక్టును రద్దుజేయవలెనని మాస్కోజిల్లా కోర్టుకు 'చిఫ్ కన్ సెనుకమిటీ' వారు తెలియజేసిరి.

దొమినియనుహక్కులు

కనడా రాజ్యాంగవిధానము

అట్లావా, ఫిబ్రవరి 19:—అప్రేలియా, దక్షిణఆఫ్రికా, ప్రీస్టేటులతో రాజ్యాంగమున మార్పులనుజేసికొని వ్యవహరించుటకు కనడాకు అధికారమియవలెనని కనడా పార్లమెంటుసభలో తీర్మానమును ప్రవేశబెట్టిరి. కాని స్వల్పసంఖ్యాకు లిదివరలో ఇచ్చిన సౌకర్యములను రద్దుజేయుకుండ ఏర్పాటుచేయవలెననిరి.

ఇదికూడదని మార్టింగుగారు ఆక్షేపించి ఇటీవల పివీకపు నిల్లు తీర్పును దృష్టాంతముగ జూపిరి.

మందు అన్ని రాష్ట్రముల ఇష్టమును తెలిసికొన్న గాని ఇట్టిమార్పును గోరరాదనియు అన్ని రాష్ట్రములవారును ఉత్తర ఆమెరికాఆక్సును సవరణచేయుటనుగూర్చి ఆలోచించుటకు సమాజేతము గానున్నారనియు అబడంబడిక కుదిరనచో ఇతరమార్పులను జేయుటకు విలుగుననియు లాపోయింటుగారు నుడిచినపిమ్మట చర్చ ఆపుజేయబడెను.

తురుష్కుల ఉపద్రవము

భేసులోజరుగు సంగతులు

గ్రీకుల భయము

లండన్, ఫిబ్ర 20:—తురుష్క భేసుదేశములో తురుష్క సైనికప్రచలనమునుగూర్చి గ్రీకు చాల భయపడుచున్నది. గ్రీకు మతగురువును చెడలగొట్టిన దాడిగ ఎక్కువగ నున్నదట. తురుష్కులు ఇంకను విజృంభించుచో గ్రీకులు ప్రతిక్రియను జేసికొనెదరు. ఇంతవరకు కయ్యమునకు దిగుటకు గ్రీకులకు ఇష్టములేదు. అందుచేతనే మతగురువును చెడలగొట్టు విషయమై అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానమునకు పదలిరి.

కోతుల నెగుమతిజేయుట

కామన్సుస్థలో ప్రశ్న

లండన్, ఫిబ్రవరి 28:—'టై యెర్' యొక్క 'గ్రాండ్స్' నిమిత్తము జర్మనీకిని, ఇంగ్లండుకును ఇండియానుండి బ్రతికియున్న కోతులను ఎగుమతిజేయువిషయమై రెండుపుడు ఈ వ్యాపారమున మాన్యుటకు ఏమిదర్యను జేసికొనెదరని ల్యాండ్సునీగారడుగ ఈవిషయమై బర్మిన్ హామ్ ప్రభువు ఇండియా ప్రభుత్వమును, లండనునుకముల అధికారులను దీనికిసంబంధించిన కాగితములన్నిటిని బంపవలెనని గోరెనని వింటర్లనుప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

విమానములో

తపాలనుగొంపోవుట

వాషింగ్టన్, ఫిబ్రవరి 28:—యూనైటెడ్ స్టేట్సుకుండి రెయ్యుడాకు 12 గంటలలో తపాలను 'జెడ్ ఆర్-8' విమానములో గొంపోయెననియు ఇంగ్లండుకుగూడ తపాలను బంపుటకు ఆలోచించుచున్నారనియు తెలియుచున్నది.

పవిత్రపు తివాసీ

హైదరాబాద్ పరిశీలకులచే పవిత్రపు తివాసీని ఈవీడు మెక్కాకు ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు బంపదలచుకొనలేదట. తీర్మానము బోగూడదనియు బోదలచుకొన్నవారు అపాయమునకు సిద్ధమై బోవలసియుండుననియు ప్రకటించ జేసెదరట.

ఇబిన్ సాదుగారు

సిద్ధి అహ్మదుగారితో ఆలోచించు చున్నారనియు దీనివలన కొంతవరకు వ్యవహారము తేలవచ్చుననియు అనుకొనుచున్నారు.

బెంగాలు మంత్రుల తీర్మానము

మాంచెస్టరుగార్డియను పత్రిక

లండన్, ఫిబ్ర 19:—బెంగాలుమంత్రులను నియమించుటతో బెంగాలుకావనసభవారు నెట్లట మాంటుఫర్డు విధానమునపు విజయమునకు దృష్టాంతము. ఇది మొదటిజయము. చాల గొప్పది. ఈతీర్మానము దానుగారిపత్రులు నిరర్థకములు నివ్వగి యోజనమని జేతముగ్రహించినదని చాటుచున్నది. దానుగారి విధానముకంటె లాభకరముగ నుండునట్టియు తక్కువ సంఖ్యలముగలదానిని గోరుచున్నారని తెలియుచున్నది. దీనిని నెహ్రూగారు మరచిపోరు. దానుగారికంటె ఎక్కువజాగ్రతను, నెహ్రూగారు జూపిరి. ఇది నెహ్రూగారికి ప్రోత్సహకరముగ నుండగలదని మాంచెస్టరు గార్డియనుపత్రిక వాకొనుచున్నది.

బ్రహ్మరి

శ్రీదయానంద సరస్వతీ స్వాములు

వారి సంక్షిప్త జీవన చరిత్ర

వలయువాడు మంగిళూడి పురుషోత్తమశర్మగారు పిమ్మర తలుకుతొలకా అని వ్రాసిన బడయగలరు.

భారత కార్యాలయపు కర్తవ్యము

పిల్లరుగారి హితము
(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

అందఱా, ఫిబ్రవరి 24:—నేటిదినము కామన్వెస్థలో
రక్షణకర్తవ్యముల విలువై చర్చనందర్శనమున పిల్లరుగా రిట్లు
విప్పిరి:—ఈవిషయమున భారతకార్యాలయమువారే ముం
కుగ పనిచేయువలసియున్నది. నూతనవిధానములందు పాట ౫౫
గొనుటకు ఉత్సాహము చూపవలెను. ఇట్టిప్రవర్తనము స్వల్ప
భముకొరకు (బిట్టిపూచారు భారతదేశమునకు చెల్లిరను దురభి
ప్రాయమును తొలగించును. ఆకర్షణకరమిట్టివారిని వేదికమునందు
నూచించబడిన విధమున భారతదేశమునందు రైల్వేలను వృద్ధిపర
చుట అత్యవసరము. కలకత్తాలో కొత్తగా కాంటినివరుబ్రిడ్జిని
నిర్మించుటకడ ఆవసరము. ధనము లేక ఈపనులు నిలచియున్నవి.

కురుల తిరుగుబాటు

నైనిక శాసనము అమలునం దుంచబడుట

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త

కాన్సుటాంటిన్ పిలు, ఫిబ్రవరి 24:—కురుల తిరుగు
బాటు వ్యాపించుచున్నది. తూర్పుప్రత్యేకములందు నైనిక శాస
నము అమలునం దుంచబడినది.

పద భ్రష్టుడైన

బాల సార్వభౌముడు

చైనాలో రాజకీయపరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

దీనిగు, ఫిబ్రవరి 24:—పదభ్రష్టుడైన బాల సార్వ
భౌముడగు నుయన్ బుంగుగారు టీబియన్ నునందలి జపాను
లెగేషనుకు చెల్లిరి. చైనావారాప్రతికలయందు భయమును
కలుగజేయును తనపట్ల దౌర్జన్యమును పురిగొల్పుచు వ్యాసములు
ప్రకటించబడుటచే తానిట్లు వెళ్లవలసివచ్చెనని జపానీసు లెగేషను
వారు తెలుపుచున్నారు. ప్రస్తుతము ఈబాలుడు జపానువారి
ఆధరణను ఒక హోటలునందు నివసించుచున్నాడు.

ది మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

1-3-1925 తేదీనుండి ఈవిషయపదారికి సంబం
ధించిన బ్రాడ్ గేజ్ సెక్షనుమీదుగా బోవుబండ్ల
రాకపోకలందు కొన్నిమార్పులు చేయబడును.
అందులో ఈదిగువ తెలుపబడినవాటిని ముఖ్య
ముగా గమనింపవలెను.

నెం 7 రు వెంగళూరుమెయిలు మద్రాసునుండి రాత్రి
8 గం-50 నిమిషములకు బయలుదేరి వెంగళూరుసిటి మరుసటి
దినం ఉదయం 6 గం-40 నిమిషములకు చేరును.

నెం 8 రు వెంగళూరుమెయిలు వెంగళూరుసిటినుండి
రాత్రి 8 గం-50 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 24 రు వెంగళూరుమెయిలు మద్రాసు మధ్యా
హ్నము 2 గం-35 నిమిషములకు చేరును. ఈబండి బేసిక్ డ్రిడ్జి
స్టేషనునందలి ఆగదు.

నెం 8, 4 రు ఆర్. వి. ఆర్. మెట్టుపాళయంమెయి
లుల తిరువళ్లూరు, బాలాజికోట్టు, గుడియాతం, అంబూరు
స్టేషనులనందలి ఆగదు.

మద్రాసునుండి బొంబాయికిపోవుమెయిలునుండి తిమ్మ
నదర్లస్టేషనునందలి ఆగదు.

నెం 21 రు బొంబాయి ఫాస్టుపాసంజరు ఆగ్గి-గం
ఉదయం 8 గం-55 నిమిషములకు చేరి ఆచ్యుటనుండి 9 గం-8
నిమిషములకు బయలుదేరును. రేడిగుంట పగలు 10 గం-48
నిమిషములకు చేరి, ఆచ్యుటనుండి 11 గం-7 నిమిషములకు
బయలుదేరును.

నెం 159 రు లోకల్ ప్యాసంజరు బొరింగుపేటనుండి
ఉదయం 6 గంటలకు బయలుదేరును.

నెం 168 రు లోకల్ ప్యాసంజరు సామల్ కోటనుండి
పగలు 11 గంటలకు బయలుదేరును.

నెం 86 రు లోకల్ ప్యాసంజరు తిరువళ్లూరునుండి ఉద
యం 6 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 86 రు గుత్తిమిక్కిల్ గుత్తినుండి ఉదయం 7 గం
25 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 89 రు పాన్సేరిలోకల్ రాయపురమునుండి ఉద
యం 6 గం-20 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 28 రు రాజమండ్రి ప్యాసంజరు రాజమండ్రినుండి
ఉదయం 6 గం-50 నిమిషములకు బయలుదేరును.

ఈదిగువ తెలుపబడినబండ్లు క్రొత్తగా ఏర్పాటు
చేయబడును.

నెం 76 రు లోకల్ ప్యాసంజరు (సోమవారమునుండి-
కుక్రవారమునకు) అవడినుండి సాయంత్రము 5 గం-35 నిమి
షములకు బయలుదేరి మద్రాసు 6 గం-40 నిమిషములకు చేరును.

నెం 185 రు లోకల్ ప్యాసంజరు మద్రాసునుండి
మధ్యాహ్నము 1 గం-30 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయ
పురము 1 గం-50 నిమిషములకు చేరును.

నెం 29 రు కావలి ప్యాసంజరు మద్రాసునుండి మధ్యా
హ్నము 12 గం-15 నిమిషములకు బయలుదేరి కావలి రాత్రి
8 గం-5 నిమిషములకు చేరును.

నెం 80 రు కావలి ప్యాసంజరు కావలినుండి ఉదయం
6 గం-35 నిమిషములకు బయలుదేరి మద్రాసు మధ్యాహ్నము
1 గంటకు చేరును.

నెం 121 రు లోకల్ ప్యాసంజరు బిటగుంటనుండి ఉద
యం 4 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరి కావలి 5 గం-20
నిమిషములకు చేరును.

నెం 122 రు లోకల్ ప్యాసంజరు కావలినుండి రాత్రి
8 గం-15 నిమిషములకు బయలుదేరి బిటగుంట 8 గం-50
నిమిషములకు చేరును.

ఈదిగువ తెలుపబడినబండ్లు రద్దుచేయబడును.

బొరింగుపేటనుండి మధ్యాహ్నము 2 గం-10 నిమిష
ములకు బయలుదేరి మార్కెట్టు 2 గం-55 నిమిషములకు
చేరు నెం 167 రు లోకల్ ప్యాసంజరు.

మార్కెట్టునుండి మధ్యాహ్నము 12 గం-5 నిమిష
ములకు బయలుదేరి, బొరింగుపేట 12 గం-50 నిమిషములకు
చేరునట్టి నెం 168 రు లోకల్ ప్యాసంజరు.

మద్రాసునుండి మధ్యాహ్నము 12 గం-5 నిమిషములకు
బయలుదేరి పాన్సేరి 1 గం-17 నిమిషములకు చేరునట్టి నెం
29 రు లోకల్ ప్యాసంజరు.

పాన్సేరినుండి మధ్యాహ్నము 1 గం-30 నిమిషములకు
బయలుదేరి రాయపురము 2 గం-52 నిమిషములకు చేరునట్టి నెం
80 రు లోకల్ ప్యాసంజరు.

ఈదిగువ తెలుపబడిన బండ్లు పెరంబూరు
దాకనేపోయి నిలచిపోవుటకు బదులు విల్లివాకము
వరకు పోయి నిలిచిపోవును.

రాయపురమునుండి ఉదయం 6 గం-35 నిమిషముల
కు బయలుదేరు నెం 101 రు బండి.

మద్రాసునుండి ఉదయం 9 గం-20 నిమిషములకు బ
యలుదేరు నెం 71 రు బండి.

రాయపురమునుండి పగలు 11 గంటలకు బయలుదేరు
నెం 98 రు బండి.

రాయపురమునుండి సాయంత్రము 5 గం-46 నిమిష
ములకు బయలుదేరు నెం 127 రు బండి.

ఈదిగువ తెలుపబడిన లోకల్ బండ్లు పెరం
బూరునుండి బయలుదేరుటకు బదులు విల్లివాకము
నుండియే బయలుదేరును.

పెరంబూరునుండి పగలు 10 గం-7 నిమిషములకు బయ
లుదేరుచుండు నెం 72 రు బండి.

పెరంబూరునుండి సాయంత్రము 6 గం-21 నిమిషముల
కు బయలుదేరుచుండు నెం 139 రు బండి.

పెరంబూరునుండి ఉదయం 8 గంటలకు బయలుదేరు
చుండు నెం 102 రు బండి.

పెరంబూరునుండి పగలు 11 గం-44 నిమిషములకు బ
యలుదేరుచుండు నెం 94 రు బండి.

పాన్సేరిమెన్లోల్లో బ్రాంచిలై నులబండ్లు ముఖ్యలైన
లమీదగా బోవుబండ్లకు అనుకూలముగా నుండునట్లు మార్పుల
దినవి.

తెలిస్తేవనయందును త్వరలోనే అమృతమునకు దొర
కుకాలపరిమిపట్టికను చూచిన వివరములు పూర్తిగా తెలి
యను.

భారత శాసనసభ

నైనిక విషయము

ఖర్చులను తగ్గించుట

ఫిట్, ఫిబ్రవరి 24:—కొన్ని కొన్ని చోట్లలో వివిక్
సేవకు నుంచి నైన్యపుఖర్చును తగ్గించువిషయమున దొరతనము
వా రేమిచేసినని గోస్వామిగారడిగిరి. ప్రభుత్వమువారు విచారిం
చి సాధ్యముకాదని విడిచివేసినని బల్లెనుగారు చెప్పిరి. మరియొ
కప్రశ్నకు వారిట్లు జవాబుచెప్పిరి. ఇంచితే ప్రకటించినవారు చెప్పి
నప్రకారము (బిట్టిపూ నైనులను తగ్గించుటయేగాక 1925-26లో
ట్రాపింగు పనులమున 8 వ బిట్టిపూ ఆక్రేడలేమును గూడ
తీసివేయవలసినదని యిండియామంత్రిగారి రిప్పుట్టు యుద్ధకా
ర్యాలయమునకు నోటీసు నిచ్చియున్నారు. ఇప్పటికే కొంత
సప్తమురావచ్చును గనుక యింక తగ్గింపరాదని నేనానాయకుడు
చెప్పియుండెను. బిట్టిపూ నైనులసంఖ్య 1924 లో 59152 ను
1928 లో 67746 ను 1914 లో 72072 నైయున్నది. ఇండియన్
అఫీసరులతో కూడ యిండియనుసిపాయిల సంఖ్య 1914 లో
180089, 1928 లో 174891, 1924 లో 169012 నైయున్న
ది. రాయలు వైమానికదళముమీద ఖర్చు 1924-25 లో
1,88,04950/- యై యుండెను. 1925 జనవరినాటికి వైమా
నికసేనలో బిట్టిపూ అఫీసరులు 218, బిట్టిపూవారే యితరయు
వోగములలో 1785, ఇండియన్ సాంకేతిక శాఖలో 158,
యిండియన్ గుస్తాలు 81 మంది, ఇండియన్ అనుచరులు 898
మందియు నుండిరి. వాయుశాఖలో పనిచేయుటకు భారతీయు
లు 8౫ రాదుని చమన్ లాలుగా రడుగగా దానివిషయమై ఇండి
యామంత్రితో దొరతనమువారలో చింపుచున్నారని బల్లెను
గారనిరి. స్టీవరులు కావలసినవివరపుట్టెను రైల్వేపరిపాలకులు
స్టీవరులనుముద్దారా పనిజరుపుకొనినని సిమ్మగారు ఆశీగా
రికి జవాబుచెప్పిరి. ఈపద్ధతిని మార్పు విషయము రైల్వేకేంద్ర
సలహాసంఘమువారితో ఆలోచింపబడుచున్నది.

పబ్లిక్ ఆక్వింటి కమిటీనివేరేమును సర్ బాసిల్
బ్లాక్లెబుగారు నివేదించిరి. వేరువేరు కాఖుల ననుసరించియున్న
సలహాసంఘముల నెన్నుకొనుటకై సభవారు తరువాత పానెలు
సంఘముల నెన్నుకొనుటకు ప్రారంభించిరి. తరువాత చర్చ
తీరడ సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాంధేరు మద్దతినుగారి తెలుసుకొనన సవరణ
చట్టమును బల్లెనుగారి కాంటనుమెంటు కాసనసవరణ చట్టమును
సభలో ఆమోదించబడెను.

ఈచట్టములు రెండును గడచినవారములో ప్రత్యేకపెట్ట
బడెను. కాంటనుమెంటు గృహనివేశన కాసనమును సవరణ
తెయ్యచట్టమును బల్లెనుగారు ప్రత్యేకపెట్టిరి.

నాశాశాసన సవరణచట్టము

హాజియాత్రికులు

హాజియాత్రికులను తిరుగుట కట్లకు డబ్బుకట్టమని
నిర్ణయించి యుద్దేశ్యముతో భోరుగారు యిండియన్
వా టి ఇన్ నాశాశాసనమును సవరణజేయు చట్టమును
విచారింపవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. నెల్లెత్తుకమిటీవారు
నెట్టెంబరులోనే నివేదికను పంపియున్నారు. ఆలోచించు
టకు 1 సంవత్సరము వ్యవధికలకు గాన ఆ చట్టమును కడ
సారిచదువవలసి వధను తొందరచేయవలసి వచ్చినదని ప్రభుత్వము
వారి ననుటకు పిలువెను. ఆచట్టమును ఆలోచింపవలసినదే నని
హాజివాజియాద్రికుగారు బలపరచిరి. కాసనములు చేయవలసినదని
హిందూదేశములోని మహమ్మదీయాభిప్రాయమని వారు చెప్పి
రి. ఆచట్టమును ఉన్నప్రకారముగా విచారింపుటకు పిలువడని
ని మాల్దీవులమహమ్మదుమహమ్మద్ గారు అడ్డగించి దానిపై డిక్టో
ర్యాసమునుగావించి యామాదిరి నూతన 1905 లో నొకపరా
యము మహమ్మదీయాభిప్రాయముచే నిరాకరింపబడె న
ప్పిరి. ఉపవ్యాసమునిచ్చునపుడు, చిన్నచిన్న భారతనాక
సంఘములను యాభిమానపలెనని చూచుచున్న బిట్టిపూనాక
సంఘములకు ఏలవశోయము చేయవలెనని వారిడిగిరి. ఈ ధో
రిలో పోవుచున్నపుడు క్రమము తప్పరాదనియు చెప్పవలసి
విషయమును గూర్చియే చెప్పవలెననియు అభ్యుత్తరు మందః
చెను. యాత్రికులలో చాలమంది తమయిండ్లనుండి మొదటి
రిబయలుదేరునట్టి పల్లెటూరివారనియు కాబట్టి చట్టము నిరా
కరింపబడవలె ననియు చెప్పిరి.

ఈ చట్టము హాజియాత్రికులతో అనవసరపోకలను గిం
చుకొనుటలేదని మహమ్మదు యామాలుగారనిరి. అది గ
యాత్రికులు తేడాలో విడువబడవలెనని వారిని రక్షించుట
ట్టము అవసరమైయున్నది. డబ్బుంపేసే పరిమిలో య

అజీరు మార్వారా కొకశాసనసభ

ఈ తీర్మానము భారతశాసనసభలో నిరాకరింపబడెను

హరలిలాస్ శార్దా

ఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 24:—అజీరు మార్వారాలో కొక శాసన సభను స్థాపింపవలెనని సభాయుక్తుడగు రాజప్రతినిధికి యీసభ శిఫారసు చేయుచున్న దని హరలిలాస్ శార్దాగారు ప్రతిపాదించుచు యిట్లు చెప్పిరి. అజీరు మార్వారాను ఒక చిన్న రాష్ట్రముగా భావించరాదు. రాజకీయముగాను దేశీయతాదృశ్యమును దానికెక్కువ ప్రాముఖ్యతకలదు. రాజపుటానాకు హృదయమై అజీరు చరిత్రలో ప్రసిద్ధిపొందియున్నది. హిందూదేశమున హిందూరాజులకది కడపటిముఖ్యస్థానముగానందెను. యాధ్యపతులను నయాచిన్న రాష్ట్రము సగటున అన్ని రాష్ట్రములకంటె యెక్కువమంది సైనికులను పంపియుండెను. బుద్ధివికాసమును తిలకించినను శాసనసభలుగల తక్కిన రాష్ట్రములది యెంతమాత్రమును తీసిపోదు. చదువే యేలవడికి ప్రధానపరీక్షయైనచో అజీరు మార్వారాలో 118 [?] గురుకులు. సంయుక్త రాష్ట్రములలో 87 ను పంజాబు లో 25 మాత్రమే యున్నారు. ఓటరులలో నూటికి 75 మంది భారతశాసనసభకు తమప్రతినిధుల నెన్నుకొనుచున్నారు. ఈ రాష్ట్రమునకు సంబంధించిన ముగిసిపల నిబంధనలుగాని యితర నిబంధనలుగాని చాలపురాతనముగానున్నవి. ఇది షేడ్యూల్డు జిల్లాగా పరిపాలింపబడుచున్నది. దీనికి కారణము అది వెనుకబడియున్నదనికాదు. మరియేమనగా, రాజపుటానాలో వ్యవేశసంస్థానములతో యిండియా ప్రభుత్వమునకు గల విధానమును అభివృద్ధిచేయుట కట్టిపడ్డది అవసరమై యున్నదని. కాని యిప్పుడు బ్రిటిషు విధానాదర్శము మారిపోయినది గనుక యీ రాష్ట్రమును సంస్కరణములయొక్క తాదాముల ననుభవించవలెను.

పండిత హ్యూమల్ నెహ్రూ:—ఏమిటా లాభములు? హరలిలాస్ గారు:—పరిపాలనలో భారతీయుల కెక్కువ ప్రాధాన్యమిచ్చుట. తానుచెప్పిన ప్రస్తుతస్థితిని తెలియజేయు షిట్టి వాక్యములను ఆక్రమవద్దకవిటినిజేడికమునుండి వినిపించి మరియు నిట్లునెను. అజీరుకంటె తక్కువజనసంఖ్యగల కూర్గుకు యిండియాదొరతనమువారు శాసనసభ నొసంగియున్నారు. ఆహర్లులో యీలాటి గొప్పపట్టణములు గూడలేవు. 15 గాని 20 మందిగాని సభ్యులుపరిపాలన గావున కర్చుగూడ విశేషముగాకాదు. పరిపాలనలో ప్రజలకు పాఠ్యములసినదని రాజప్రతినిధి హిందూదేశసంస్థానప్రభువులకు చెప్పియున్నాడు. రాజపుత్రస్థానమునకు హృదయమైయున్నట్టి అజీరుకు శాసనసభ నిచ్చుటకంటె యీయాదర్శమునకు మరియొకటి సాయపడబోదు.

వసువును విడిచిపెట్టి నీడ వడుగుచున్నదని ఆ వస్తు గారుయీ రాష్ట్రము నడ్డు పెట్టిరి. వైకా ల్యము షేడ్యూలు చేయబడినంతమాత్రము వనదివెనుకబడియున్నదని అర్థముకాదు. శాసనసభ స్థాపించినప్పటికంటె యిప్పుడేదానినిబంధనలను మార్పులనులభ్యము.దానివైకాళ్యమును బట్టియుజనసంఖ్యనుబట్టియు అధికమునుబట్టియు అజీరునకు ప్రధానతాక్కులిచ్చి తీరవలెను. కాబట్టియు అజీరు మార్వారాను ఒక జిల్లాను గల హక్కులీయవచ్చును జిల్లా లలో షిట్టిలాకు శాసన సభ కలదు? ఒక చేళ శాసన సభయున్న పరిపాలన యెట్లుసాగును? అనేక పనులను నిర్వహించవలసియున్నట్టి ప్రధానకమిషనరొక్కడేయున్నా

చేయుచు యున్నది గాని తేరున్నను చేయవలసినదనిలేదు. దీని విషయమై జేమియతులే తేమా అధ్యక్షుని అభిప్రాయముతో ఆయన అంగీకరింపలేదు. బ్రిటిషు నాకాసంఘములను గురించిన భయమును యాకూలుగారికి లేదు. యాత్రికులు నమ్మకమైనకంపెనీలయొక్క యోడలలో ప్రయాణము చేయవలెననిగాని చిన్నవియు అవనమ్మకమైనవియు నగు కంపెనీలయొక్క యోడలలో ప్రయాణము చేయకూడదనిరి. ఓడలు ఎప్పుడు బయలుదేరవలెనో నిర్ధారణచేయునట్లుల శాసనమును సవరణజేసి భోరుగారు తమ వాగ్దానమును చెల్లించుకొన్నయెడల పరిస్థితులు చాలాశాసనపరునని ఆయనకు నమ్మకముకలదు. సాఫీగారి పరిశోధనలను అబ్దుల్ కాసింగారు మెచ్చుకొనిరి. కాని చట్టమును ప్రతిఘటించుటకు బదులు దానిని తమయకు తీసికొనివచ్చినందుకు ప్రభుత్వమువారి వారు కృతజ్ఞతను తెలుపవలెనని వారు తలచిరి.

[అ. (పె)]

దు, ఒక రాష్ట్రములో దివ్యాంగులకమిషనరును ఏమేమి చేయుచుండునో ఆపనుల నన్నిటిని యాతడు చేయుచున్నాడు. పరిపాలనలో అన్నికాఖిలలోను సంబంధముగల ఒక్కనితోనే శాసనసభకు పనియుండును (నవ్య) మరియు సభ్యులనుగూర్చి కూడ కష్టముకలదు. జనులలో అనేక తెగలున్నవి. వివిధమైన రాజకీయాంధోళనలలోను ఒక తెగవారికి యిష్టమేలేదు. 1921 లో వారు అసహాయవాదులనగా ఒక విధమైన దోపిడిగాండ్రని తలచిరి. (నవ్య) శాసనసభయంతయు నొక బొమ్మరిలుగా యేర్పడును. ముఖ్యమైన అభ్యంతరము అధికవిషయము. అజీరు కెప్పుడును నష్టమునందును. ఇండియాదొరతనమువారు సహాయముచేయుచున్నంతకాలమును భారతశాసనసభవారు కర్చుల విషయమును చర్చించి తీరుదురు. కూర్గుకు శాసనసభయున్నంతట దానికి శాసనసభ దబ్బు అదియిచ్చుననున్నది. అచ్చటి సభ యెట్లు పనిచేయుచున్నదో మనకు తెలియదు. అజీరుకు తగిన డబ్బున్నప్పుడు దీనిని సంయుక్త రాష్ట్రములలో చేర్చుకూడదాయన విషయమును తిరిగి విచారించవచ్చును. ప్రధానకమిషనరును సలహా సంఘమొక్కటి యున్నట్లయిన యీ ప్రశ్నపరిష్కారమగును. ఈనూచన నెందుకు అంగీకరింపకూడదో నాకు తెలియటలేదని ఆవిషయమై ఆవునర్దు కమిటీవారు విచారించి ప్రోసీజేసినందుకు కారణములను తెలియపరచిరి.

లాల్ బహదూరు శర్మ:—తీర్మానమును అపరచిరి. తీర్మానములో సజ్జిమోతైర సరిహద్దు రాష్ట్రమును కూడ చేర్చుట సినదని సర్ ఆబ్దుల్ కాసింగారు రనిరి. (నవ్య)

మద్ది మన్

స్వల్పసంఖ్యాకులను హరలిలాస్ గారు తెలుపుచున్నారు. కాన ప్రభుత్వపు దినమున యీ రాష్ట్రమును ప్రతిపాదించనిచ్చిరినని సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాండరు మద్దిమనుగారు చెప్పిరి. ఆటలైన నా కేలకో అనకాకమియరాదని పట్టెలుగా రనిరి.

హోంమెంబరు:—మీరు అధికసంఖ్యాకులతో చెంది యున్నారు. ఇకముందు మీరును స్వల్పసంఖ్యాకులను చెంది యున్నయెడల మీయెటలను సానుభూతిని చూపెదను. నవ్య.

అజీరు మొగలుల కాలమునుండియు యింపీయలు ప్రభుత్వమునకు లంక నేయబడినది. 1818 లో బ్రిటిషువారి క్రిందికివచ్చి యుండినను ఆదేశానములో నున్నది.

పట్టెలు-ఎంతకాల ముట్టుండెదరు. మద్దిమన్-మాయిచ్చువచ్చినంత కాలము. నవ్య. మీకను కొన్నదానికంటె ఎక్కువ కాలమే తిరిగినవ్య.

మరియు హోంమెంబర్లు చెప్పెను. అజీరుకు అనాది నుండియు వచ్చుచున్న స్థితికి చునములేదని చెప్పటకు చెప్పిరి. నవ్య. జనసంఖ్య విషయము ముఖ్యమైనది గాకపోయినను కానికిగూడ మేరగలదు. అజీరు మార్వారా జనసంఖ్య రీలకులుమాత్రమే. అంతకంటె ముఖ్యమైన విషయము దానికి కాబడిలేదు. దానికి సంస్కరణలభ్యమును కలిగించుటకే సంయుక్త రాష్ట్రప్రభుత్వమువారు దానిని తీసికొనవలసినదని యిండియా దొరతనమువారు చెప్పియున్నారు. ఆయనను కానివలన లాభములేకపోవుటచే సంయుక్త రాష్ట్రములవారెట్లు చేయలేదు. కూర్గుకుసభ యున్నదనగా దానికి తగిన డబ్బుకలదు. మరియు తక్కిన పరిస్థితులును అనుకూలముగా నున్నవి.

సర్ వుమోత్తమదాసు

హరలిలాసుగారి తీర్మానమునంటిది యిదివర కెన్నడును నచ్చియుండలేదనియు, ఆ రాష్ట్రము సభివృద్ధిపరచుట కంగీకరించుటలో దొరతనమువారు గర్వపడవలెననియు పేరుచెప్పిరి. నవ్య. పూర్తికి గ్రాంటుచేయుటలో సభవారి కెట్టిచిక్కున కనబడుటలేదనిరి. ఈమాదిరిగాగాని మరియొకమాదిరిగాగాని తీర్మానమునకు దొరతనమువారు రంగీకరింతురని యాశించిరి.

రామచంద్రరావుగారు

అంతచిన్న రాష్ట్రమునకు శాసనసభ మేమిటని అడ్డుపెట్టుచు రామచంద్రరావుగారిట్లనిరి. కూర్గుకుసభయుండుటయే అశ్చర్యముగానున్నది. ఆయనకు ప్రభుత్వమువారివిషయమును తిరిగిచారించుటమంచిది. సంయుక్త రాష్ట్రములు దీనిని తీసికొనకుండుటకు అధికాభ్యంతరమే యైనయెడల యీవిషయమున ఆ ప్రభుత్వమువారికి కేంద్రప్రభుత్వమువారు సాయముచేయవచ్చును. ఇందుమూలమున సంస్కరణలభ్యము అజీరుకుగూడ కలంగవచ్చును. డాక్టరుగూగుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

సజ్జిమోతైర రాష్ట్రమునుగూడ చేర్చునట్లు తీర్మానమును సవరణజేయవలెనని మోర్స్ ఆబుల్ కాసింగారు కోరిరి. అది

క్రమభిన్నముని ఉపాధ్యక్షుడనెను. హరలిలాసుగారు జవాబు చెప్పుచు యిట్లనిరి. నష్టమును నుపటియంతలేదు. కాని ఒకసభవారు ఖర్చులను పరిశీలన జేసిననేతవ్వ పరిపాలన సరిగజరుగజాలదు. ఈశాసనసభ అజీరుమార్వారాకు శాసనములేర్పరుపలేదు సభలో ఒక్కప్రదీనిథియే యున్నాడుగాన సానికనిబంధనలును 'లా'లును భారతశాసనసభతో సంబంధములేకయే చేయబడినవి. రాజపుటానాయొక్క రాజకీయావసరములకు తగినట్లు అజీరుజేరుగా నుంచబడినది.

ముగింపు

ముగింపును సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాండరు మద్దిమనుగా టిట్లనిరి. అజీరును షేడ్యూలుజిల్లా లాపరిగణింపకూడదని శార్దాగారు చేసినవిజ్ఞప్తితీర్మాన పునరతులతో సరిపోవుటలేదు. అజీరు మార్వారాను సంయుక్త రాష్ట్రములు తీసుకొనకూడదని నిర్ధారణచేయబడిన అభ్యంతరములను వారు తెలియజేసిరి. అధికవిషయము లభివృద్ధిగాంచినయెడల యీ ప్రశ్నను తిరిగి లేవచ్చును. ఓటుకట్టెగా అనుకూలముగా 26 ను ప్రతిఘటముగా 81 ఓటునువచ్చి తీర్మానము నిరాకరింపబడెను. సభ లేవబడివరకు నిలిపివేయబడెను. (అ. పె.)

రైల్వేబోర్డువారికి భిన్నముగా ఓటు చేయుట మోతీలాలుగారు

ఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 25:—రైల్వేబోర్డువారికి పూర్తిగా భిన్నముగా ఓటుచేయవలసినదని నేడు భారతశాసనసభలో పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ప్రతిపాదించిరి. రైల్వేలు శాసనసభకు రాధ్యత నహించనంతకాలమును శాసనసభవారు స్వయంలను నిరాకరింపవలెనని వారనిరి. స్వతంత్రవత్తుమువారు తమ తీర్మానమునకు భిన్నముగా ఓటుచేయుటకు తీర్మానించినందుకు విచారమును దెలిపిరి.

ఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 25:—ప్రతిఘటనమునకు బూని స్వతంత్రవాదులు పోయినసంవత్సరము పారబాటానరించినది జిన్నా గారనిరి. ప్రజలను ప్రతిఘటనమును పూర్తిగా కొనసాగించుకొనలేకపోయిరి. పండిత మోతీలాలుగారు చెప్పిన ఘర్షణ అనుసరింపవద్దని సర్ చార్లస్ యిన్ని నుగారు విజ్ఞప్తిజేసెనుగానిరి.

భోరుగారిబిల్లు అనుకూలముగా విచారింపబడెను

జెయిలు, కాంటన్ మెంటు శాసనముల సవరణ చట్టము లామోదించబడెను కాంటన్ మెంటు గృహశాకర్యముల శాసనసవరణ చట్టము ప్రవేశపెట్టబడెను

ఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 24:—హాజీర్ అక్రలు రిటగుటికెట్టుకు డబ్బును నిర్బంధముగా కట్టునట్లు చేయునట్లు వాసిజ్యునాకాశాసనమును సవరణ జేయు భోరుగారిబిల్లును మహమ్మదీయసభ్యుల సేవలు అనుకూలముగా విచారించిరి. కూడదని సాఫీగారువాదించిరి. కాని వారిపక్షమునై రిటగురు స్వతికముగ ఓటుజేసిరి. అనుకూలముగ 7గురు మాత్రముఓటునిచ్చిరి. బిల్లును మూడవసారి ఆదువుటమరియొకసారి నిలుపబడెను. జెయిలు కాంటన్ మెంటు శాసనములను సవరణజేయుచట్టము లామోదించబడెను. కాంటన్ మెంటు గృహశాకర్యశాసనమును సవరించుచట్టము బర్లెనుగారిచే ప్రవేశపెట్టబడెను.

(అ. (పె.))

నానాజాతి సమితి

ధర్మశాస్త్ర పండితులసమావేశము

సర్ లిబుల్ రహీంగారు సభ్యులుగ వెడల నున్నారు కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 25:—నానాజాతి సమితియొక్క ధర్మశాస్త్రపండిత సమావేశమందు బాల్గానుటకు భారత దేశమందుండి బెంగాలు ప్రభుత్వముయొక్క కార్యనిర్వహణ సభ్యులగు సర్ ఆబ్దుల్ రహీంగారు జనీవానగరమునకు వెడల నున్నారని తెలియచున్నది.

(అ. (పె.))

మద్రాసు క్రికెట్ క్లబ్బు

టెన్నిసు పోటీపందెములు

నిన్నటిదినము [24 ఫిబ్రవరి] ఈ పందెములను చూచుటకు ప్రేక్షకులు అధికముగ వచ్చియుండరి. మొత్తముమీద 19 ఆటలు ఆడబడినవి. సింగిల్సునందు నూతనముగ ప్రఖ్యాతి గాంచుచున్న హచ్చిన్సుగారిని మార్కండేయులు అతిసులభముగ నోడింపగలిగిరి. మార్కండేయులు కాంతముగ వాడుచు ప్లేసింగునందు అత్యధికముగ నైపుణ్యమును ప్రకటించిరి. ఇందు సెట్టులలోనే వీరు విజయముగాంచుట ప్రశంసనీయును. రామస్వామిగారు వెంకట రామను ఓడించిరి. గాని వెంకట రామమగారు ధైర్యోత్సాహములతో గొప్ప నైపుణ్యమును ప్రకటించుచు ఆడిరి. వారి సర్వీసును ప్రత్యేకముగ ప్రశంసించ వలసియున్నది. కడకు రామస్వామి ఇందు సెట్టులలో వెంకట రామను ఓడించెను.

డబుల్సునందు హచ్చిన్సు టర్నిన్సుగార్లు అతిసులభముగ సింగారవేలు సార్వభౌమరావు గార్లను ఓడించిరి. సింగిరావులు అతనితోడి ఆట కాదు ఆట యం దెట్టి ఉత్సాహము చూపలేదు. రామస్వామి అతని సోదరుడు వెంకట రామాంజులు సులభముగ వార్డుగోపంధులుగార్లను ఓడించిరి. స్త్రీలులో మోచర్లకన్య తన సహజనైపుణ్యమును ప్రకటించుచు కర్కషాప్రతిభను నిరూపించెను. ఈవిధమున స్త్రీలు విజయములు ప్రకటించబడినవి.

పురుషులు సింగిల్సు

సి. రామస్వామి వెంకటరామను ఓడించిరి

6-4; 6-4.

సి. మార్కండేయులు హచ్చిన్సును ఓడించిరి.

6-2; 6-3.

వెంకటేశ్వరమూర్తి ఆస్తును ఓడించిరి.

6-3; 6-0.

పర్మిన్సు బాలకృష్ణను ఓడించెను.

6-8; 8-6; 6-1.

స్త్రీలు సింగిల్సు

మోచర్లకన్య కర్కషాప్రతిభను ఓడించెను.

4-8; 6-8; 6-4.

గుడ్డెండ్రుపతి శేషకన్యను ఓడించిరి.

6-2; 8-6; 6-2.

పురుషులు డబుల్సు

గెలిచినవారు ఓడినవారు
హచ్చిన్సు పర్మిన్సు } సార్వభౌమరావు సింగారవేలు
6-4; 6-8

రామస్వామి వెంకటరామాంజులు } గాంపర్ణి వార్డు
6-8; 6-1.

మిక్సెడు డబుల్సు

గ్రాంటుపతి మార్కండేయులు } మోచర్లకన్య
8-8; 6-1; 6-3.

ఎల్విసుపతి నైగులుకోన్సు } కోలంపతి వెంకటరామాంజులు
1-6; 7-5; 6-2.

ఆడవలసియున్న ఆటలు

సింగిల్సు

సింగిల్సునందు ఈక్రింది ఆటలు ఇంకను ఆడవలసియున్నవి. పర్మిన్సు సార్వభౌమరావుతో ఆడవలెను. వీరిరువురిలో జయమొందినవారు రామరావు గారితో ఆడెదరు. ఇది యొక సెమిఫైనలు. వెంకటేశ్వరమూర్తి గారు మార్కండేయులతో ఆడెదరు. వీరిలో జయమొందినవారు రామస్వామితో ఆడెదరు. ఇది మరొక సెమిఫైనలు. సెమిఫైనలులయందు గెలుపొందినవారు ఫైనల్సు ఆడెదరు.

డబుల్సు

డబుల్సునందు సెమిఫైనల్సు మాత్రమే నిలచియున్నది. కాప్టెనుగారు, అట్టిగార్లు హచ్చిన్సు పర్మిన్సుగార్లతో ఆడవలెను. వెంకట రామాంజులు రామస్వామిగార్లు ప్రేమెను

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటు సమావేశము

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు సెనేటునకు మార్చి నెల 18 వ తేదీ సోమవారం మధ్యాహ్నం 2-30 గంటలకు సెనేటు భవనమున సమావేశమగును అందు చర్చకువచ్చు ముఖ్యవిషయములు ఈవిధమున ప్రకటించబడినవి.

సాంవత్సరిక నివేదికము

1924 సంవత్సరపు విశ్వవిద్యాలయపు సాంవత్సరికపు నివేదికమును ఆమోదించవలెనని కే. రామని మినహాగా రుపపాదించెదరు.

వివిధ విశ్వవిద్యాలయ మహాసభయందు చేస్తున్న విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రాతినిధ్య ముండవలయునా అను విషయమై కడచిన సభయందు కొంతచర్చ జరిగెను. మరల అనివయమై ఈసభయందుకూడ చర్చ జరుగును.

నిర్బంధ సైనికశిక్ష

పట్టపు పరీక్షలకు అభ్యర్థులుగనుండు విద్యార్థులందరు ఇండియన్ టెరీటోరియల్ ఫోర్సునందు శిక్ష పొందినవారగు నుండవలయుననియు (వైద్యులచే పరీక్షింపబడి పొందినవారి విషయమై ఈవిధి అనువర్తించదు) ఇట్లు సర్టిఫికేటు పొందినవారు పరీక్షలయందు పాలుగొనవలెననియు, సత్యమూర్తి గారు రుపపాదించిన తీర్మానముపై కడచిన సమావేశమునందు కొంతచర్చ జరిగెను. చర్చముగియులేదు. మరల ఈసమావేశమునందు ఈవిషయము చర్చకు లేవదు.

ఉత్సవసమయములందు పట్టభద్రులు ఇతరులు ధరింపవలసిన ఉడుపులకు సంబంధించిన నిబంధనలయందు కొంతమార్పు చేయవలయునని సెనేటువారు అభిప్రాయము తెలిపిరి. దేశీయ వస్త్రములనుకూడ ధరించుటకు అవకాశము గలుగజేయుటయే ఇందలి ఉద్దేశము. సిండికేటువారి విషయమై ఆలోచించి పట్టు ఉడుపులు అని నిబంధనలోయున్న మాటలకు బదులుగా “పట్టు ఉడుపులు లేక ఇతర ఉడుపులు” అనుమాటలనుచుటకు అంగీకరించిరి. ఈమార్పువిషయమై ఈసభయందుచర్చజరుగును.

తీర్మానము

విశ్వవిద్యాలయపు ఆర్థిక పరిస్థితులు
విశ్వవిద్యాలయపు ఆర్థికస్థితి విషయమై పరిశీలించుటకు 12 మంది సభ్యులతో ఒక విచారణసంఘమును నియమింపవలయునని వారు తత్కాలమే విచారణకు గడంగవలయుననియు డాక్టరు బానుమర్లుగా రుపపాదించెదరు.

ఎ. మాధవయ్యగారి క్రిందితీర్మానముల నుపపాదించెదరు:—

తమిళ నిఘంటు

1. 1926 సంవత్సరము ఆఖరులోగ తమిళ నిఘంటువు పనిపూర్తియగునట్లు సిండికేటువారు తగు యోర్నాలులు చేయవలెను.

బోర్డుసభ్యులు

2. దేశభావలకు సంబంధించిన బోర్డుసభ్యులను నియమించునపుడు ఒక్కొక్కబోర్డునందు మూడింట రెండువంతుల మంది ఆదేశభావను రెండవసభ్యుగ కృతార్థులైన పట్టభద్రులుగ నుండవలెను.

పకనీయ గ్రంథములు

3. పకనీయ గ్రంథములను నియమించునపుడు భారత దేశపు కంపెనీలచే ప్రకటించబడు గ్రంథములకు ప్రాముఖ్య

విలువగార్లతో ఆడవలెను. ఈరెండు ఆటలలో విజయము గాంచినవారు ఫైనల్సు ఆడెదరు.

మిక్సెడు డబుల్సు

మిక్సెడు డబుల్సునందుకూడ సెమిఫైనలు ఆటలు నిలచియున్నవి. ఎస్ మోబర్లీ హచ్చిన్సుగార్లు ఎల్విసుపతి నైగులు కోన్సుగార్లతో ఆడెదరు. గ్రాంటుపతి మార్కండేయులు గార్లు గోంభర్డు జనలితామస్వామిగార్లతో ఆడెదరు. ఈ ఆటలయందు విజయము గాంచినవారు ఫైనల్సు ఆడెదరు.

స్త్రీలు సింగిల్సు

స్త్రీలసింగిల్సునందు ఫైనల్సు మాత్రము నిలచియున్నది. మోబర్లీ కన్య గుడ్డెండ్రుపతితో ఆడెదరు. ఈనెల 28 వ తేదీతో ఈపోటీ పందెములు అంత మొందును.

మియ్యవలయును. దేశభావలకును పకనీయ గ్రంథములను నియమించునపుడు సెనేటువారి అనుమతిలేక భారతీయులు కాక ఇతరజాతుల కంపెనీలచే ప్రకటించబడిన గ్రంథములకు పకనీయ గ్రంథములుగ నిర్ణయింపకూడదు

బ్రహ్మచర్యము

4. బి. ఏ. పరీక్షలకు అభ్యర్థులుగ వచ్చువారందరు దరఖాస్తు పంపు లేదీకి తమకు వివాహముకాలేదని ప్రకటించుపత్రము నోకదానిని పంపవలెనని సెనేటువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈతీర్మానము ఆమోదించబడుటకు పూర్వము వివాహమైనవారిట్లు చేయవలెననియు, వివాహమైనవారు వివాహముకాలేదని తప్పుచెప్పినవారు డిక్షారు చేయవలెననియు.

జిల్లాయందలి కళాశాలలో విద్యార్థుల సైనికదళములను సెలవిట్టుటపై సిండికేటువారు ప్రయత్నింపవలయునని సి. జె. వార్మెగా రుపపాదించెదరు.

పుస్తకప్రకటన

కె. యెస్. వెంకటరమణిగారి క్రిందితీర్మానముల నుపపాదించెదరు:—

1. ఇంటర్మీడియేటు బి. ఏ. పరీక్షలకు పకనీయ గ్రంథముల నిర్ణయించునపుడు భారతదేశ విషయములకు సంబంధించిన పుస్తకములకు ప్రాముఖ్య మియ్యవలయును.

2. గ్రంథములను ప్రకటించి బాసమును వ్యాపింపజేయుట ఒక కర్తవ్యముగ భావించి విశ్వవిద్యాలయమువారి పనికై పూనుకొనవలెను.

3. విశ్వవిద్యాలయమునకు కావలసిన కాగితములు ఇతర ప్రాతపరికరములకు టెండరులను పుచ్చుకొనవలెను.

4. విశ్వవిద్యాలయమునకు ఒక ముద్రాక్షరశాల యుండుట లాభకరము. కావున సిండికేటువారి విషయమై తగు ఏర్పాటులు చేయవలయునని సెనేటువారు కోరుచున్నారు.

ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షయందు కృతార్థులైనవారు లాకాలేజియందు చేరవచ్చును

5. బి. యల్. డిగ్రీపరీక్షకుచదువువారు కనీసము ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షయందైనను దానికి సమానముగ పరీక్షయందైనను కృతార్థులై యుండవలయునని నిబంధనలను మార్చవలయునని సెనేటువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

6. 10 లక్షల వ్యయముతో లైబ్రరీభవనము నిర్మించుట ఇటుకలకు నున్నమునకు సొమ్ము దండుగ పెట్టుటయని సెనేటువారి అభిప్రాయము గనుక మూడులక్షల రూప్యములతో భవననిర్మాణమును గావించవలయును.

ఉచితముగ పట్టభద్రులను రిజిస్టరుచేయుట

7. పట్టభద్రులను రిజిస్టరుచేయుటకు ఎట్టి చార్జి పుచ్చుకొనకూడదు. తదనుగుణ్యముగ నిబంధనలను మార్చవలెను.

భోష్టు తిరుగుబాటు

ఇద్దరు మంగోలు నాయకులు కుటుంబములతో సహితముగ పలాయనము లగుట

ఫిషావరు, ఫిబ్రవరి 24:—భోష్టు తిరుగుబాటు సందర్భమున పదిదినముల క్రితము ఆపహసనము మంగోలులపై వాడివుదలి కఠినముగ శిక్షించెను. ప్రముఖులైన యిద్దరు మంగోలు నాయకులు కుటుంబములతో సహితముగ బ్రిటిషు సరిహద్దుదాటి పారిపారి. [ఆ. (3)]

కాకినాడ తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

ఆంధ్రదేశములోని స్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘము కాంగ్రెసుసంఘములు వశపరుచుకొని కాంగ్రెసు నిర్మాతార్యక్రమము అనగా ఖద్దరు ఉత్పత్తి, వ్యాపకము, జాతీయవిద్య, అస్పృశ్యతానివారణ, నానాసంఘముల ఐక్యత్యము మున్నగు పనులను మిగిలిన ప్రజాక్షేమకరములగు ఆరోగ్యము, కోడ్లు మొదలగు పనులతోబాటు సెలక్షర్యవలయునని ఆంధ్రకాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు తీర్మానించియున్నారు.

కాకినాడ తాలూకాబోర్డు సభ్యుల దరఖాస్తులు మార్చి నెల మొదటివారములో చేయవలసియున్నది. కనుక కాంగ్రెసు పక్షమున అభ్యర్థులుగా నిలువదలచినవారు తమ దరఖాస్తులను కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమున మార్చి 1 వ తేదిలోపున చేయవలెను. కాంగ్రెసు నిబంధనలకు సభ్యులు లోబడియుండి సంఘముయొక్క తీర్మానములకు బద్ధులై యుండవలెను. అభ్యర్థులుగా నిలువదలచినవారు తమ దరఖాస్తులు 1 వ మార్చిలోపున పంపవలెను.

బులును సాంబమూర్తి

ప్రసిద్ధులు, కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము

దక్షిణాఫ్రికాయందు భారతీయులు

వర్ణవిభేదములు : కొత్తపిల్లు

సి. యఫ్. ఆండ్రూసుగారి ప్రకటన

(ఫ్రీప్రెస్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రతినిధి సి. యఫ్. ఆండ్రూసుగారిని సందర్శించి ఈ క్రిందివిషయములను గురించి ప్రశ్నించిరి.)

ప్రశ్న:—దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులకు ప్రత్యక్ష ప్రతినిధులు పల్లపు ప్రదేశములందు భారతీయులకు ఉపయోగకరముగ, స్థలములను నిర్ణయించుటకై ఒక భారతీయాధికారి కన్యాకు పంపబడునని రాజప్రతినిధిగారు చెప్పిరి. దక్షిణాఫ్రికా పార్లమెంటులో ఇటీవలనే వర్ణవిభేదముల విషయమై మరయొక కొత్తపిల్లు ప్రవేశపెట్టబడినదా. ఈవిషయములపై మీ అభిప్రాయమేమి?

జవాబు:—భారతీయులకు ఉపయోగకరములగు స్థలములను నిర్ణయించుటకై ఒక ఉన్నతాధికారిని దక్షిణాఫ్రికాకు పంపుటకు ప్రభుత్వమువారు ఉద్దేశించుచున్నారు. సీతభూములందు భారతీయుల కెక్కివాక్కా ఇన్వెంటరీని ఇది పరిహారముగ నుండునని కలహములు ఉభయవారు తలచుచున్నారు.

భారత దేశపు మాక్కులు

ప్ర:—ఈపద్ధతిని మీ రెందల కాజేసిండుచున్నారు?

జ:—భారతీయులు ఉచితముగ భూముల వివరణయు వని ఎన్నడు కొరలేదు. కావున సీతభూములందు భారతీయుల కెక్కి ప్రవేశములేకుండ జేసిండుటకు ఇవన్నియు పరిహారములు కాజాలవు. తెల్లవారికి వలెనే భారతీయులకు కూడ కన్యాయందు భూములనుకొనుటకును అమ్మనంపుల్లాధికారము లుండవలయునని భారతీయులు కోరుచున్నారు. అంతేకాని ఆఫ్రికనులను దోచి ఉచితముగ భూముల నివ్వమని భారతీయులు కోరుటలేదు. ఇతరుల కున్న హక్కులు తమకుకూడ నుండవలయునని మాత్రము కోరుచున్నారు.

భూములను ఉచితముగ ఏల ఇవ్వగూడదు

ప్ర:—ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్లేయులకు భారతీయులకు ఉచితముగ భూముల నివ్వరాదని మీ రెందుకు ఆజేసిండుచున్నారు?

జ:—నేను ఈపద్ధతిని ఎల్లప్పుడు ఆజేసిండునను ఏల యనిన కన్యాలో వ్యవసాయమును ఉపయోగకరముగు భూమి స్వల్పముగ మాత్రమే యున్నది.

ఈభూమిని ఆఫ్రికావాస్తవ్యులకే ప్రత్యేకించుట ధర్మము. సీతములందు 12 వేల చదరపుమైళ్ల భూమిని ఆంగ్లేయుల కిచ్చుటచే ఆఫ్రికనులకు ఇప్పుడే అధికము ఇచ్చింది కలిగింది. అనేకమంది భూములు లేనివారై తెల్లవారిని పోయిరి వచ్చినది. తెల్లవారు సంతోషించుచున్నారు. ఏలయిన ఆఫ్రికావాస్తవ్యులకు స్వంతముగ భూమి యుండగూడదనియు, వారే వ్యవసాయము చేసికొనక తెల్లవారికింద కూలికి పనిచేయు ముండవలయునని తెల్లవారి ఆశయమై యున్నది. పల్లభూముల యందు కొంతభాగమును భారతదేశపు ప్రభుత్వమువారికిచ్చి బడిత ఆఫ్రికావాస్తవ్యులకు మిగులగల భూమి అతిస్వల్పముగ నుండును. కన్యాలో వ్యవసాయమునకు పనికివచ్చు భూమి విస్తీర్ణము స్వల్పము. వృద్ధియునుటకుకూడ అవకాశములేదు. ఇట్లు చేయుటలని స్వంతిభూముల నుండుకొని సుఖముగ నున్న ఆఫ్రికావాస్తవ్యులను కూలివారినిగ చేయుట యగును. ఇంతే కాక పల్లభూము లందుండుటకు భారతీయులు అంగీకరించిన భారతీయులకు ప్రత్యేకింపబడునను తెల్లవారిపట్టుదల ఫలించినట్లును, భారతీయులు తమ జాతిని చూపినదనియు తెల్లవారితో సమానముగ నుండి మీల లేదనియు అంగీకరించినట్లును.

ఈవిధానము ననలంబించుట ఆఫ్రికాదేశ వాస్తవ్యుల పట్ల ద్రోహము సలుపుటయగును. మరయు తెల్లవారు భారతీయులపట్ల ఆలోపించు దోషములను అంగీకరించినట్లుగును.

భారతదేశమునకు అనాథులను కాపాడుట పరమ

ధర్మము

ఇంతకాక మరియొక హక్కునుగ కారణమున్నది. ఆఫ్రికాదేశవాస్తవ్యుల హక్కులను రక్షించు విషయమున భారతదేశము ఉత్సాహముతోడను, ధర్మపూర్వకముగా, సత్ఫల విశ్వాసముతోడను పనిచేయుట ధర్మము. విదేశీయుల పరిపాలనను వల భారతదేశము నిరోధింపబడినది. కావున ఇతరుల హక్కుల

ను నిరోధించుట భారతదేశమున కంతమాత్రము ధర్మముకాదు. నిరోధింపబడుచున్న జాతుల మిత్రులగునగు సంతకములగు భారతదేశము ప్రాచ్య ప్రపంచమునందున్న ఇతరదేశముల భారతదేశము ప్రతినిధిత్వములకు పాత్రమును. అట్లుకాక రాష్ట్రాభివృద్ధికోరుచు పాశ్చాత్యవిధానమును పేరాశకు భారతదేశములో బడిన విపరీత ఫలితములు చేయదు. పాపము శమించు గాక ఇట్లెన్నటికి భారతదేశము ప్రపంచమున నమ్ముచున్నాను.

ప్ర:—వైరొబిలో అట్లులు వాహదుగారి అధ్యక్షతను జరిగిన తూర్పు ఆఫ్రికా కాంగ్రెసు సమావేశమున ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు ఈవాదమునకు ధంగము కలుగ జేయునా?

జ:—అట్లులు వాహదుగారి రిపోర్ట్ నాకు తెలియదు. ఆ కాంగ్రెసు ప్రాతినిధ్యము విషయమై నాకు సందేహములన్నది. అన్నిపక్షముల ప్రాతినిధ్యముతో కూడిన సమావేశమరి యొకటి త్వలో జరిగగలదని తెలియచున్నది.

ప్ర:—దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులకు రాజప్రతినిధి ఇచ్చిన ప్రత్యక్షము విషయమై మీ అభిప్రాయమేమి?

జ: జనరలు స్టెల్ట్యుగారు గాంధీ హక్కులను, సామ్రాజ్యపద్ధతికి ప్రత్యక్ష ప్రతినిధి భాగములను రాజప్రతినిధిగారు ఉపహరించిరి. ఈభాగములు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారివనైనను ఎంతమాత్రము సరియైనది కాదని నిరూపించుచున్నది. రాజప్రతినిధిగారి ప్రత్యక్షమునందు జెనరలు స్టెల్ట్యుగారి వాక్యముల నుపహరింపబడి యుండుటచేత ఒక గొప్పలాభము ఏర్పడినది. ఈవిషయమై భారతదేశమునందలి ఆంగ్లేయులు, సంస్థానాధీశులు, ప్రజాభిప్రాయమును బలపరచుచున్న విషయము ప్రపంచమునకు తెలియుటచే, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి ప్రపరమనందలి అధర్మము అందగకు వ్యక్తముకాగలదు. ఇందుకొంత లాభమున్నది ఏమన ప్రపంచాభిప్రాయమును దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు తిరస్కరింప సాహసించెను. కీ|| శే|| గోఖలేగారు 1918 సంవత్సరమున ఈసత్వమును గ్రహించిరోగ పీడితులై యున్నప్పుడు, సాత్వికనిరోధము విషయమై ఆంగ్లేయులపక్షాభిప్రాయముపొందునట్లు ప్రయత్నించవలయునని నన్ను కోరుచు, కలకత్తాకు నన్నురంపిరి. వారిమాటలు ఎంత సమయమున్నదితో నిండియుండెనే నేనిప్పుడు సంపూర్ణముగ గ్రహించుచున్నాను. ప్రపంచాభిప్రాయము భారతదేశమునకు అనుకూలముగను దక్షిణాఫ్రికాకు విముఖముగను ఏర్పడినపుడే భారతీయులు విజయము గాంచగలిగిరి. ఇట్లుండుట మనదేశపు మేమనము ప్రపంచాభిప్రాయముపై ఆధారపడియుండుట గొప్ప కరము కాదనమాట నిజమే. భారతదేశము స్వక్రితైకాధార పడి ఎట్టి పనికేయజాలకున్నది.

కాని మనము స్వరాజ్యముపొందిన పౌరులు మారగలవు. అంతవరకు దక్షిణాఫ్రికాయందు మనసోదరల విషయమై ఏమిపని చేయకుండుట గొప్ప తప్పును. ఇంతకాలము మనతోడి భారతీయులను మనకేంద్రుల దయాదాక్షిణ్యములకు పాత్రులై యుండునట్లు చేయుట అధర్మము. కావున మనము గర్వమును విడనాడుకొని ఇతరులసహాయము కోరికత్వము. ఇట్లీవారుకూడ తమ అంతరించుటలను సందర్భమున విదేశ ప్రభుత్వముల సహాయము కోరియుండిరి. స్వయంకృషిపైను పట్టుదలతో పనిచేయుటయందును నాకు అధికమగువిశ్వాసమునుటచే ఈపద్ధతి నాకెంతమాత్రము దురుచింపదు. కాని దక్షిణాఫ్రికా లందలి మనసోదరులకు ధర్మము న్యాయము కలుగగలండుటకై అన్ని అవకాశములను ఉపయోగించుకొనుట కర్తవ్యము.

ప్ర:—దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు తమ తప్పుదారిని తెలిసికొనునట్లు స్వరాజ్యము పొందుటకు పూర్వమే భారతదేశమేమియు చేయజాలదా?

జ:—ప్రతిక్రియలు నిష్ప్రయోజనములు. అందు దక్షిణాఫ్రికాపట్ల ప్రతిక్రియలు ఎట్టి ఫలితములను కలుగ జేయవు. దక్షిణాఫ్రికావారు భారతదేశమునకు రాకూడదని తీర్మానించిన దక్షిణాఫ్రికావా రెంతమాత్రము లక్ష్యముచేయరు. భారతదేశమునకు పంపబడునట్లు అతిస్వల్పము. మనతీర్మానములనుబాధి వారు ఎప్పుడో నెరరు. మనమట్లుచేసిన దక్షిణాఫ్రికా వారు ప్రతిక్రియ గుండుతయను విషయముపై అధికమగు నుండునువిధించిన దక్షిణాఫ్రికావా రెందలను సోదరులకు గొప్ప సమయము కలుగును. ఏలయన దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులే వియ్యముకొనునారు. కావున ఈవిధానము భారతదేశమునకే గొప్పసమయము కలుగజేయవచ్చును. కాని దక్షిణాఫ్రికావారు తమ విధానమువల్ల అనియోధింపు చైరమునకు పాత్రులయ్యెదరని తెలిసిన కొంతలాభముండగలదు. కాని ఇట్లుప్రకటించుట

కు పూర్వము భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమునభవించు ముండవలెను చైనాదేశముకూడ స్వాతంత్ర్యమునభవించుమండవలెను. పశ్చిమ ఆసియాఖండపు హవామ్యదీయ రాజ్యములుకూడ స్వతంత్రము పొందవలెను. అప్పుడు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును అనుభవించు ఈదేశములు జపానుతో కలసి ఆఫ్రికాప్రభుత్వము వారి విధానము పట్టి తమ ఆసక్తిని ప్రకటింపవలెను. దక్షిణాఫ్రికా వారివిధానము కేలను భారతదేశమునే తేక అనియోధింపదు నంతయు బాధించుచున్నది.

ఇట్టి ప్రకటనములను గొప్పలాభము తప్పక సమకూరును. అంతవరకు నాగరిక ప్రపంచమువారి సహాయము పొందుటకై మనము అన్నివిధముల ప్రయత్నించవలెను.

వర్ణవిభేద చూపుము

ప్ర:—నూతన వర్ణవిభేదములు విషయమై మీ అభిప్రాయమేమి?

జ:—భారతీయులను ఆధోగతిపాలు జేయుటకు గా వింపబడుచున్న ప్రయత్నములలో ఇది మిగుల క్రూరమైనది. నేటాలునందు భారతీయులకు మునిసిపలు హక్కు లుండకూడదను చట్టము కన్న ఈచట్టము ఎక్కువ హానిని కలుగజేయ గలదు. విద్యావంతులగు భారతీయులను తమకన్న తక్కువతరగతివారినిగ తెల్లజాతివారు పరిగణించుచున్నారు. నీగ్రోజాతి వారకన్న విద్యావంతులగు భారతీయులు అధికమని తెల్లవారి అభిప్రాయమైయున్నది. భారతీయులకు మునిసిపలు హక్కులిచ్చిన గ్రమముగ నీగ్రోలకుకూడ ఈహక్కులను ఇవ్వవలసి వచ్చునని లక్షపర్యాయములు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు చెప్పియున్నారు. “భారతీయులకు వోటింగు అధికారమిచ్చుటకు మా ఆభ్యంతరము లేదుగాని, భారతీయులకి అధికారమిచ్చిన లక్షలకొలదియున్న ఆఫ్రికాదేశీయుల విషయమేమి అని ఆంగ్లేయులు ప్రశ్నించెను. దక్షిణాఫ్రికాలో ఈవాదము ఎన్నియోపర్యాయము లుపయోగింపబడినది. గనులకు సంబంధించిన కొత్తవర్ణవిభేదపుచట్టమునం దేమి కనుగొనుచున్నాము. ఈ చట్టమునందు భారతీయులు నీగ్రోలతో చేర్చబడియున్నారు. సంరక్షణివారు భారతీయులకన్న అధికముగ పరిగణింపబడిరి. ఇది దక్షిణాఫ్రికాయందు భారతీయుల ప్రతిష్ఠను గౌరవమును అధఃముగ అగ్గించుచున్నది. భారతీయులకు తెల్లజాతివారిలో సమానాధికారము లుండుట. అట్లుండ ఇకను భారతీయులు సంరక్షణివారికన్న అధమములుగ పరిగణింపబడెదరు. (ఫ్రీప్రెస్ ఆఫ్ ఇండియా)

చేంబర్లెన్ గారి
దగ్గు నివారిణి
దగ్గు, జలుబు, కాక వా
యపు అను బిడ్డలకు వచ్చు
రోగము, గొంతుపుండు
గొంతురాపు, రొమ్ముకడి
సేము, కుక్కదగ్గును, అన్ని
రకముల గొంతు వ్యాధులు
మొదలగునవి వటా వంచ
లై పోవును, అన్నిజాగా
లో విక్రయించ జగల
చున్నది. (83-3) 183

అయ్యర్వకాస్త్రీ, అమైవాని 1676
కందుకూరి వేంకటసుబ్బారావు యం. డి. యె. గారి

రామామృతము
ఒక కేమాత్! 1 గంట కేగుణము!!
ఈ యామృతము శుక్రధాతు బలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నొక మాత్రం దీనినిన ఎంతబలహీనమైన శుక్రమైనను వెంటనే సంసారసుఖము నీయగలదు. 5 దినములు పుచ్చుకొనిన మూత్రములోగలిసి గాని మూత్రమునకు ముందు వెనుకలగాని నిద్రలోగలిసి పోయెడి శుక్రస్వము వృథాముగా నివారణయగును. ముత్య వపుండుట, నరముల బలము తగ్గినవారు ఈ మాత్రలనే పైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి కేక్రివంతులు కాగలరు. అనేకులకు నాడి వృష్టాంతము చూచిన యామృతము, మియు కైరములు రహస్యముగా నుంపంబడును. 20 మాత్రల సీసా రు. 2-0-0
అమృతాశ్రమము, నెం. 1. ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఫిబ్రవరి 25-వ తేది బుధవారము

(1) దాదాబాయి

చిరుముతాము కా 1.1 రు 30.0.0 మొదలు 42.0.0 ముగి	
చిరుముతాము బస్తాలు మొదలు 18.0	
తెలుగు తెలుగు ,, వ 48 గలది ,, 14.0.0 14.8.0	
తెలుగు ,, దీటా ,, 15.8.0 16.0.0	
తెలుగు ,, దీటా ,, 16.4.0 16.8.0	
తెలుగు కా. 164 అస్తా 1.1 ,, 8.12.0 9.0.0	
తెలుగు ,, ,, 20.0.0 24.0.0	

(2) వస్త్రధాన్యములు

వస్త్రములు కా 1.1 రు 30.0.0 మొదలు 42.0.0 ముగి	
వస్త్రములు ,, దీటా ,, 10.8.0 12.0.0	
వస్త్రములు ,, దీటా ,, 12.8.0 13.0.0	
వస్త్రములు ,, దీటా ,, 13.0.0 15.0.0	
వస్త్రములు వ 164 ,, ,, 8.8.0 9.0.0	

(3) నూనె వస్తువులు

నూనెలు కా 1.1 రు 155.0.0 156.0.0	
నూనెలు న 1.1 ,, 14.0.0 22.0.0	
కొంబాళం నెయ్యి కా 1.1 ,, 55.0.0 60.0.0	
ఇంజనెయ్యి ,, ,, 50.0.0 58.0.0	
నెయ్యి కా 1.1 రు 120 మొదలు 122 ముగి	
నూనెలు కా 1.1 రు 187.0.0 188.0.0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చిల్లర కా 1.1 రు 145.0.0	
చిల్లర ,, ,, 100.0.0 1.5.0.0	
చిల్లర కా 1.1 రు 122.8.0 123.0.0	
చిల్లర కా 1.1 రు 50.5.0	
చిల్లర కా 1.1 రు 70, 75	
చిల్లర కా 1.1 రు 35.0.0 52.8.0	
చిల్లర కా 1.1 రు 30.0.0 45.0.0	

(5) ఇసుకలు

ఇసుక కా 1.1 రు 32.0.0 33.0.0	
ఇసుక ,, ,, 32.0.0 35.0.0	
ఇసుక ,, ,, 32.0.0 35.0.0	

(6) రోహములు

రొహ 100 రు 78.0.0 74.12.0	
రొహ 1.1 రు 22.0.0 22.8.0	
రొహ 1.1 రు 14.0.6	
రొహ కా 1.1 రు 260.0.0 275.0.0	
రొహ కా 1.1 రు 300.0.0 310.0.0	
రొహ కా 1.1 రు 34.8.0 35.4.0	

(7) రంగులు అలిజరైను

అలిజరైను 20 రు 70, 72.0.0	
అలిజరైను 1.1 రు 70, 72.0.0	
అలిజరైను 1.1 రు 70, 72.0.0	

(8) దూది

దూది కా 1.1 రు 800.0.0	
దూది ,, ,, 240.0.0	

(9) నూలు

నూలు కా 1.1 రు 8.0.0	
నూలు కా 1.1 రు 6.0.0	
నూలు కా 1.1 రు 8.8.0	
నూలు కా 1.1 రు 7.12.0	
నూలు కా 1.1 రు 10.10.0	
నూలు కా 1.1 రు 18.8.0	
నూలు కా 1.1 రు 9.12.0	
నూలు కా 1.1 రు 11.4.0	
నూలు కా 1.1 రు 8.0.0	
నూలు కా 1.1 రు 10.10.0	
నూలు కా 1.1 రు 10.14.0	
నూలు కా 1.1 రు 9.0.0	
నూలు కా 1.1 రు 9.4.0	

గ్రహణిమాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు.0-2-0

రక్తచందములు, బంగారచందములు, బంగారచందములు, అశ్విచందములు, నీలిచందములు, మొదలగునవి ఈ మాత్రలకు మూడుపూటలు నేనించిన తోడనే నిలిచిపోవును. పైటి నీలిచందము వాడవును. మొదటి గుణ మిచ్చును. అమ్మతాంబూనం డిబ్బీ, ముదరాను బొంగులు.

పేటకొన్నిలు

(నిన్నటితరువాయి)

కరండికరుగారు

“ఈశాసనము నమలులోనుంచి ప్రభుత్వమువారికి సంతకము చేసిన, న్యాయవిధమైనదని ప్రకటించినట్లు. అట్టి తీర్మానమును తనయమాయకత్వమున ఫిరకముకొనుటకును, న్యాయము సంపాదించుకొనుటకును మార్గము తెవ్వియునులేదు. ఈశాసనము 1908 వ సంవత్సరమున ప్రతిపాదించినట్లు వారిచే నామోదించబడినది. అప్పుడు మొదటి దాదాబాయి గారి శాసనముయొక్క జీవితము కొంత నిర్దిష్టకాలము జాతి యొందగూడదని చెప్పిరి. తేవ్విచేసి ఫిరకముగారు, ఫిరకమును న్యాయవిధమైనదని ప్రవచించువలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమువారి పై నేగలదని నిరూపించిరి.

1911 వ సంవత్సరమునకు పిమ్మట నీశాసన మెచ్చుటను యోచించుకొనున బెట్టుబడిలేదు. 1914 మొదలు 1919 వరకు డి. ఓ. ఆర్. ఏ. (అంగ్లదేశములో గత యుద్ధకాలమున విపయోగించిన యొక నిర్బంధ శాసనము) ఆచరణమున బెట్టుబడి నడిచి పిమ్మట సంస్కరణములు జచ్చినవి. సంస్కరణములతో కుభోదయమునకు గూడ కాంక్షించబడినది. అప్పటివరకును నిర్బంధశాసనములకు బరిక్షించిన సంఘ మి శాసనమును రద్దు చేయుటకు సలహానిచ్చెను. ప్రభుత్వమువారు మొదటిభాగమును రద్దుచేసిరి. రెండవ భాగమును రద్దుచేయలేదు. అది యొక సు శిక్షాత్మకమైయున్నది. న్యాయపరిపాలనమున కదియొక గొప్పనిధి, కరండికరుగారు యున్నది. కావున భారత శాసన సభవారి రంగీకరించినదని మనసభయందు గూడ సంగీకరించుట విధియైయున్నది. నిర్బంధశాసనములకు బరిక్షించు సంఘము వారు 1922 వ డిసెంబరు 15 నానామోదించిన శాసనమును రద్దుచేయుటకు ప్రయత్నములు సలహా పిలువదని ముచించిరి రాజకీయవారవరమునకు గలిగిన మాత్రముతో బాటు, శాసనమును గూడ రద్దుచేయలేదు. ఈశాసనముయొక్క ప్రయోగోపయోగమును ముచించునట్టి చిహ్నములన్నియు యేర్పడుచుండ చున్నవి. కాని మొత్తము మీద కేవలం కేవలం ప్రకారము గనున్నది. కావున నిట్టిశాసనము నమలులో నుంచగూడదు”

సర్ ఆలెగ్జాండరు ముద్దెమరగారు

సర్ ఆలెగ్జాండరు ముద్దెమరగారు శిర్కాసమునకు వ్యతిరేకించిరి. అప్పుడు “కరండికరుగారి తీర్మానముయొక్క చూపునకును చెల్లుచు నొక్కవిషయము తెప్పించిరి. వెనుకటి సభలో 1928 వ సంవత్సరమున జూలై నెలలో లాలోరింగరాలు ఆగ్రావారిగా రిట్టి శిర్కాసమునే యొకదాని సంగీకరించలేదని విషయము తెప్పించిరి. ప్రభుత్వమువారు మామూలు శాసనములను కాంతి సంగీకరించు నేనుజాలనపుడు, ప్రత్యేక శాసనముల నుపయోగించక దప్పదు. ఏప్రభుత్వముగారి యితరదేశీ యరాజకత్వమునైకపరిపాలనమునకుగాని లాంగనట్టిపిరికినినొందువరకుండదు. ఏశాసనమును కరండికరుగారు రద్దుచేయగోరుచున్నారో, ఆశాసనము విప్లవకరములగునట్టియు, రాజద్రోహము బుర్రులునట్టియు, సంఘములపాలనమునకు ముఠాగొందునది అదియే ప్రభాకాంతి భంగముగలగజేయునట్టివారల సలహా గలది. ఏవారు నుగాని యట్టి శాసనములకు భయం కరము ముచించరు. కొన్ని యెడల స్థానికప్రభుత్వము తప్పిన ర్వియుండవచ్చును. అది వేరేవిషయము. ప్రస్తుత భారతదేశ పరిస్థితి లట్టి శాసనములు తప్పక శిక్షాత్మకమైయుండుననిసిద్ధిగా ద్యోతకపాటుచున్నది. ఆయవరప్రాముఖ్య మివిషయమునుబట్టి గమనింపవలసి. గౌరవగారిచే ప్రతిపాదించబడి శిర్కాస ముమోదించబడినవెంటనే, నాలుగు దినములలో, బర్మాలోని బహిష్కరణోద్యమము సందర్భమున, నీశాసనము యప్పక ప్రయోగింపవలసిన పరిస్థితిలు గల్గింపబడినవి.

ఇదిగాక నిర్బంధశాసనములకు బరిక్షించిన సంఘమే కొన్ని చోట్లులందు విప్లవసంఘములున్నట్లు యొప్పుకొనిరి. 1922 వ సంవత్సరమున, డిసెంబరులో కొన్ని యెచ్చిన సంగతులు విప్లవకరములగు కార్యములుచేయుటచేత శిశానాక పౌరుని తేవమున పీడించబడినవలయున సభ్యులరచిరి. యశాంతిగలుగజేసినందులకు, న్యాయవిధమున ప్రభుత్వంపలసించెను. సంఘమువారి ప్రస్తుతమునకును రెండవభాగము రద్దుచేయుట కొప్పుకొనినందుల కెంతయు విచారించిరి. కాని కొందలు,

నాటికంటె నేడు వ్యవహారము లభివృద్ధికి వచ్చినవని యు, నెక్కడు శాంతము నెలకొనవలసినదనియు వాదించెను. కాని యెంతగానూలేని వ్యవహారములెట్టి కఠినరూపమున దాల్చినవో యది లోకవిదితమే. వంగదేశమునకు గొప్పవిప్లవకరమగు సంఘమున్నది. అదిగాక విప్లవసంఘమే బోల్షివిష్కలంత్రములనలని యపాముగూడ మిక్కిలుముగానున్నది. అయ్యది శాంతిలగు, రాజభక్తి యుతులగు భారతీయుల మనంబులం బాడుతేయును. బర్మా, పాంచాలరాష్ట్రములందు, ప్రస్తుతమున సంవత్సరములబట్టి, ఈశాసనమును రద్దుచేయుట కెంత మాత్రమొప్పునదగదు. ఈశాసనమును రద్దుచేసినచో, యరాజక సంఘములు ప్రభుత్వమునుభగ్నులుజేసి, ప్రభాకాంతి భంగము గలిగించి, వారిపనుల కపారనష్టముగలుగజేయును. కఠినపరిస్థితులను ప్రభుత్వముగా నెక్కువగానున్నందున, సభవారి సంపూర్ణ సహాయము గావలెను. కాని యీశిర్కాసమునాగూడ విప్లవముగనున్నది. కాన పేటకొన్నిలు శిర్కాసము నామోదించక ద్రోసివేయవలెను అని చెప్పిరి.

క ప ర్ డి గారు

కపర్డిగారు మాట్లాడుచు “ఈశిర్కాసము నొకయువ సంఘమువారిలోనియెటకు బంపవలయును. ప్రస్తుతమున్న సామాన్యశాసనములతో సంఘటికవరము జేసిమాచి యిప్పుడే తీర్మానమున వసవరమా కాదాయను విషయము చెల్లు. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారి శాసనము నవిసరసములులం దుపయోగించుట ననువలయుగాక ప్రజలుగూడ న్యాయముగనే యుపయోగింపబడుచున్నదని యూహించుట” అని చెప్పిరి.

సర్ మెనక్జీ దాదాభాయిగారు

పిమ్మట దాదాభాయిగారు మాట్లాడిరి. శిర్కాసమునకు వ్యతిరేకాభిప్రాయము జూపిరి. ప్రస్తుతపరిస్థితిలు శిక్షాత్మకమై యిరి. రెండవభాగమునుగూడ రద్దుచేయవలసినంత యాలోచింపదాయకముగలేదు. కరండికరుగారు ముచించినట్లు దేశము కాంతి గలుగుచున్నదని నే సంగీకరింపను. గతించిన పడునెమిడి మామములందును జరిగిన విప్లవకరములగు కృత్యములకు బరిక్షించుచు. కావున శాసనమును రద్దుచేయుట సభవారి బుద్ధిని కేవలము ద్యోతకపాటుచునది యూహించుట. ఈశాసననిర్మాణము ప్రభుత్వమునందాని, ఈసభలందుగాని లేదు. ఎవరు విప్లవసంఘములందు బాల్గొనుచో, ఎవరు ప్రత్యక్షముగగాని, అప్రత్యక్షముగగాని రాజకీయసంఘములకు నెవరైన, విప్లవోద్యమములకు లలముగూర్చుచున్నారో వారియందున్నది. పారిశ్రామికము లభివృద్ధికి, విమోచనము మొదలగు న్యాయబద్ధుల శాసన మత్యవసరము. వారిశిర్కాసమునకులను నీది ముఖ్యవసరము. 1908 వ సంవత్సరమున శాసన ముమోదించబడినప్పటిను, దీని ప్రయోగమును నిర్ణయించుట రాజప్రతినిధిగారి హక్కులందుండెడిది. నేడు, సంస్కరణముల ననుసరించి యాంతికారము రాష్ట్రీయప్రభుత్వములందుండెను. అన్యాయముగ నీశాసనము ప్రయోగింపబడునట్లుల మాత్రము సూత్రములను నిర్ణయింపవలయును.”

కపర్డిగారిసవరణ యుమోదమునకుంచుడెను. పిగి పోయెను. సభ భోజనసమయమున శాస్త్రజేయబడినది. భోజనానంతరము, అధికారసభ్యుల సంఖ్య తక్కువగా నుండెను.

సర్ దేవప్రసాదు సర్వాధికారిగారు

సర్వాధికారిగారు బహుత్తరమును నుపన్యాసమున బలపఱచిరి. “భారత శాసనసభలో ప్రభావితమొందినట్టి రంగాచారి, శివప్రసాదుగారు, జిమ్మగార్లు మొదలగు యధిక సంఖ్యాకులుచే నామోదించబడి, ఈసభయందు జరచువచ్చిన యిట్టి యనధికారసభ్యునిచే ప్రతిపాదించబడిన శిర్కాసము నందు ప్రతినిధు లెక్కుడు యుత్సాహము జూపవలయును. వంగదేశముయొక్క సందర్భము లాతురంత గల్గించుచున్నమాట సత్యమే. కాని యేమాత్రము ప్రపంచకల్పాన మున్నన, యీశాసన నిర్మాణమున కంగీకరింపకపోయి.”

సర్ మెనక్జీ దాదాభాయిగారు:— భారత శాసనసభలోనిని నిర్బంధశాసనములను రద్దుచేయుట కొకశిర్కాసమున్నదని జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు.

సర్వాధికారిగారు:— “అదియెల్ల ను, ఏయేశాసనములు రద్దుచేయబడునో వానినిబట్టి యుండును.”

మలల మాట్లాడుచు శ్రీ శిర్కాసములందు, వంగదేశమునందుగల పరిస్థితులవంటి వాని నలుచగల శాసనములన్నప్పుడు వంగదేశముగూడ నాశాసన మనవసరము. ఈశాసనము, ప్రభావ న్యాయములములకే యాశీర్వాదముగనున్నది. ఏలన నీ శాసనముక్రింద బంధించబడిన వారికి తమ విషయము పునర్

న్యాయవిమర్శనమునకు చెప్పుటకు వీలులేదు. ఈశాసనమును దుష్ప్రయోగముచేయుటకు గావలసినంత వీలున్నది. పూనా సమర్థవిచారణముపై 1910 లో నిట్లు లన్యాయముగనే ప్రయోగింపబడినది. ఇట్టిశాసనమున ప్రభుత్వమువారు స్వీకరించుచు, విశేషముగ యువనరము గలిగినవృద్ధులకు, యువనరమునకును.

క్రైరాగురారు

క్రైరాగురారు వ్యతిరేకించరు. మాట్లాడుచు "రెండవ సభవారంగీకరించిన యాతిర్యానముయొక్క ప్రాముఖ్యతను గమనింపబడు సర్వాధికారిగారు కోరిరి. ఈ సభవారు రెండవసభవారామోదించిన తీర్మానములయొక్క మంచిచెడ్డలు గమనించి నిశ్చయింపవలసిన భారముగలదు. కావున మాత్రముగ విచారింపవలయును. చారిత్రాగ, డి.వి. మొలగానులలో వైస్సీ క నేపకులు గావించినట్టి న్యాయవిమర్శనకు యత్యాచారముల వలన గలిగిన యుపద్రవముల గ్రహింపుము. అట్టిపందర్శనకు వంగ పాంచాల రాష్ట్రములందుగూడ నీశాసన ప్రయోగమున కవకాశమిచ్చినది. పంజాబులో ప్రబంధక సంఘములు, కుటుంబాల ద్వారా నీ ప్రచారము గావించుచున్నారు. వాటిపై నీశాసనముల ప్రయోగించుటకుముందు రాష్ట్రీయప్రభుత్వ మెంతయో శాలూగి, పరిశీలించి తేయవలసినవైయు. ఎంతకాల మిట్టిశాసనముల యవసర ముండునో యంతకాల మిశాసనము లుండితీలవలయును.

జి. ఏ. నలేశంగారు

నలేశంగారు బలపఱచిరి. "వంగదేశముందు విప్లవోద్యమము ప్రబలియున్నమాట సత్యమే. కాని, పునర్విచారణకై నవకాశ మిచ్చుని యిట్టిశాసనముగూడ యవసరమే. ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధవిధాన మవలంబించిరి. 1818 రెగ్యులేషను III అమలులోనికి తెచ్చిరి. మఱు నీరాజద్రోహులను, శత్రువులను కేర్రదిన కాసన మెందులకో? అన్యాయముగ బంధింపబడినవారు తమ యమాత్యత్వమును స్థిరపఱచుకొనుట కేవల మార్గములు కొన్ని కల్పింపబడవలయును. ఒకవిప్లవకారునిచే నొక పిల్లవాడు భర్తముల ననుసరించి దీసికొని పోగూడదని వస్తువులను జీసికొని పోవుటలం తేయబడినది. అట్టి పసిబాలు నేల శత్రువులయను. మితవాదసభలో నీతీవ్రశాసనముల రద్దుజేయుటకు నిశ్చయించినపిదప, కరండికరుగారి తీర్మానమున కామోదించక తప్పదు.

సర్దారు చిరంజీవిసింగు (హోహనవాలు) రాజారాం పాలుసింగు, గార్లు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ నూచించిరి. యామినిఖానుగారు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడుచు, 1922 లో కంటే ప్రస్తుతము పరిస్థితులు బాగుగ నేయున్నవి. కాని యీశాసనమును రద్దుజేయవలసినంత బాగుగలేవు. న్యాయమాత్రములందు చాలలోటులేయున్నవి. కాని యీమాత్రములుమాత్ర ముపయోగముగ నున్నవి. కావున నీతీర్మానము నొకపంపత్తిర మాపుతేసి యిప్పటి సందర్భము లంబట్టి నిర్ణయింపవచ్చునని నూచించిరి

రాజా దిగపతియగారు బలపఱచిరి.

సర్ దిన్నావాచాగారు

తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ వాచాగారిట్లు చెప్పిరి. "ఈతీర్మానము సరియగుకాలముకంటే చాల ముందుగావచ్చెను. ప్రస్తుతవిట్టిశాసనమే ప్రభుత్వసాధనములందు లేనినొ ప్రభుత్వమువారిగతి చాలయాతేషణీయుముగ నుండును. దేశపరిస్థితులంగ్రహించిన యెవ్వరుగాని, పరిశీలనచేయుచుగ నున్నవని తెలుపలేరు. రెండవసంవత్సరములకంటే నివ్వమ సందర్భములు భిత్తముగ నున్నవి. ప్రభుత్వముట్టిశాసనప్రయోగమువలన సత్కార్యముచేసిరి. హిందూదేశముందు మంచిచెడ్డల వాలోచించి, బాధ్యతవర్తించి కార్యములను నిర్వర్తించు రాజప్రతినిధిగలడు. వారి చేయుదముల నెవ్వరును పంపించింప జాలరు. తీవ్రమగు రోగము, తీవ్రమగు చురునేగోరును. భారతదేశము షేనుముగ నుండగోరి సంస్కరణములను బాగుగ నుపయోగింపవలసినయెడల నిట్టిశాసనముల దప్పక యమలునందుండవలయును"

కరండికరుగారు సభ్యులెంతటివ్రముగ వ్యతిరేకించినను తమపట్టుటలను వీడలేదు. 1908 లో జరిగిన తప్ప నవరింపబడిన అయినని ఇరి యుద్దేశ్యము. యామినిఖానుగారు నూచించినటుల తీర్మానము నుపసంహరింపకొని, నిందనొంద చలమకొనలేదు. ఈసభవారి నిర్ణయము దప్పక చేయబడవలయునని వారి యుద్దేశ్యము.

గుంటూరు (ఒకవిలేఖరి)

19 తేది సాయంత్రము 6.30 ఘంటలకు గుంటూరు ఆరంధర్ షేటలో నిర్వహించిన కన్యవిద్యార్థి వనతిగృహమునందు విద్యార్థుల స్వభర్తములు లేక విద్యార్థులవిధి యను విషయము గురించి సర్ కె. వి. రెడ్డి. కె. టి. ఎం. ఎల్. సి గారి అధ్యక్షతకైంద ఒకసభ జరుపబడినది.

విజయనగరం (స్వకీయవిలేఖరి)

ప్రెసిడెన్సీ ఛాంపియన్ పిన్ బోర్డు మెంటు

ఫిబ్రవరి, 15 తేదిని ప్రెటోర్ష మెంటు జరిగింపవారి సాధారణ సభమాడి ఈసంవత్సరం మేసెలలో ఈడర ట్రోర్ష మెంటు జరిగింపబడు నిశ్చయించిరి. శ్రీయుత జయంతి వెంకట సూర్యనారాయణగారు కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనబడిరి. ఈజివి జనల్ అఫీసరుగానున్న ఇ. టి. కొచ్చాల్ల ఐ. సి. ఎస్. దారగారిని ట్రోర్ష మెంటు కమిటీ ప్రెసిడెంటుగా ఏర్పరుప చలమొన్నారు. హాజీ, పుట్టూలు, పెన్నిను, బాడ్ మింటన్ గాక ఈసంవత్సరము విలియడ్లు, ప్రెజిల్ స్పీడు పండుమలను గూడ తెట్టవలచి యున్నారు. ప్రెజిల్ స్పీడు వచ్చుటకులకు భోజనము లివ్వబడును.

బొబ్బిలియుద్ధనాటక ప్రదర్శనము-నడ్రెనపల్లి

శ్రీహిందూబాల్ సమాజము (పత్తెనపల్లి) వారు ప్రెనాటకమును ది 18-2-1925 తారీఖున వారి నాటకాలయం దు ఆర్యంత జయప్రదముగా ప్రదర్శింపగలిగినందులకు వారలను అభినందించుచున్నాను. ఈనాటకముందు పాల్గొనిన వారు పలువురు విద్యార్థులగుటచేతను, ఉద్యోగీయులగుటచేతను వారి యుచ్చారణయూ, పాత్రపోషణయును, రసానుభూతులగు సంగీతాభినయములూ ప్రాజ్ఞుల మెప్పును బడయగలిగినవలనగా నాశ్చర్యములేదు.

ఈనాటకము ఏరసప్రధానమైనది. తొల్లింటి బొబ్బిలి వెలమ వీరులయొక్క కార్యసాక్రమములను స్మరణకు తెచ్చు ప్రదర్శనమైయున్నది. ఈనాటక సమాజమువారు ప్రెసిడెన్టు మను బాగుగనుర్తించి వారి విద్యుత్తధర్మములను నెరవేర్చినటులకు పండియములేదు.

ప్రెదరుజంగు బుస్సెలభూమికలనుగైకొనిన శ్రీయుతులు యం. మల్లారావుపంతులు [యల్. యం. పి. యల్. సి. పి. యన్.] ఎ. వెంకటనారాయణగార్లును, మల్లమాదేవి పాత్రమును ధరించిన శ్రీవార్మిపాటి చంద్రయ్యగారును, దుబాసి లక్ష్మన్నగా నటించిన శ్రీ పోచరాజు హనుమంతరావుగారు ప్రత్యేకప్రశంసకు పాత్రులనుటలో అతిశయోక్తిలేదు. పాపారాయభూమికను ధరించిన మ. రా. రా. శ్రీ కొర్మిపాటి నరసింహారావు గారి చేపము ఆస్థితి గాంభీర్యము. సేత్రిపంపలమువలన కనుపర్చిన రౌద్రరసప్రదర్శనము చూడ ఆత్మిల్లింటి పాపారాయడే యిటు బయలుపెడలెనా యనునట్లుండెను.

విజయరామరాజు భూమికనుగైకొనిన పి. రాధాకృష్ణమూర్తిగారు వారి గాత్రమాధుర్య గానకాలముచేతను, వెంగళ రాయుడు నరసారాయల పాత్రలగైకొనిన కె. మల్లారామయ్య (కోనూరు) వై. గోపాలకృష్ణయ్యగార్లు వారిల భావప్రకటనా నైపుణ్యముచేతను ప్రేక్షక సమూహమును రంజింపగలిగిరి.

మొత్తముమీద నాటక మాద్యంతము కడురమ్యముగానుండి రక్తి కట్టినది. ఈ సమాజమువారు యింకను నాట్యకళాభివృద్ధికై యెల్లవిధముల పరిశ్రమ చేయుదురని నమ్ముచున్నాను.

(ఒకవిలేఖరి.)

ఈ తీర్మానము సభవారామోదించిననో, రాజప్రతినిధిగారు కాసవము నుద్ధరించు ప్రత్యేకపు హక్కు (వీల్) నుపయోగింపవలసి విచ్చినని ముద్దీపునుగారు జేటజరిచిరి. ఇదివట్టి తీర్మానముకాదు. దీని నామోదించినయెడల కాసవముగా పరిణమించును. ఉచారమును నుద్దేశ్యములు గల వాచాగారి సలహా నందరను గ్రహింపగోరిరి.

తీర్మానము సభానిర్ణయమునకుంచుడగా ఆరుగు రామాదతులను 20 గురు వ్యతిరేకులు నగుటచే నోడిపోయెను ఆమోదకులలో రాజా దిగపతియగారు కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు జి. ఏ. ఎలేశంగ, సర్వాధికారి, కరండికరు జేదమాత్రిగారు. కపర్తిగారు తటస్థముగ నుండిరి. మిగత వారందరను వ్యతిరేకించిరి. వ్యతిరేకులలో నాద్యోగీయులు గలరు.

సభ మరల రేపుగూడి రైల్వేయాదాయవ్యయపట్టికను చర్చించును.

జూబులు

కొవ్వూరుతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము కొవ్వూరు

రాబోవు తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలలో ఆవలంబించవలసిన కార్యవిధానమునుగూర్చి యోచించుటకు తాలూకాకాంగ్రెసు సంఘసభ మార్చి 2-వ తేదీని మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జేవరపల్లిలో జరుగును. ఇదివరలో ప్రకటించిన ప్రకారము ఈనెల 25-వ తేదీని జరుగదు.

శివుడు శివరావు, కార్యదర్శి.

నిడుబ్రోలు పోటీపందెములు

ఈనెల 28-వ తేదీ మొదలు మార్చి 2-వ తేదీరకు చెడుగుడులో పోటీపందెములు జరుగును. మొత్తము టీములు ధరఖాస్తుచేసినవి 14. గుంటూరుజిల్లాలోని చెడుగుడు టీములన్ని వచ్చుచున్నవి. చూచుటకు చాలా బాగుండును. వు స్త్రీలకూడా జరుగును. చెడుగుడు ఉదయం 6-30 మొదలు సాయంత్రము 4-30 మొదలు వు స్త్రీల సాయంత్రము మాత్రమే జరుగును.

ట్రోర్ష మెంటు, కార్యదర్శి.

శ్రీగోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి

దశమ వర్ధంత్యుత్సవము

ధర్మశాసనందలి శ్రీ సరస్వతీ నిలయును పక్షమున గోఖలేమహాశయుని వర్ధంతి 19-2-25 తేది సాయంత్రము 7 గంటలకు భజనతో ప్రారంభింపబడినది. శ్రీయుతులు చాటికేంకరరావు, రామాయణం వెంకటసుబ్బయ్యగార్లు గోఖలే శివి తమును గుజించి యుపన్యసించిరి. గోఖలే చిత్రపటమునకు మంగళాభిషేకముతోను ఉపన్యాసకులకు వందనములతోడను సత్సవము సమాప్తి కాబడినది.

ఎట్టుగుంట హనుమంతరావు.

ఆంధ్ర భద్రగంగా

ఉన్

కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

1925 సం. మార్చి 2వ తేది సోమవారం మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు కాకినాడలో కాకినాడ తాలూకాకాంగ్రెసు సంఘము సభ జరుగును. చాలా ముఖ్యవిషయములనుగూర్చి చర్చింపవలసియున్నది. కావున సభ్యులందరను తప్పక సభకు దయచేయ ప్రార్థితులు.

విషయములు:— కాకినాడ తాలూకాబోర్డు సభ్యత్వమునకు వచ్చిన కాంగ్రెసుసభ్యుల ధరఖాస్తులనుగూర్చి 2. ఈ సంఘకార్యదర్శి ఎన్నికను గూర్చి 3. 1924 వం రండికంబరు ఆఖరుకు లెక్కలను ఆమోదించుటగూర్చి 4. తాలూకా మహాజన సభను జరుపుటనుగూర్చి 5. ప్రచారకులు ఆర్థికవిషయములను గూర్చి 6. ఇతరవిషయములు.

మ.రా:— బెల్లంకాంగ్రెసు తీర్మానానుసారం 2000 గంటల వదుతునూలు యీనెల-ఖిలలోగా పంపవలెదల కాంగ్రెసు సభ్యత్వము నిలచిపోవును గావున సభ్యులందరను తప్పక యీనెల-ఖిలలోగా 2000 గంటల వదుతునూలు యీసభ్యత్వమునకు పంపించగోరుచున్నాను.

గ. సత్యవీరభద్రరావు, ఆ. కార్యదర్శి.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బీలో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుశెట్టిపేది మదరాసు.

గుజరత్ ఆయుర్వేదిక్ ఔషధములు

1947

ఎప్పుడును శ్రేణులుగా నుడుటకు ఆయుర్వేదశాస్త్రమునందు ప్రాచీనములగుచే తెలుపబడిన ప్రకారము వాటిని తయారుచేయుటయే ముఖ్యకారణము. అందుచేతనే అవి వైద్యులచేతను ఇతర వ్రజులచేతను ఇది స్థాపించబడిన 1890 సం॥రమునుండి విడువక వాడబడుచున్నవి.
ఒకసారిపరీక్షించిన, మీకును నమ్మకము కలుగును.

గుజరత్ ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ

అహమదాబాదులోనున్న వైద్యరాజ జత శంకర్ లీలాధర్ గారిచే స్థాపించబడినది.

1925 సం॥రం మద్రాసు, 1902-1921 సం॥రములందు అహమదాబాదు, 1918 సం॥రం మద్రాసు, 1914 సం॥రం కలకత్తా, 1914 సం॥రం డెల్లీ, 1916 సం॥రం పూనా మొదలగు స్థలములందు జరిగిన ఆర్ ఇండియా ఆయుర్వేదీయ సమావేశములందును, హిందూ దేశీయ మహాసభలందును అనేక స్వర్ణ, రజితపతకముల నిచ్చియున్నారు.

“ప్రతిచోటను ఏజెంట్లు కావలెను”

ఈ ఔషధము విలాసమునకే వ్రాయవలెను. పూర్వీకవరములు గల క్యాటలాగు

D. DESAI & Co.,

100 Street, P. B. No 515 P. T. Madras.

విజ్ఞాపనములు 1591

కు
గించి మంచినగుచును, ఆరోగ్యమునుపొందిన తెచ్చు
పైరెక్టు అమితముగా
ములుకాదు. ఫారములవాసిన పంపబడును.
0.18-0 రి. పి. చార్జీతోపాటు 1.2-0.

అంకం యవారక త్తారిమాత్రం

విజ్ఞాపన

మహాభాగా, 25 సం॥లనుండి నేను లోకమున ప్రేయమందునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది ముందుములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆహ్వానించుచున్నాను. ఇండియావారుమాత్రమే నాకు బర్మా, సింగాపూ, నలయాస్టేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొ॥లని విదేశములందును వారుగూడ నాతో నేనును చేయుచున్నాను. సాధారణముగా వైద్యులందు నన్ను ఆహ్వానించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడు నన్ను పంపింతును. నాపేరు (డా॥బా॥) మహారక సమావేశము, పంటిల్లింగు, భాంజిలు, పశువు వారు, ముగ్ధవా, వారు వీనావేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తతలములు, కలిజ్వరములు, మాండూ, శిలవాతము, ప్రకృతితామస, అకలితేమండూట, వలబద్ధము, తీర్ణించుభేదము, కడుపుబొమ్మ, జలుబు, దిగు-శ్వాసకోశము, పక్షవాత్తి, నడుమునొప్పి, ఇన్ ఫ్లూఎంజా, స్థితిజ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, అగ్రవ్యాధులకు అనువాసప-తికలోనున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుఱుగును నని నమ్మించుచున్నానుగలవి పంపిన యోగ్యతాపత్రికల వేననుజేసి గలవు. ఒకదఫా నాతో స్నేహముచేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను పురుషు.

800 మాత్రముగల బుడ్డి 1 కి ధా 0.4-0. మోస్తూ. వేరు 6 బుడ్డు వెల పోస్తూ. బుడ్డుతో ట్టు 1.8-0 12 బుడ్డుతో రు 2.8-0. 25 బుడ్డు రు 5.8-0. కాలకలనము ఈ డిగుల మిశ్రమమునవ (వారుడు).
ఆయుర్వేద వైద్యపాత్యపు వెంటాచుల పంపింతులు, శ్రీ సీతారామచంద్ర వైద్యశాల, మైసూరు.

594

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే

గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు
అత్యద్భుత నివారిణి 1442

నేను దేశ్కోబ నాటుకోటివగరత్తార్ సంఘమునకుచేరిన వర్తకుడను. కడచిన కొన్ని సంవత్సరములనుండి నేను అతి నరముల బలహీనతచేతను, దుర్బలత్వముచేతను బాధపడుచుంటిని. నేను ఆనేక ప్రాక్యర్సిరు ఔషధములను నేవించియు స్వల్పగుణముగూడ కలుగలేదు. తరువాత నేను నిరాశచేసితిని. అప్పుడవశమున నాస్నేహితుడొకడు ప్రస్తుతము మద్రాసు జార్జిటౌను, ఆర్మీనియన్స్ కిక్కిగ సెం 72 బి, గృహమునందున్న పండిత స్వామిశ్రీనివాసాయ్యంగారిని నాకు పరిచయము చేసిరి. స్వల్పకాలము ఔషధసేవ చేసినంతమాత్రముననే నాకు గొప్పగుణము కలిగినది. ఇప్పుడు నాకు క్రొత్త ఆస్తి, పటుత్వము గలిగినది.

ఒకరోగికి అతిమాత్రమువ్యాధిచే వ్యాధయనుబద్ధయందు రావకులను పంపింతులనాకు శస్త్రచికిత్సలేకనే జయముగా బాగుచేయుటను నేను స్వయముగా చూచితిని.

ఆర్. ఎమ్. ఏ. ఆర్. ఆర్. ఎమ్. అరుణాచలం చెట్టి, దేశ్కోబ, (ప్రావై)బుగ, ఇంఫీరియర్ ఆయిల్ కంపెనీలు, నెం 12 నెకండులైవీబి, మద్రాసు. 28-2-1925.

వారి సలహాకట్టుము రు. 15-0-0

శ్రేష్ఠతరమైన వెంటుకల
తైలము “మధోహూనె”

మిక్కిలి మనోహరమైన మువాసనగలది. వైట్ ఆయిల్ యితర అపాయకరమైనవైపులు చేరుటలేదు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచిగుణముకలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడ్డి 1 కి ధర రు. 1-0-0.

దీనిని వాడుటచే వెంటుకలు మిక్కిలి కారతిగాను నల్లగాను, బలముగాను యుండును. ముందును రాసీయక వెంటుకలను బాగుగా పెంచును. ముగ్ధరవివరములకు మా క్రొత్త క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఇవాముగా పంపెదము.

ఆతంకని గ్రహ వార్త సి, 219 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

రత్నపురుష లేహ్యం

శుక్లవర్ణమును పొగొట్టి బలము గలుగజేయు అద్భుత లేహ్యం. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లవర్ణమును పారదోలునని అనేకులు కొనియాడినారు. ఈ లేహ్యమునన్ని మేహములు కచ్చివచ్చును. మూత్రరోగములు క్షణమా తగుము. డబ్బీ రు 4-0 లు.

(మహాద్రాక్షాదీచూర్ణము)కుపయోగముగ్రస్తీ సమస్త రోగములను పొగొట్టి సంతానము కలుగజేయును. నె రోజుల మందు రు 4 లు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల (రాధావరం) గోదావరిజిల్లా